

Inhoudsopgave

Inleiding	3
A. Jaarverslag	
Programma's	
Dienstverlening, Bestuur en Organisatie	8
Veiligheid	16
Beheer Openbare Ruimte	22
Verkeer en Vervoer	34
Economische Zaken	40
Onderwijs en Educatie	50
Sport, Cultuur en Recreatie	56
Maatschappelijke participatie en ondersteuning	66
Milieuzorg	78
Ruimtelijke Ordening	84
Woningbouw	92
Paragrafen	
Lokale lasten	100
Weerstandsvermogen	104
Onderhoud kapitaalgoederen	118
Bedrijfsvoering	124
Financiering	128
Verbonden partijen	134
Grondbeleid	142
B. Programmarekening en balans	
Programmarekening	
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	148
Totaaloverzicht programmarekening	152
Toelichting programmarekening	154
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	156
Toelichting algemene dekkingsmiddelen	157
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	164
Toelichting begrotingsrechtmatigheid programmarekening	166
Overzicht incidentele baten en lasten	168
Overzicht aanwending onvoorzien	170
Bestemming rekeningresultaat 2010	172
Balans	
Balans	176
Toelichting op de balans	178
Staat van Reserves en Voorzieningen	186
Toelichting Reserves en Voorzieningen	188
C. Bijlagen	
SISA Bijlage 1	
Controleverklaring	

Inleiding

In deze jaarstukken kijken we terug op het jaar dat achter ons ligt. Een jaar dat in meerdere opzichten een overgangsjaar is geweest. Het was het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen en daarmee van de overgang van de vorige naar de huidige raads- en collegeperiode. Het jaar 2010 was daarmee ook het laatste jaar waarin we hebben kunnen werken aan de realisatie van de doelstellingen uit het vorige collegeprogramma. Terugkijkend denken we dat de meeste voornemens uit het vorige collegeprogramma gerealiseerd zijn. Daarom kunnen we met tevredenheid terug kunnen kijken op de vorige periode.

Met het aanbreken van de nieuwe raads- en collegeperiode is er ook sprake van een nieuw bestuurlijk kader dat in het collegeprogramma zijn beslag heeft gekregen. Om de uitvoering van dit collegeprogramma goed te kunnen aansturen is in 2010 veel geïnvesteerd in het programmamanagement. Een werkwijze die in het land op veel plekken zijn intrede gedaan heeft en waar we in Overbetuwe op onze eigen manier invulling aan gegeven hebben. Het doel daarvan is dat we nog meer dan in het verleden in de aansturing van onze organisatie de inhoud centraal willen stellen. Geen dingen doen omdat we dat nu eenmaal zo gewend zijn, maar omdat ze passen bij de politieke doelen die we met elkaar gesteld hebben. Dat dit niet eenvoudig is hebben we gemerkt bij de Schatgraversoperatie. Ook hier hebben we in 2010 veel tijd en aandacht aan besteed, zowel ambtelijk als bestuurlijk. En ook hier was het adagium sturen vanuit de inhoud. Geen kaasschaafmethode om het financieel meerjarenperspectief weer op orde te krijgen, maar je heroriënteren op je takenpakket en van daaruit keuzes maken op basis van een inhoudelijke afweging. Een dergelijke heroverweging kan ook los gezien worden van een bezuinigingsoperatie en past bij de professionalisering en optimalisering van onze rol in de samenleving.

In 2010 is ook hard gewerkt aan het traject van organisatieontwikkeling. Het oogpunt daarbij was en is het versterken van de sturing, beheersing en de samenhang.

Al met al was 2010 het jaar waarin zaken afgerond zijn, waarin nieuwe ontwikkelingen opgepakt zijn en waarin we met elkaar resultaten hebben willen neerzetten voor onze inwoners.

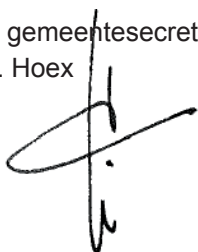
We vestigen graag nog de aandacht op een aantal zaken die betrekking heeft op de opzet en inhoud van deze jaarstukken.

Begin 2011 heeft de rekenkamercommissie een rapportage uitgebracht naar aanleiding van een follow-uponderzoek naar de kwaliteit van de jaarstukken. De aanbevelingen daaruit hebben we nog niet mee kunnen nemen in deze jaarstukken. Dat wordt in de jaarstukken 2011 verwerkt. Mede op basis van een aanpak die in overleg met de gemeenteraad wordt opgesteld. Wel hebben we op een aantal kleinere punten een verbeterslag aangebracht. Zo is bij de toelichting op de financiële afwijkingen bij de programma's aangegeven of er een eenmalige of structurele oorzaak aan de afwijking ten grondslag ligt. Dat wil overigens niet zeggen dat bij een structurele oorzaak de financiële gevolgen ook structureel zijn. Waar mogelijk worden maatregelen getroffen om de financiële gevolgen zo beperkt mogelijk te maken. We denken met deze informatie de informatiewaarde van de jaarstukken weer een stukje te hebben vergroot.

Ten slotte: ook voor de planning en controlcyclus is er sprake van een overgang. Deze jaarstukken zijn de laatste documenten die in de 'oude' opzet met 11 programma's verschijnen.

Het college van burgemeester en wethouders,

De gemeentesecretaris
Th. Hoex

De burgemeester
E. Tuijnman

Gemeente Overbetuwe

Programmaverantwoording

Programma's

Programma Dienstverlening, Bestuur en Organisatie

Het doel van dit programma is:

- Het bevorderen van samenhang in beleid (lokaal en bovenlokaal).
- Het bevorderen van en het leggen van verbindingen tussen bestuur en inwoners.
- Het op effectieve en efficiënte wijze inrichten van de dienstverlening aan de inwoners en van de interne organisatie.

Programma-indicatoren

	Werkelijk	Werkelijk (conform systema- tiek 2010) ¹	Voornemen	Werkelijk
Indicator	2008	2008	2010	2010
Waardering van burger voor gemeente als kiezer	5,5	5,9	5,8	6,1
Waardering van burger voor gemeente als klant van de gemeente	7,2	7,5	7,5	7,6
Waardering van burger voor gemeente als partner van de gemeente	5,1	5,6	5,5	5,7

Bron: onderzoek 'waarstaatjegemeente.nl, najaar 2010'

¹ In 2010 is een andere systematiek gebruikt in het onderzoek dan in 2008. Deze kolom toont de omgerekende cijfers van 2008 conform de systematiek van 2010.

→ Speerpunt: Doorontwikkeling dienstverlening voor de burger als klant

Wat is al vastgesteld?

Rijksbeleid

- Programma “Andere Overheid” van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (15 januari 2004);
- Bestuursakkoord rijk-gemeenten 2007 “Samen aan de slag!” (4 juni 2007);
- Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en E-overheid (NUP) (1 december 2008).

Lokaal beleid

- Projectopdracht “Doorontwikkeling dienstverlening” (12 februari 2008);
- Paper werkgroep “Kwaliteit van dienstverlening”, inhoudende een visie, een dienstverleningsconcept en kwaliteitshandvest (10 september 2008);
- Deelprojectopdrachten “balie en internet”, “brief, e-mail, telefoon en kwaliteitshandvest”, “cultuur” (oktober 2008);
- Adviesrapport “Doorontwikkeling dienstverlening” (september 2009).

Wat wilden we bereiken?

Een dienstverlening die klantgericht, duidelijk en bij de tijd is.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Burgers ervaren een kwaliteit van dienstverlening die hoger is dan of gelijk is aan de verwachtingen vooraf rond de dienstverlening.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het speerpunt meetbaar te maken?

Indicator	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Aantal producten en diensten dat volledig digitaal afgehandeld kan worden	15	12	40	14
Brieven binnen vastgestelde termijn beantwoord	95%	75% binnen 12 weken	100%	94% binnen 12 weken
Vermindering gegronde klachten t.o.v. ingediende klachten	- 10% (max 25%)	3 van 22 klachten	-10% (max 23%)	15 van 40 klachten
Klachten naar tevredenheid van de inwoner oplossen verhogen	25% van aantal klachten	19%	30% van aantal klachten	39%

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Project dienstverlening	Doelstelling: een organisatie die op de hoogte is van de mogelijkheden, inzichten en verplichtingen rond dienstverlening, zicht heeft op de mate waarin voldaan wordt aan de verwachtingen van de klant en in staat is hierop bij te sturen. Daarmee ontstaat een dienstverlening die klantgericht, duidelijk en bij de tijd is. Activiteiten uit het vastgestelde uitvoeringsplan, op basis van het adviesrapport "Doorontwikkeling dienstverlening", worden uitgevoerd. Vaststellen van een adviesrapport voor een nieuwe organisatie-inrichting Het werken op afspraak wordt uitgebreid. Implementatie website. Eén centraal telefoonnummer voor externe telefonische contacten wordt ingevoerd. Regelmatige publicatie resultaten kwaliteitshandvest op website.	De nieuwe website is in maart 2010 gelanceerd. Het werken op afspraak is uitgebreid voor rijbewijs- en reisdocumenten en belastingen (aanslagperiode). Het kwaliteitshandvest is op 1 oktober 2010 in werking getreden. Publicatie van resultaten heeft nog niet plaatsgevonden. De behandeling van telefonische klanten is per 1 september gescheiden van de fysieke klanten. Aansluiting op één centraal telefoonnummer is niet gerealiseerd. Op 1 december 2010 zijn twee digitale aanvraagformulieren via de mid-office aangesloten op het back-office-systeem. De handelingen door medewerkers bij verwerking van de digitale aanvragen is daardoor minimaal, dus minder kans op fouten. Het adviesrapport voor organisatie-inrichting is vervallen door de plannen voor de doorontwikkeling van de organisatie.

→ Speerpunt: Versterken relatie tussen bestuur en burger als partner

Wat is al vastgesteld?

N.v.t.

Wat wilden we bereiken?

De gemeente streeft een heldere en passende uitstraling, ofwel positionering, na voor het gebied Overbetuwe. Zodanig dat Overbetuwe herkenbaar is en herkend wordt. Daarnaast wil Overbetuwe een heldere uitstraling hebben met betrekking tot de gemeentelijke organisatie. De gemeente wil door haar werkwijze herkend worden aan uitingen en ook aan de

handelswijze van mensen die diensten verlenen vanuit de gemeente. Dit wordt ook wel 'corporate identity' genoemd. Beide trajecten worden gekoppeld aan het project dienstverlening.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

De gemeente beoogt:

- haar herkenbaarheid als gebied en als gemeentelijke organisatie te vergroten.
- de onderlinge verbondenheid van inwoners met Overbetuwe te vergroten.
- een positief beeld neer te zetten van de gemeente bij groepen die van belang zijn voor de gemeente. Denk daarbij aan inwoners, bedrijven, recreanten, bezoekers en mensen die hier willen komen wonen.
- het grondgebied Overbetuwe beter op de kaart te zetten en zichtbaar te maken naar de buitenwereld.

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Eerste fase van implementatie van de positionering van gemeente Overbetuwe; intern.	Doelstelling: mensen binnen de gemeentelijke organisatie weten waar het gebied aan herkend wordt en hoe we bekend willen staan. Kick-off bijeenkomst. Opzetten van eerste middelen om implementatie verder vorm te geven in vorm van brochures, informatie op internet/intranet.	Het invoeringsplan voor de positioneringcampagne is door het college vastgesteld. De gemeenteraad is echter niet akkoord gegaan met de financiële consequenties. De kick-off bijeenkomst is derhalve op het laatste moment geannuleerd. Er zijn op beperkte schaal middelen beschikbaar om in 2011 een begin te maken met de campagne.
Vervolg of inzet van profilering van de gemeentelijke organisatie, gekoppeld aan project dienstverlening.	Doelstelling: mensen en bedrijven binnen Overbetuwe weten waar de gemeente voor staat en wat ze kan verwachten. Opstarten of voortzetten van traject waarbij waarden en missie en visie van de gemeente worden herijkt. Door en voor mensen binnen de gemeente. Implementeren van de waarden binnen de werkwijze en uitstraling van de gemeente (in vorm en uitingen).	

➔ **Speerpunt: Versterken identiteit kleine kernen**

Wat is al vastgesteld?

- Collegeprogramma 2006-2010 met daarin opgenomen pilot DOP Valburg (15 juni 2006);
- Evaluatierapport DOP Valburg (13 mei 2008);
- Plan van aanpak: uitwerking DOP Valburg (30 sept 2008);
- Plan van aanpak: uitwerking DorpsOntwikkelingsPlan Zetten-Hemmen (6 mei 2009).

Wat wilden we bereiken?

Het ontstaan van maatschappelijke activiteit leidend tot binding en samenhang binnen een kern, tijdens het proces van het opstellen van een DOP. Behoud en versterking van de identiteit van de kleine kernen.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten:

Een breed gedragen integrale ontwikkeling van een kern door samenwerking tussen inwoners, betrokken organisaties en gemeente. Blijvend gevoel van binding en samenhang binnen een kern.

Welke voorwaarden worden aan een DOP gesteld?

Een DOP moet voldoen aan de volgende criteria:

- een bottom-up proces;
- begeleiding door een onafhankelijke partij;
- een brede bewonersvertegenwoordiging (inclusief jongeren);
- open en transparant proces en communicatie;
- draagvlak bij bestuur, raadsleden en ambtelijke organisatie;
- faciliterende rol gemeente (begeleiden DOP en na totstandkoming DOP toetsen van plannen uit DOP aan vastgestelde kaders en uitvoeringsplannen, zodat inzichtelijk kan worden gemaakt welke onderdelen door de gemeente wel of niet uitgevoerd zullen worden).

Indicator	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Elke kern (m.u.v. Elst) heeft gezamenlijk een dorpsontwikkelingsplan opgesteld en is door de gemeente vastgesteld.	1	3	2	3	2

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Totstandkoming DOP Herveld-Andelst, DOP Driel en DOP Heteren.	Doelstelling: een breed gedragen DOP door samenwerking tussen inwoners, betrokken organisaties en gemeente. Begeleiding DOP.	• DOP Herveld-Andelst: de dorpswerkgroep verwerkt de startbijeenkomst in een concept DOP. • DOP Driel: de startbijeenkomst is bezocht door 200 Drielenaren. Deze bijeenkomst wordt nu verwerkt in een speerpuntennota. • DOP Heteren: verkennende gesprekken gevoerd met VKK.
Toetsing/ besluitvorming DOP Oosterhout en DOP Slijk-Ewijk.	Doelstelling: een breed gedragen DOP door samenwerking tussen inwoners, betrokken organisaties en gemeente. Begeleiding DOP.	• DOP Slijk-Ewijk: integraal is de toetsing en besluitvorming opgepakt door de dorps- en wijkcoördinatie. • DOP Oosterhout: toetsing is integraal opgepakt door dorps- en wijkcoördinatie (besluitvorming b&w nog niet).
Uitvoering DOP Valburg, DOP Zetten en DOP Randwijk.	Uitvoering onderdelen DOP's Valburg, Randwijk en Zetten.	• DOP Zetten: voor het project voorzieningen wordt een onderzoek opgestart. Voor project Julianaplein zijn "quick wins" onderzocht. • DOP Randwijk: commissie verkeer is opgestart en commissie voorzieningen (beide werkgroepen van de dorpsraad). • DOP Valburg: project MFC; programma van eisen is opgesteld. • Project hervormde kerk: herziening voorlopig ontwerp herinrichting. • Project bredeschool: gestart in 2010. Intentieovereenkomst tussen de partners getekend.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Dienstverlening, Bestuur en Organisatie gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
10SP0103 Versterken identiteit kl.kernen	214.402	258.041	275.791
10SP0190 Overige producten 10PG01	7.337.660	7.821.088	8.638.119
PNL 2010	438.348		
Totaal Lasten	7.990.410	8.079.129	8.913.498

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
10SP0190 Overige producten 10PG01	930.602-	944.159-	1.172.370-
Totaal Baten	930.602-	944.159-	1.172.370-

Saldo	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
10SP0103 Versterken identiteit kl.kernen	258.041	275.379	-17.338
10SP0190 Overige producten 10PG01	6.876.929	7.465.749	-588.820
Saldo Progr.01 Dienstverl. Bestuur en org.	7.134.970	7.741.128	-606.158

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 01	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 001.00 Bestuursorganen	603.633	581.204	22.429
**** 001.01 College B & W	917.710	1.368.844	-451.134
**** 002.00 Bestuursonderst. College B & W	501.707	521.991	-20.284
**** 002.01 Kabinetszaken	308.227	231.102	77.125
**** 002.03 Planning en control	911.730	913.450	-1.720
**** 002.10 Rechtsbescherming	632.485	635.278	-2.793
**** 002.20 Communicatie	743.304	765.797	-22.493
**** 002.30 Organisatie-ontwikkeling	832.149	835.716	-3.567
**** 003.00 Gem.Basisadm.Persoonsgeg.	365.140	361.600	3.540
**** 003.01 Privacybescherming	0	0	0
**** 003.02 Documentenuitgifte	336.338	331.825	4.512
**** 003.05 Verkiezingen	130.662	168.335	-37.673
**** 003.06 Kadaster	114.033	93.038	20.996
**** 003.10 Burgerlijke Stand	151.759	152.349	-590
**** 003.11 Naturalisatie	10.460	9.727	733
**** 004.00 Baten Secr.leges Burgerzaken	-468.645	-502.925	34.280
**** 005.00 Bestuurlijke samenwerking	160.624	160.704	-80

****	006.00	Bestuursond. Raad/Rekenkamer	444.164	416.088	28.076
****	630.20	Kernenbeleid	258.041	275.791	-17.750
****	914.01	Hypothecaire geldleningen	1.334	7.264	-5.930
****	922.10	Organisatieverliezen	12.556	161.494	-148.938
****	930.00	Uitvoering Wet W.O.Z.	443.129	473.004	-29.875
****	960.00	Saldo van kostenplaatsen	-275.570	-220.547	-55.022
Totaal			7.134.970	7.741.540	-606.158

Toelichting grootste verschillen programma 01 – Dienstverlening, Bestuur en Organisatie

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
001.01	College B&W nadeel € 451.000 Voordelen: • lagere uitgaven persoonlijk budget B&W. Het betreft hier een budget voor vier jaar. In 2010 is minder dan het gemiddelde jaarbudget besteed • lagere uitgaven diverse kosten B&W. Nadelen: • elk jaar wordt de noodzakelijke omvang van de voorziening wethouderspensioren berekend door een extern bureau. Op basis van de berekening per 1 januari 2011 moet een storting in de voorziening plaatsvinden van € 442.000 • hogere uitgaven wachtgeld en pensioenen van wethouders van voor 2004 • diverse overige kleine afwijkingen.	 4.000 9.000	 442.000 20.000 2.000	 I S I I I
		13.000	464.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
922.10	Organisatieverliezen nadeel € 149.000 Voordelen: • niet geraamde vrijval naheffing 2006 • diverse overige kleine afwijkingen Nadelen: • niet geraamde storting in de voorziening dubieuze debiteuren belastingen • niet geraamde storting in de voorziening dubieuze debiteuren.	 17.000 10.000	 151.000 25.000	 I I I I
		27.000	176.000	

Programma Veiligheid

Doel van dit programma is het verbeteren van de leef- en woonomgeving in Overbetuwe, door het in stand houden en verhogen van de bestaande veiligheid. Dit programma omvat de thema's jeugd, verkeer, voertuigcriminaliteit, horeca en evenementen, geweld en vernielingen, woninginbraak, zorg, handhaving en bedrijventerreinen.

Indicator	Werkelijk	Werkelijk (conform systema- tiek 2010) ²	Voornemen	Werkelijk
	2008	2008	2010	2010
Waardering van burger voor gemeente als onderdaan	6,2	6,3	6,3	6,2

Bron: onderzoek 'waarstaatjegemeente.nl, najaar 2010'

→ Speerpunt: Jeugd en Veiligheid

Wat is al vastgesteld?

Nota Integrale Veiligheid (januari 2010) + Nota Jeugdbeleid.

Wat wilden we bereiken?

Met het speerpunt Jeugd en Veiligheid willen we de veiligheid door en voor jongeren thuis, op school, op straat en in de openbare ruimte verhogen.

¹ In 2010 is een andere systematiek gebruikt in het onderzoek dan in 2008. Deze kolom toont de omgerekende cijfers van 2008 conform de systematiek van 2010.

Omschrijving beoogde maatschappelijke effecten

Een betere kwaliteit van de leef- en woonomgeving door verhoging van de objectieve en subjectieve veiligheid voor álle inwoners van de gemeente.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het programma meetbaar te maken?

Indicator	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Aantal meldingen overlast van / door jongeren	105	100	128	95	niet bekend

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Alcohol en drugs	Doelstelling: vermindering aantal jongeren dat alcohol en/of drugs gebruikt. Uitvoering "Plan van Aanpak alcohol- en drugsgebruik Jongeren".	Uitvoering "Plan van Aanpak alcohol- en drugsgebruik Jongeren". Uitvoering plan van aanpak, o.a. convenant afgesloten met horeca; peers ingezet (jongeren die andere jongeren informeren over alcohol en drugs), uitvoering Boete of Kanskaart (bij een overtreding kan de jongere kiezen voor een boete óf een HALT-afdoening), voorlichtingsprojecten op basisscholen, voortgezet onderwijs, toezicht bij evenementen, in horeca, slijterijen, etc.
Overlast jongeren verminderen	Doelstelling: vermindering aantal meldingen overlast van/door jeugd. Continuering convenant Schoolagent. Integrale aanpak jongerenoverlast (i.s.m. politie, STUW, dorps- en wijk-raden, jongeren, etc.). Uitvoering project "De Jeugd die deugt".	Nog niet bekend. Projecten digipesten en alcohol en drugs uitgevoerd. In een aantal kernen is jongerenoverlast, i.s.m. met verschillende partners, aangepakt. Deze aanpak was meestal succesvol. Er is een mediacampagne gehouden.

➔ Speerpunt: Integrale Veiligheid

Wat is al vastgesteld?

Nota Integrale Veiligheid (januari 2010).

Wat wilden we bereiken?

Met dit speerpunt wilden we bereiken dat er in Overbetuwe sprake is van:

- Afname buurtoverlast;
- Afname van voertuigcriminaliteit;
- Verhoging veiligheidsbewustzijn;
- Toename veiligheid bedrijventerreinen;
- Toename veiligheid evenementen;
- Afname van aantal vernielingen en vandalisme.

Omschrijving beoogde maatschappelijke effecten

Een betere kwaliteit van de leef- en woonomgeving door verhoging van de objectieve en subjectieve veiligheid voor álle inwoners van de gemeente.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het programma meetbaar te maken?

Indicator	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Aantal aangiften diefstal vanaf/uit motorvoertuigen	147	140	214	135	231
Aantal aangiften diefstal van (brom)fietsen	215	200	285	195	253
Aantal aangiften van geweldsdelicten	183	180	181	170	178
Aantal inwoners dat zich niet onveilig voelt *		77%	79%		

* Eens per 4 jaar wordt door de politie i.s.m. de gemeenten een onderzoek gehouden naar de beleving van veiligheid (Veiligheidsmonitor). In 2001 voelde 77% zich niet onveilig. In 2005 was dit 74%.

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Afname buurtoverlast	Doelstelling: vroegtijdige aanpak van buurtoverlast. Uitvoering project Buurtbemiddeling (opleiden en inzetten vrijwilligers in de buurt).	In het tweede jaar, dat op 1 september 2010 afliep, zijn er 88 meldingen in behandeling genomen. In 68% van de gevallen waarbij burens met elkaar in overleg wilden, leidde de inzet van buurtbemiddeling tot een oplossing.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Veiligheid bedrijventerreinen	Doelstelling: verhogen veiligheid op bedrijventerreinen. Uitvoering geven aan Plan van Aanpak Keurmerk Veilig Ondernemen.	Er is uitvoering gegeven aan het Plan van Aanpak Keurmerk Veilig Ondernemen.
Inbraak en diefstal	Doelstelling: verhoging objectieve en subjectieve veiligheid. Voortzetting project Stop fietsdiefstal station Elst.	Het project Stop fietsdiefstal station Elst is voortgezet. In samenwerking met de EOv, het OM, de politie en het Westeraamcollege is de gemeente gestart met het project Stop fietsdiefstal Elst.
Veiligheid bij evenementen en in horeca	Doelstelling: veiliger verloop evenementen, vermindering horecaoverlast. Voorwaarden in kader van openbare orde en veiligheid opleggen aan horeca en organisatoren evenementen.	Per evenement is beoordeeld welke voorwaarden er verbonden worden aan de organisatie van het evenement om dit zo veilig mogelijk te laten verlopen. In een aantal gevallen is daarvoor advies gevraagd aan de politie, brandweer en de GHOR.
Vermindering vernielingen en vandalisme	Doelstelling: verhoging objectieve en subjectieve veiligheid in de openbare ruimte. Uitvoering Plan van Aanpak vandalisme.	Er is een beleidsplan Vandalisme vastgesteld.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Veiligheid gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
10SP0201 Jeugd en Veiligheid	106.041	119.654	188.634
10SP0202 Integrale veiligheid	256.054	236.800	224.923
10SP0290 Overige producten 10PG02	2.303.815	2.387.558	2.285.477
PNL 2010	77.772		
Totaal Lasten	2.743.682	2.744.012	2.699.033

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0201 Jeugd en Veiligheid	0	0	387-
** 10SP0202 Integrale veiligheid	22.000-	22.000-	34.050-
** 10SP0290 Overige producten 10PG02	65.472-	153.082-	212.719-
Totaal Baten	87.472-	175.082-	247.155-

Saldo	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 10SP0201 Jeugd en Veiligheid	119.654	188.247	-68.593
**** 10SP0202 Integrale veiligheid	214.800	190.873	23.927
**** 10SP0290 Overige producten 10PG02	2.234.476	2.072.758	161.717
Saldo Progr. 02 Veiligheid	2.568.930	2.451.878	117.052

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 02	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 120.00 Brandweer Algemeen	321.389	239.700	81.689
**** 120.01 Proactie	16.887	16.887	0
**** 120.02 Brandpreventie	46.620	67.291	-20.671
**** 120.03 Preparatie	1.132.455	1.093.558	38.897
**** 120.04 Brandbestrijding en hulpverlening	426.391	414.861	11.530
**** 120.05 Nazorg	4.570	2.826	1.743
**** 120.06 Rampenbestrijding	107.203	85.508	21.695
**** 140.00 Openbare orde en veiligheid	332.299	376.964	-44.666
**** 140.01 Politiezaken	2.155	2.155	0
**** 140.02 APV en bijzondere wetten	178.961	152.127	26.833
Totaal	2.568.930	2.451.878	117.052

Toelichting grootste verschillen programma 02 - Veiligheid

Geen nadere toelichting omdat er geen producten zijn met afwijkingen groter dan € 100.000

Programma Beheer Openbare Ruimte

Dit programma bevat instrumenten om op een doelmatige wijze de openbare ruimte te beheren en te onderhouden. Het programma omvat o.a.:

- wegenonderhoud inclusief straatverlichting en straatmeubilair;
- beheer en onderhoud van groenvoorzieningen, sportvelden, begraafplaatsen;
- afvalverwijdering;
- rioolbeheer;
- waterbeheer;
- bestrijding hondenoverlast.

→ Speerpunt: Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte

Wat is al vastgesteld?

- Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte (BOR) (2005 en geactualiseerd in 2007);
- Wegenplan (2005);
- Beleidsplan openbare verlichting (2006);
- Besluit Inrichtings- en overdrachtseisen openbare ruimte (2006).

Wat wilden we bereiken?

Handhaven van het huidige kwaliteitsniveau van de openbare ruimte.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Inwoners en bezoekers ervaren een schone, hele en (sociaal) veilige openbare ruimte, die voldoet aan wettelijke en technische eisen en is ingericht naar de wensen van de gebruikers.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het programma meetbaar te maken?

Indicator	Werkelijk 2008	Voorgeno- men 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Gemiddeld rapportcijfer uit de objectieve schouw	7,5	≥ 7	8,2	≥ 7	7,5*

* In 2010 is een monitor uitgevoerd op basis van de landelijke standaard van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond- Weg- en Waterbouw (CROW). De beeldkwaliteit komt gemiddeld uit op A-niveau. Omgerekend naar een rapportcijfer is dit tussen de 7,5 en de 9,5.

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Herstellen be- heerketen	Doelstelling: versterken van de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Aanbesteding en voeren van directie en toezicht op onderhoudsbestekken. Doelstelling: onderhoud aan plantsoenen en verwijderen zwerfafval op RAW niveau A. Realiseren meetbare onderhoudskwaliteit.	Steeds meer opdrachten worden via beeldkwaliteit bestekken uitbesteed. Er zijn afspraken gemaakt met de buitendienst over verdeling uitvoering (buiten) en voorbereiding (binnen). Opstellen, aanbesteding en directie op bestekken vindt plaats door binnendienst. Toezicht door buitendienst. Doelstelling is gehaald (zie ook indicator). Zie evaluatie BOR-methode.
Groenverbeter- plan	Doelstelling: renovatie van het groen in Randwijk en Driel. Afronding uitvoering in Randwijk. Uitvoering in Driel.	Randwijk is afgerond. Driel is ook afgerond met uitzondering van de Vogelbuurt.
Overbetuwe Schoon	Doelstelling: verwijdering zwerfafval in de openbare ruimte en voorkomen ontstaan zwerfafval. Afronding plusproject Zwerfafval (vanuit subsidie SenterNovem) en implementatie resultaten in bedrijfsvoering.	Plusproject is afgerond en verantwoording aan AgentschapNL (voorheen SenterNovem) heeft plaatsgevonden.

Prioriteiten 2010	Activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Evaluatie BOR-methode (=Beheer Openbare Ruimte)	Doelstelling: verbeteren van de relatie tussen beschikbaar budget en uitvoering. Onderzoek naar technische kwaliteit en beeldkwaliteit wegen en groen. Kosten van verschillende onderhoudsniveaus berekenen per onderdeel van de openbare ruimte. Benchmark met vergelijkbare gemeenten. In het voorjaar van 2010 zal een evaluatie van de methode van kwaliteitsbeelden plaatsvinden. In het najaar van 2010 volgt een kaderstellende discussie over kwaliteitsnormen voor beeld en technische staat in relatie tot de beschikbare middelen.	In 2010 is een monitor uitgevoerd door een extern bureau op basis van de landelijke standaard van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond- Weg- en Waterbouw (CROW). Deze zijn nog niet beschikbaar. Voor groen is deelgenomen aan de databank gemeentelijk groenbeheer van Alterra (kennisinstituut WU). Rapportage volgt. Nieuwe afspraken over beeldkwaliteit zijn in de raad van december 2010 vastgesteld.
Reconstructies van wegen (naast groot onderhoud)	Herinrichting wegen. Waar mogelijk in combinatie met werkzaamheden GRP: • Bemmelseweg-west • Erfstraat (Randwijk) • Kerkplein (Valburg) • Stenenkamerstraat • Elster Grindweg • Valburgseweg (Elst) • Zwaluw-, Leeuwerik-, Koekoek-, Nachtegaalstraat (Heteren) • Boltweg	• Uitvoering gestart. • Voorbereiding bijna afgerond, • Nog niet gestart. • Gereed, met uitzondering van deklaag. • Uitvoering in combinatie met Honingveldsestraat • Niet gestart, afhankelijk van o.a. de nieuwbouw van Albert Heijn. • Bijna gereed. • Nog niet gestart.

Prioriteiten 2010	Activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Onkruidbestrijding op verharding	Doelstelling: verbeteren milieukwaliteit met instandhouding beheerkwaliteit. Uitvoeren van een proef met gifvrij onkruidbeheer. Rapportage en advisering hierover aan de raad.	Onkruidbestrijding op verharding is in 2010 op beeldkwaliteit (A) aanbevestigd. Door strikte toepassing van toegestane werkwijze is een vermindering van hoeveelheid gebruikt Round-Up gehaald. In 2010 is in Heteren onkruid bestreden met heet water (WAVE-methode). Rapportage volgt.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Beheer Openbare Ruimte gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0301 Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte	7.001.237	18.671.362	18.643.476
PNL 2010	169.882		
** 10SP0390 Overige producten 10PG03	8.908.145	9.623.204	8.780.309
PNL 2010	74.338		
Totaal Lasten	16.153.602	28.294.566	27.423.785

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0301 Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte	-264.095	-264.095	-159.621
** 10SP0390 Overige producten 10PG03	-9.265.460	-9.314.679	-8.560.878
Totaal Baten	-9.529.555	-9.578.774	-8.720.499

Saldo	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 10SP0301 Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte	18.407.267	18.483.855	-76.587
**** 10SP0390 Overige producten 10PG03	308.525	219.430	89.094
Saldo progr. 03 Beheer Openb. Ruimte	18.715.792	18.703.285	12.507

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 03	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 003.03 Straatnaamgeving	20.189	18.340	1.850
**** 140.03 Opvang zwerfdieren	12.500	12.885	-385
**** 210.00 Wegen	15.444.078	15.744.678	-300.600
**** 210.01 Straatverlichting	766.212	549.515	216.697
**** 210.02 Straatmeubilair	173.893	87.278	86.615
**** 210.03 Gladheidsbestrijding	203.188	275.770	-72.582
**** 210.04 Straatreiniging	120.641	133.291	-12.650
**** 210.05 Werken voor derden	-3.604	19.026	-22.630
**** 240.00 Waterbeheer	609.407	1.083.029	-473.622
**** 560.00 Openbaar groen	2.576.958	2.536.079	40.879
**** 721.00 Afvalverwijdering	3.512.513	3.376.684	135.829
**** 721.10 Bestrijding hondenoverlast	133.371	131.790	1.581
**** 722.00 Rioolbeheer	3.421.896	2.272.125	1.149.771

****	724.00	Begraven	118.745	112.255	6.490
****	725.00	Baten Rein.recht/Afvalstoffen.	-4.110.823	-3.944.968	-165.855
****	726.00	Baten Rioolrechten	-4.217.023	-3.653.909	-563.114
****	732.00	Baten Begraafplaatsrechten	-66.349	-50.583	-15.767
*****	Saldo		18.715.792	18.703.285	12.507

Toelichting grootste verschillen programma 03 - Beheer Openbare Ruimte

Product	Toelichting	Voorde- len	Nadelen	I / S
210.00	Wegen nadeel € 301.000 <i>De voor- en nadelen op het onderdeel wegen (exclusief de toegerekende loonkosten en afschrijvingen) worden geneutraliseerd door een storting in of onttrekking aan de bestemmings-reserve planmatig onderhoud wegen.</i> Voordelen: - minder uitgaven voor inhuur van derden - minder uitgaven voor planmatig onderhoud door vertraging in de uitvoering, omdat een aannemer een opdracht heeft teruggegeven - diverse overige kleine afwijkingen	10.000 37.000 8.000		

	Nadelen: - de kapitaallasten zijn hoger dan geraamd door niet-geraamde uitgaven voor het project Heteren Centrum (in de loop van 2011 zal hierover een rapportage aan de raad gestuurd worden). Naast dit nadeel zijn er ook voordelen op de geraamde kapitaallasten door aanbestedingsvoordelen en vertragingen in de voorbereiding en uitvoering van diverse grote projecten. Voorbeelden hiervan zijn: het project Rijksweg noord/ Griegstraats/ Grote Molenstraat (aanbestedingsvoordeel) en de uitvoering van het wegenplan 2009 en 2010 (vertraging in de voorbereiding en uitvoering) - hogere uitgaven voor waterschapslasten - lagere inkomsten voor opbrengsten oude materialen - hogere uitgaven voor wegdekreparaties als gevolg van vorstschade - hogere uitgaven voor bermreparaties als gevolg van vorstschade		154.000	I
			16.000	S
			88.000	S
			74.000	I
			24.000	I
		55.000	356.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
210.01	Straatverlichting voordeel € 217.000 Voordelen: - lagere uitgaven voor regulier onderhoud. Het onderhoud is dit jaar vaak uitgevoerd in samenhang met de uitvoering van grote projecten en de kosten hiervan zijn verantwoord op deze projecten - minder uitgaven voor achterstallige vervangingen - minder energiekosten - lagere kapitaallasten door uitstel van reguliere vervangingen	72.000 126.000 8.000 34.000		S I I I
	Nadelen: - de bijdrage van de Provincie Gelderland voor de openbare verlichting is vervallen - diverse overige kleine afwijkingen		19.000 4.000	S I
		240.000	23.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
240.00	Waterbeheer nadeel € 474.000 Voordelen: - minder uitgaven voor onderhoud water-wegen 50.000 S - minder uitgaven voor storkosten slootvuil. De sloten zijn in november geschoond. Door vorst en sneeuw is het ophalen van het slootvuil uitgesteld tot 2011 13.000 I - minder uitgaven voor onderhoud water-partijen 10.000 I - diverse overige kleine afwijkingen 8.000 I			
	Nadelen: de kapitaallasten zijn hoger dan geraamd omdat de werkzaamheden aan de projecten waterhuishouding de Aam e.o. Elst en spoorkruising watergang A 37 in 2010 hebben plaatsgevonden en niet zoals geraamd in 2008 en 2009 555.000 I Dit nadeel van € 555.000 heeft feitelijk geen gevolgen voor het totale exploitatieresultaat omdat de afschrijvingslasten worden onttrokken aan de algemene reserve via functie 9800.0 (mutaties reserve). Op 9800.0 staat een hogere dan geraamde onttrekking (€ 555.000 voordeel).			
		81.000	555.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
721.00	Afvalverwijdering voordeel € 136.000 Voordelen: • Er is een voordeel op de kostentoekening van voertuigen 46.000 S • Er is een voordeel op kosten vuilverbranding door de gescheiden inzameling kunststofverpakkingen en drankenkartons. Tevens zijn de verwerkingskosten van grof vuil lager door een nieuw contract met een andere dienstverlener 27.000 S • Door het lagere aanbod van GFT-afval is er een voordeel op de verwerkingskosten 16.000 S • Er is een voordeel op de verwerking van de afvalstromen op de milieustraten door het afsluiten van nieuwe contracten 156.000 S • Er zijn kosten gemaakt voor de verwerking van huishoudelijk afval afkomstig van de Kringloopwinkel in Elst. In 2010 hebben wij hiervoor de inkomsten ontvangen. terugbetaald 21.000 I			
	Nadelen: • De gemeente Overbetuwe heeft in 2010 een betaling gedaan voor de plaatsing van ondergrondse containers in Westeraam. In 2011 zal de gemeente dit bedrag van GEM terugontvangen 26.000 S • Er is minder oud papier ingezameld • Er zijn extra kosten gemaakt voor de inhuur van een vrachtwagen met chauffeur 26.000 S • Door de stijgende brandstofprijzen en de inhuur van een extra vrachtwagen zijn de brandstofkosten hoger dan begroot 36.000 S • Diverse overige kleinere nadelen 17.000 S			
			25.000 I	
		266.000	130.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
722.00	Rioolbeheer voordeel €1.150.000 <i>Uitgangspunt van het Gemeentelijk Riolerings Plan is dat de kosten volledig gedekt moeten worden door de rioolheffing. Eventuele voor- of nadelen worden verrekend door een storting in of onttrekking aan de bestemmingsreserve riolering, waarbij rekening wordt gehouden met het btw-compensatiefonds en de verleende kwijtscheldingen.</i> <i>Een voor- of nadeel op het product Rioolbeheer heeft dus feitelijk geen gevolgen voor het totale exploitatieresultaat omdat het voor- of nadeel via functie 980.00 wordt gestort of onttrokken aan de bestemmingsreserve.</i> <i>In de begroting 2010 is gerekend met een storting in de bestemmingsreserve riolering van € 211.577. Op basis van de cijfers van de jaarrekening 2010 zal bij de bestemming van het rekeningresultaat 2010 een aanvullende storting in de reserve plaatsvinden van € 661.516.</i> <i>Bij het product Baten rioolheffing (726.00) is een nadeel van € 513.000 op de inkomsten toegelicht. Hieronder volgt de toelichting op het voordeel van € 1.150.000 op de uitgaven voor rioolbeheer.</i>			
	Voordelen: lagere loonkosten: In 2010 zijn in totaal 4650 minder uren besteed aan riolering dan oorspronkelijk geraamd. De afdeling Openbare Ruimte heeft echter medewerkers ingehuurd om aan de diverse rioleringsprojecten te werken. De kosten hiervan bedragen € 176.000. Deze kosten zijn in 2010 op de diverse investeringskredieten geboekt. Het gevolg hiervan is dat deze uitgaven in 2010 niet direct ten laste van het product rioolbeheer komen. De kapitaallasten die uit de investeringskredieten voortvloeien zullen echter hierdoor hoger zijn dan geraamd en het product rioolbeheer in de komende jaren zwaarder belasten.	269.000		S/I

	lagere kapitaallasten: 1) Een deel van het beschikbare budget voor investeringen is niet benut. Het gaat hier om een financiële ruimte voor kapitaallasten van € 321.000. In het GRP zijn investeringen opgenomen op basis van kengetallen die voor heel Nederland gelden. Nu blijkt dat het aantal vervangingsinvesteringen in Overbetuwe onder het gemiddelde ligt. 2) Bij diverse projecten is er een vertraging in de uitvoering. Voorbeelden hiervan zijn: reconstructie vogelbuurt Driel, wateroverlast Willemsstraat, afkoppelen muziekbuurt en aanleg bergbezinkbassin Platenmakersstraat. De aanleg van een centrale persleiding in Elst is afhankelijk van de uitvoering van de Zuid-Tangent en daarom nog niet opgestart. 3) Er zijn technologische ontwikkelingen waardoor de kosten van werkzaamheden lager zijn. Zo blijken gemalen zowel bouwkundig als mechanisch/electrisch minder onderhoud nodig te hebben. Ook kiest men steeds vaker ervoor om een riool te "relinen" (aanbrengen van een kunststof hoes om een rioolbuis) in plaats van dat men het totale riool vervangt.	700.000		S/I
	overige afwijkingen: • budget voor areaaluitbreiding is niet benut • minder uitgaven voor onderzoek en diverse uit te voeren studies. • aanbestedingsvoordeel op uitgaven voor inspectie rioolstelsel • opbrengsten van werkzaamheden voor inwoners (bijvoorbeeld bij calamiteiten of bij nieuwe aansluitingen). • minder uitgaven voor onderhoud rioolgemalen en pompgebouwen • minder uitgaven voor onderhoud kolken en verwijderen rioolslib • minder uitgaven voor onderhoud bergbezinkbakken, want het zelfreinigend vermogen blijkt zeer goed	41.000 135.000 27.000 16.000 17.000 17.000 11.000		S I I I I I I

	Nadelen: - hogere elektriciteitskosten vanwege betalingen die betrekking hebben op 2008 en 2009 en doordat het stroomverbruik in 2010 is toegenomen - diverse overige kleine afwijkingen).		79.000	S/I
			4.000	
		1.233.000	83.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
725.00	Baten reinigingsrecht / afvalstoffenheffing nadeel € 166.000 Voordelen: saldo van het afwikkelingsverschil afrekening Diftar 2009 (hogere eindafrekening) en 2010 (de hieruit voortvloeiende kwijtscheldingen zijn verwantwoord in 2011)	26.000		I
	Nadelen: - minder aantal deelnemers door leegstand van woningen en minder nieuwbouw - lager aantal aanbiedingen: a. ondergronds b. grijs afval c. groen afval		85.000	S
			46.000	S
			55.000	S
			6.000	S
		26.000	192.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
726.00	Baten rioolheffing nadeel € 563.000 Nadelen: - de raad heeft eind 2009 besloten om de tarieven voor de rioolheffing met 10% te verlagen. Het financiële effect hiervan was nog niet in de begroting verwerkt - lager aantal woningen (minder nieuwbouw en meer leegstand) - lagere opbrengst rioolheffing grootverbruikers - lagere opbrengst rioolheffing bedrijven. Met ingang van 1-1-2010 is voor ongeveer 145 bedrijven in een bedrijfsverzamelgebouw de grondslag voor de heffing gewijzigd		420.000	S
			101.000	S
			5.000	S
			37.000	S
		0	563.000	

Programma Verkeer en Vervoer

Het doel van het programma is om er voor te zorgen dat het wegennet veilig is en dat alle kernen binnen de gemeente goed bereikbaar en leefbaar blijven. Dit programma omvat de infrastructurele aspecten, welke van invloed zijn op de ontsluiting van woon- en werkgebieden alsook op de bereikbaarheid van de kernen onderling. Tevens omvat het datgene wat te maken heeft met vervoersfaciliteiten en parkeergelegenheid.

→ Speerpunt: Optimaliseren verkeersafwikkeling

Wat is al vastgesteld?

- Gemeentelijk Mobiliteitsplan Overbetuwe (GMO) 2003-2013 (november 2004);
- Beter Bereikbaar KAN (juli 2004);
- Netwerkanalyse KAN (juli 2006);
- Regionale Nota Mobiliteit (december 2006).

Wat wilden we bereiken?

- De infrastructuur voor het “rondje Overbetuwe” te optimaliseren. Dit door het noordelijk deel van de Grote Molenstraat te reconstrueren, de aanleg van de Verlengde Rijnstraat en de planontwikkelingen op de provinciale wegen te ondersteunen.
- De verkeersafwikkeling in Elst verbeteren door de aanleg van de tangent.
- Het centrumgebied van Elst bereikbaar houden.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Een vlotte verkeersafwikkeling.

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Tangent Elst	Doelstelling: het centrum van Elst ontlasten van doorgaand verkeer zodat de leefbaarheid wordt verbeterd. Verbeteren bereikbaarheid bedrijven-terreinen. Verbetering doorstroming en veiligheid (o.a. door realisatie ongelijkvloerse kruisingen spoor). • Tangent zuid (Olympiasingel), starten met realisatie; • Tangent zuidoost (Industrieweg-Oost), verdere uitwerking planvorming (voorlopig en definitief ontwerp); • Tangent oost (Aamsestraat), reconstructie uitvoeren; Tangent Noord, verdere uitwerking planvorming.	Zuidtangent: aanvankelijk was het de bedoeling met de feitelijke realisatie te starten in 2010. Dat is niet gelukt, omdat met name de gronden nog niet allemaal verworven waren. Wel gerealiseerd zijn de volgende zaken: bestemmingsplan zuidtangent is onherroepelijk goedgekeurd, gronden zijn aangekocht en onteigening is - op één perceel na - afgerond, aanbesteding is voorbereid, bodemsaneringen hebben plaatsgevonden en andere conditionerende werkzaamheden zijn verricht en de raad heeft in okt. 2010 krediet beschikbaar gesteld. Start realisatie zuidtangent 2e kwartaal 2011. Industrieweg Oost: voorontwerp opgesteld en besproken met ondernemers; gestart met de opstelling van het definitief ontwerp; uitvoering na realisatie zuidtangent. Nieuwe Aamsestraat: het was de bedoeling in het najaar 2010 de reconstructie uit te voeren. Dat is niet gelukt, omdat een extra informatie-ronde is ingelast om meer draagvlak te creëren onder aanwonenden en bedrijven. Gerealiseerd is: definitief ontwerp is opgesteld; bestemmingsplan is vastgesteld en onherroepelijk geworden; Raad heeft investeringskrediet in oktober 2010 beschikbaar gesteld voor het gemeentelijk deel (parallelweg; overige kosten komen ten laste van de GEM Westeraam). Start realisatie: 2e kwartaal 2011. Noordtangent: tracé- en variantenstudie zijn gestart. Wachten is op uitkomsten van deze studie.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
N837 en Verlengde Rijnstraat	Doelstelling: de bereikbaarheid van Driel en Heteren verbeteren. Aanleg N837 door de provincie. Aanleg Verlengde Rijnstraat door de gemeente	N837: werkzaamheden zijn uitgevoerd. Verlengde Rijnstraat: werkzaamheden zijn uitgevoerd.
Grote Molenstraat	Doelstelling: verkeersafwikkeling verbeteren tussen Elst en Driel. Uitvoering zuidelijk deel Grote Molenstraat is afgerond. Uitvoering noordelijk deel Grote Molenstraat volgt na aanleg N837.	Grote Molenstraat (zuidelijk deel): werkzaamheden zijn in 2009 uitgevoerd. Grote Molenstraat (noordelijk deel): definitief ontwerp is opgesteld. Werkzaamheden zijn eind oktober aanbesteed. Uitvoering is gestart in januari 2011.
Actualisatie Gemeentelijk Mobiliteitsplan Overbetuwe (GMO)	Doelstelling: vernieuwen beleid en aanvullen maatregelenpakket. In 2009 is de evaluatie van het GMO uitgevoerd. Hierop volgt de actualisatie van het GMO.	De raad heeft in april 2010 de evaluatie GMO vastgesteld. Voorbereidingen voor de actualisatie zijn opgestart
Reconstructie afslag 38 (Elst/Oosterhout A15) ¹	Doelstelling: waarborgen verkeersafwikkeling op afslag 38. Uitwerking van de plannen tot reconstructie van afslag 38.	Bestuursconvenant met Nijmegen vastgesteld, bestemmingsplan Nijmegen vastgesteld, alternatieve fasering uitgewerkt en besproken met Rijkswaterstaat, Waterschap, gemeente Nijmegen en BBP. De grondverwerving is opgestart.

➔ **Speerpunt: Verhoging verkeersveiligheid**

Wat is al vastgesteld?

- Het Gemeentelijk Mobiliteitsplan Overbetuwe (GMO) 2003-2013 (november 2004);
- Provinciaal Verkeer- en Vervoersplan (juni 2004);
- Nota Mobiliteit (september 2005).

Wat wilden we bereiken?

- Het streven naar reductie van het aantal verkeersslachtoffers;
- Veilige woonwijken creëren;
- Veilig buitengebied creëren;
- Veilige schoolroutes (in samenwerking met andere programma's).

¹ Uit de studie naar de ontsluiting van Park 15 blijkt dat niet alleen door de verkeerstoename van Park 15, maar juist door de autonome groei, afslag 38 onvoldoende capaciteit heeft om het verkeer te verwerken. Bij de verdere uitwerking van dit project zijn meerdere partijen betrokken (gemeente Nijmegen, RWS, provincie, Stadsregio). Er is nog onvoldoende inzicht welke financiële consequenties deze ontwikkeling heeft voor het totaal, en specifiek voor Overbetuwe.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

- Alle weggebruikers moeten zich veilig kunnen verplaatsen op het “Overbetuws” wegennet;
- Verkeersveilige woonomgeving;
- Adequate reactie van gemeente op gesignaleerde knelpunten.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het programma meetbaar te maken?

Indicatoren	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Aantal ongevallen met verkeersslachtoffers op gemeentelijke wegennet (peiljaar 2006: 40)	24	< 35	34	<35	? (bekendmaking april 2011)
Inrichting 3 deelgebieden als 60-km zone	1 deelgebied (33%)	1 deelgebied (66%)	Niet bekend	1 deelgebied (100%)	1 deelgebied

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
60km gebied (deelgebied tussen Valburgseweg, A50, Drielse Rijndijk en Rijksweg Noord)	Doelstelling: verbeteren veiligheid van het wegennet door het instellen van snelheidsverlaging met bijbehorende maatregelen. Inspraakprocedure doorlopen, uitvoering van werkzaamheden.	Werkzaamheden zijn uitgevoerd.

➔ Speerpunt: Stimuleren openbaar vervoer en fiets

Wat is al vastgesteld?

- Het Gemeentelijk Mobiliteitsplan Overbetuwe (GMO) 2003-2013 (november 2004);
- Stadsregiorail (februari 2007);
- Regionaal Fietsnetwerk KAN (november 2005);
- Masterplan openbaar vervoer 2008-2020 (februari 2008).

Wat wilden we bereiken?

- De kwaliteit van de bushaltes en openbaar vervoernetwerken verbeteren;
- Een hoogwaardig fietsnetwerk realiseren;
- Aanbieden van goede fietsparkeervoorzieningen om ketenmobiliteit te stimuleren.

Omschrijving beoogde maatschappelijke effecten

- Optimaal openbaar vervoer netwerk;
- Veilig fietsnetwerk;
- Voldoende fietsparkeervoorzieningen;
- Milieueffect.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten meetbaar te maken?

Indicatoren	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Aantal bushaltes dat wordt aangepast om de toegankelijkheid te verbeteren	17 (50%)	19 (50%)	24 (65%)	37

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Aanpassen bushaltes	Doelstelling: toegankelijkheid openbaar vervoer verbeteren. Aanpassen 7 bushaltes.	Naast de 7 geplande haltes zijn er nog meer haltes toegankelijk gemaakt. Nieuwe bushaltes zijn namelijk gelijk toegankelijk gemaakt en waar mogelijk, is meegelift bij reconstructies van wegvakken.
Hoogwaardig Openbaar Vervoernetwerk	Doelstelling: verbeteren kwaliteit openbaar vervoernetwerk. Vorbereiding besluitvorming deeltrajecten Hoogwaardig Openbaar Vervoernetwerk, samen met betrokken partijen.	Samen met de Stadsregio, Nijmegen en Lingewaard is een studie uitgevoerd naar exploitatie en globale inpassing van de HOV deeltrajecten Nijmegen-Elst en Nijmegen-Bemmel. De studie krijgt in 2011 een vervolg met een nadere inpassingstudie.
Snelle fietsverbinding Arnhem-Nijmegen	Doelstelling: verbeteren kwaliteit fietsnetwerk. Vorbereiding besluitvorming tracé fietsverbinding Arnhem-Nijmegen langs de A325, samen met betrokken partijen.	Financiële kaders zijn vastgesteld (90% subsidie), voorlopig ontwerp opgesteld, het voorontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen en er zijn twee informatiebijeenkomsten georganiseerd.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Verkeer en Vervoer gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0401 Optimaliseren verkeersafwikkeling	274.633	887.599	823.197
PNL 2010	90.443		
** 10SP0402 Verhoging verkeersveiligheid	378.142	583.401	538.392
PNL 2010	12.684		
** 10SP0403 Stimuleren openb. vervoer en fiets	69.028	19.072	22.753
** 10SP0490 Overige producten 10PG04	33.570	33.570	34.748
Totaal Lasten	858.500	1.523.641	1.419.090

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0401 Optimaliseren verkeersafwikkeling	0	0	0
** 10SP0402 Verhoging verkeersveiligheid	-6.667	-6.667	-40.833
Totaal Baten	-6.667	-6.667	-40.833

Saldo	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 10SP0401 Optimaliseren verkeersafwikkeling	887.599	823.197	64.402
**** 10SP0402 Verhoging verkeersveiligheid	576.734	497.559	79.175
**** 10SP0403 Stimuleren openb. vervoer en fiets	19.072	22.753	-3.681
**** 10SP0490 Overige producten 10PG04	33.570	34.748	-1.178
Saldo Progr. 04 Verkeer en vervoer	1.516.974	1.378.257	138.717

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 04	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
** 211.00 Verkeersmaatregelen	432.721	396.856	35.865
** 211.01 Verkeersafwikkeling en circulatie	867.401	805.515	61.886
** 211.02 Verkeersveiligheid	144.013	100.703	43.310
** 212.00 Openbaar vervoer	19.072	22.753	-3.681
** 214.00 Parkeren	20.198	17.682	2.516
** 223.00 Overzetveren	33.570	34.748	-1.178
Totaal	1.516.974	1.378.257	138.717

Toelichting grootste verschillen programma 04 - Verkeer en Vervoer

Geen nadere toelichting omdat er geen producten zijn met afwijkingen groter dan € 100.000.

Programma Economische Zaken

Het doel van dit programma is:

- Het behoud van bestaande en creëren van nieuwe werkgelegenheid.
- Het stimuleren van bedrijvigheid en het optimaliseren van randvoorwaarden voor een goed ondernemersklimaat.
- Het creëren van kansen voor bedrijven in de sector recreatie en toerisme, met een positieve spin-off voor de lokale detailhandel en horeca.

➔ Speerpunt: Uitvoering Sociaal Economisch Beleidsplan

Welk beleid is vastgesteld?

Gemeentelijk beleid:

- Sociaal-Economisch Beleidsplan (SEB) (25 april 2006);
- Kadernota Visie op Ruimte (2003);
- Nota Vrijkomende agrarische bedrijfsopstallen (2005);
- Beleid 'Aan huis gebonden beroepen'; opgenomen in de nota Beleid vrijstelling art. 19 lid 3 (11 november 2003);
- Bestemmingsplannen voor bestaande bedrijventerreinen: De Aam, De Merm, De Schalm, Bedrijfsterrein Zetten-Andelst, PvMG-noord, PvMG-Zuid, Bedrijfsterrein Andelst-Oost.

Regionaal beleid:

- Het regionaal plan Stadsregio Arnhem Nijmegen 2005-2020;

- Regionaal Economische Ontwikkelingsstrategie KAN 2010;
- Bedrijventerreinen nota KAN 2003-2005;
- Detailhandelstructuurvisie KAN 2001;
- Toeristisch Recreatieve Structuurvisie KAN;
- EU programma stadsregio Arnhem-Nijmegen 2007-2013.

Het rijks- en provinciale beleid worden hier niet apart genoemd, omdat het KAN dit al heeft afgestemd. Voor onze gemeente is het beleid van de Stadsregio maatgevend.

Wat wilden we bereiken?

- Het economisch positioneren van de gemeente om de werkgelegenheid te vergroten.
- Met behulp van het bedrijvenloket investeren in partnerschap met het bedrijfsleven om gezamenlijke belangen maximaal te benutten.
- Kansen creëren voor starters en kansarme groepen in samenwerking met maatschappelijke partners.

Omschrijving van beoogde maatschappelijke effecten

- Kwantitatief en kwalitatief voldoende werkgelegenheid.
- Tevredenheid bij ondernemers over dienstverlening binnen het Bedrijvenloket.
- Een plezierig en veilig woonklimaat in combinatie met duurzame economische, agrarische en recreatieve ontwikkeling.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het speerpunt meetbaar te maken?

Indicatoren	Werkelijk 2008	Voornemen 2009 bijgesteld***	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
T.b.v. doelstelling 1*: procentuele groei van het aantal arbeidsplaatsen tot het nominale aantal.	5,8% 16.920	1,5% 17.170	-0,6% 17.140	2% 17.515	3,2% 17.950
Totaal percentage uitge- geven bedrijfsterrein					
• PvMG-Zuid (tot. 22 ha)	66%	80%	70%	90%	76%
• Merm (totaal 10 ha)	63%	90%	80%	100%	86%
T.b.v. doelstelling 2: tevredenheidcijfer onder- nemers	7,5	7,8	7,6	8,0	7,5
T.b.v. doelstelling 3: Aantal nieuwe vestigingen in relatie tot starters****	279: 156 st.	300: 175 st.	250: 128 st.	275: 160 st.	198: 88 st.
Werkloosheidspercen- tage**	3,79%	4,0%	4,8%	4,0%	5,7%

* Werkgelegenheid in 2003: 14.750. Bron: PWE, 2006.

** Aantal niet-werkende werkzoekenden als percentage van beroepsbevolking. Bron: CWI.

*** Deze kolom werd bijgevoegd omdat de cijfers van 2008 bekend werden en de eind 2008 ingezette economische situatie noodzaakte tot bijstelling.

**** Het aantal startende ondernemers was hoger ingeschat. Verwacht werd dat ten gevolge van het economische tij het aantal starters in 2010 zou toenemen. In tegenstelling tot andere jaren is dit aantal, tegen de verwachtingen in, juist afwijkend laag gebleven.

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Uitgeven bedrijventerreinen	Uitgifte PvMG-Zuid Doelstelling: totaal 22 ha, t/m 2010: 20 ha Uitgifte MermDoelstelling: totaal 10 ha, t/m 2010: 10 ha Start uitgifte Park 15 Doelstelling: totaal 85 ha, regionaal bedrijventerrein t/m 2010: 7 ha	Uitgifte PvMG-Zuid, totaal uitgegeven 16,1 ha. Uitgifte Merm, totaal uitgegeven 8,6 ha. Start uitgifte is om procedurele redenen uitgesteld naar 2011.
Ontwikkelen nieuw bedrijventerrein korte termijn	Realisatie Intratuin. Realisatie rotonde op Aamsestraat ter hoogte van Intratuin. Verdere planontwikkeling vrijkomende locatie Aamse Poort Noord en opstellen bestemmingsplan Aamse Poort Noord.	De bouwvergunning is verleend en het beroep tegen het bestemmingsplan heeft gediend. De voorbereidingen zijn gestart voor de uitvoering van de ontsluitingsweg in het verlengde van de Nijverheidsweg. De rotonde is niet aangelegd omdat uit nadere studies is gebleken dat de gekozen verkeersoplossing onvoldoende toekomstvast is. Er is gestart met het maken van een nieuw ontwerp voor de kruising. Hierbij wordt ook de aansluiting met de A325 meegenomen. Locatie is particulier eigendom → initiatief ligt bij eigenaar

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
	Bouwrijp maken Park 15 ten behoeve van start uitgifte. Realisatie eerste fase hoofdverkeersontsluiting. Stationsomgeving Zetten-Andelst: uitwerking van de in 2009 op te stellen ruimtelijk-economische visie . Bestemmingsplanprocedure opstarten voor het veilingterrein, terrein Loeffen en mogelijk ook voor Den Hartog en het restant van het terrein Vogelenzang.	Zie boven; bestemmingsplan is nog niet onherroepelijk. In 2010 is gewerkt aan een nieuwe ruimtelijke ontwikkelingsvisie voor de stationsomgeving Zetten-Andelst. Het doel was om, door de problematiek op een hoger schaalniveau te benaderen, de belemmeringen weg te nemen die er zijn om deze gronden tot ontwikkeling te brengen. Een nieuwe insteek om te kijken of het openbaar vervoer een kwaliteitsimpuls bij de ontwikkeling zou kunnen krijgen, heeft erin geresulteerd dat het proces gedeeltelijk gefaciliteerd werd door de Stadsregio.
Creëren nieuw bedrijventerrein voor lange termijn	Aamseplas (incl. Aam 4b en 5): onderzoek mogelijkheden naar gemeentelijke realisatie.	Het project Aamseplas is onderdeel gemaakt van het project Elst Zuidoost en wordt meegenomen in de structuurvisievorming. Het Waterschap is akkoord gegaan met de conclusie uit het rapport "Herontwikkeling Aamseplas de kwalitatieve aspecten nader beschouwd" van Tauw. De conclusie is dat een afdeklaag van de bodem niet noodzakelijk is. In overleg met het Waterschap is een monitoringsprogramma opgesteld voor de potentiële onderlinge beïnvloeding van de verschillende omliggende wateren op de Aamseplas, voor wat betreft metalen. Met Schuitema is een koopovereenkomst gesloten voor de verkoop van een strook grond, voor welk deel een deelsanering heeft plaatsgevonden.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
	Mogelijkheden herinrichting Luxan-terrein onderzoeken. Subsidieaanvragen Elst Zuidoost afronden.	Tauw heeft een inrichtingsplan opgesteld voor de verdere deeldemping van de Aamseplas, ten gunste van de uitbreidingswensen van Schuitema. Het inrichtingsplan is om bestuurlijke goedkeuring van het Waterschap voorgelegd. In 2010 is een stedenbouwkundige analyse uitgevoerd om de ontwikkelkansen in beeld te brengen. Tevens heeft overleg met de provincie plaatsgevonden t.a.v. saneringsmogelijkheden. Met de grondeigenaar heeft een eerste oriënterend gesprek plaatsgevonden. December 2010 is een subsidieaanvraag (een provinciale ter hoogte van 4,2 mln. en een EFRO-aanvraag ter hoogte van 2 mln.) ingediend.
Parkmanagement	Doelstelling: waarborgen kwaliteit bedrijventerreinen. Faciliteren uitvoering Breedbrand. Uitvoering jaarlijkse besteding Ondernemersfonds.	Is als speerpunt in het vastgestelde SEB opgenomen. Is een onderwerp dat veel deelitems kent waarvoor afzonderlijke projecten lopen. Onderzoek naar animo bij ondernemers op de bedrijfsterreinen voor deelname is vanuit EZ gesubsidieerd. Animo bleek niet erg groot en marktpartijen (aanleg glasvezel) hebben zich teruggetrokken. In 2010 werd een uitkering gedaan aan de EOV voor straatverlichting tijdens de feestdagen en aan de Stichting Merm voor camerabewaking.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Aansluiting Food-valley	Besluitvorming over deelname Food-valley.	Begin 2010 is bij de vaststelling van het SEB 2010-2015 besloten niet deel te nemen in Foodvalley.
Faciliteren starten-de ondernemers	Deelname Startwijzer en Ik Start Smart (ISS) handhaven.	In 2010 heeft deelname in beide projecten plaatsgevonden. Voor Startwijzer is door alle deelnemers besloten om Startwijzer te beëindigen. ISS wordt gezien als een uitwerking van Startwijzer, dat concreet en efficiënter startende ondernemers op weg kan helpen.
Bevorderen innovatiemogelijkheden	Evaluatie deelname SNB en deelname heroverwegen.	Besloten is om niet meer deel te nemen in SNB, vanwege de geringe deelname van Overbetuwse bedrijven.
Vermindering regelgeving	Implementatie maatregelenpakket.	In 2010 is i.s.m. de afdeling BMO uitvoering gegeven aan het (met het bedrijfsleven afgestemde) maatregelenpakket.
Samenwerking SoZa	Doelstelling: maatschappelijk ondernemen promoten om zo meer uitkeringsgerechtigden en kansarmen aan het werk te krijgen.	Werkgevers zijn op individuele basis benaderd om te stimuleren dat mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen of een stageplek te geven. Waar voorheen veel ingezet werd op loonkostensubsidie, bieden we voortaan proefplaatsingen (werken met behoud van uitkering), begeleiding door de werkcoach en vakgerichte bijscholing aan. In 2010 is de nota SROI vastgesteld: • bedrijven/instellingen/verenigingen kunnen i.p.v. subsidie "handjes" krijgen. Kandidaten die geen reguliere plek op de arbeidsmarkt kunnen verkrijgen worden geacht zich in te zetten als vrijwilliger binnen onze gemeente. Er mag bij deze banen geen sprake zijn van verdringing. Dit bevordert de participatie en de sociale cohesie.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
	Actieve bemiddelingsrol invullen bij arbeidsmarktparticipatie.	• bij aanbestedingen wordt de gegunde partij verplicht 5% van de arbeid beschikbaar te stellen aan mensen met een uitkering. Vanaf medio 2010 wordt directe bemiddeling, training en jobhunting in eigen beheer uitgevoerd. Hierbij gaan we uit van een gezamenlijke werkgeversbenadering. Vanuit EZ wordt het e.e.a. gepromoot, contacten gelegd en bedrijfsgegevens aangeleverd. Soza matcht en bemiddelt. De gezamenlijke aanpak heeft in 2010 geresulteerd in de bemiddeling van 49 personen (33% van de uitstroom) naar werk.
Actualisatie SEB	Nieuw beleidsplan aan de raad ter vaststelling voorleggen.	Begin 2010 is door de raad een geactualiseerde SEB (2010-2015) vastgesteld met daarin een nieuw uitvoeringsprogramma.
Samenwerking MO: onderwijs en arbeidsmarkt Meer ruimte bieden voor bedrijven in het buitengebied voor recreatieve en toeristische ontwikkelingen	Onderzoek naar de mogelijkheden voor vergroting van de aansluiting op de arbeidsmarkt en bedrijfsleven in relatie tot de Toekomstvisie+ Uitdiepen samenwerking Leerdorp Elst.	Conceptprogramma Leren & Werken is opgesteld, welke hiervoor een eerste aanzet geeft. In 2010 zijn via EZ wederom stagiaires geplaatst binnen de gemeente Overbetuwe. Naast het team EZ ook o.a. op de afdelingen FaZa en Openbare Ruimte. In het kader van het leerarrangement Beroeps Praktijk Oriëntatie is door EZ actief medewerking verleend aan het buitenschools leren van de leerlingen van Leerdorp Elst. Elk kwartaal is een stagiaire door EZ ontvangen, begeleid en beoordeeld.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
	Doelstelling: project buitengebied: vergroten kleinschalige recreatieve/toeristische mogelijkheden. Animo agrarische sector aftasten en betrekken bij integrale projectuitvoering → projectvoorstel opstellen met prioritering en fasering	Om de gang naar de gemeente als stage-/werkplek voor de stagiaire te optimaliseren, is het contact met de accountmanagers van Leerdorp Elst versterkt en zijn er duidelijke afspraken gemaakt over intake, kennismakingsgesprek met stagiaires, gedragscodes en normen en waarden binnen het gemeentehuis. Om het stageproces binnen de organisatie te optimaliseren en te kunnen evalueren, is er in 2010 het initiatief genomen om de gehele stageprocedure op te nemen in een draaiboek. Agrarische sector is benaderd. Animo is aanwezig. Het projectvoorstel om agrotourisme in Overbetuwe te promoten is afgerond. Idem.
Verbetering dienstverlening Bedrijvenloket	Uitvoeren tevredenheidonderzoek en analyse controllingssysteem. In samenwerking met Facilitaire Zaken en Publiekszaken het digitale dienstverlening Bedrijvenloket afstemmen met nieuwe dienstverleningsconcept en waar nodig verbeteren.	Onderzoeken hebben begin 2010 plaatsgevonden om functioneren van het bedrijvenloket in 2009 te toetsen. Uit interne meting bleek dat de doelstelling om aanvragen binnen 2 werkdagen te behandelen in 96% van de gevallen werd gehaald. Uit externe metingen is gebleken dat de kwaliteit van de dienstverlening wederom beter werd beoordeeld (7,6). Er is een verbeterde website voor het bedrijvenloket gemaakt.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Economische Zaken gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0501 Uitv.Sociaal-Econ. Beleidsplan	423.811	925.731	963.161
** 10SP0590 Overige producten 10PG05	84.996	152.402	98.608
Totaal lasten	508.807	1.078.133	1.061.769

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0501 Uitv.Sociaal-Econ. Beleidsplan	-61.126	-61.126	-114.359
** 10SP0590 Overige producten 10PG05	-44.974	-45.411	-63.798
Totaal baten	-106.100	-106.537	-178.157

Saldo	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 10SP0501 Uitv.Sociaal-Econ. Beleidsplan	864.605	848.802	15.803
**** 10SP0590 Overige producten 10PG05	106.991	34.810	72.181
Totaal progr. 05 Economische zaken	971.596	883.612	87.984

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 05	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
** 310.01 Markt	35.409	37.794	-2.385
** 310.02 Economisch stimuleringsbeleid	864.605	848.802	15.803
** 311.00 Baten Marktgelden	-30.299	-36.956	6.657
** 330.00 Nutsvoorzieningen	91.551	29.424	62.127
** 341.00 Overige agrarische zaken	10.331	4.549	5.782
Totaal	971.596	883.612	87.984

Toelichting grootste verschillen programma 05 - Economische Zaken

Geen nadere toelichting omdat er geen producten zijn met afwijkingen groter dan € 100.000.

Programma Onderwijs en Educatie

De doelstelling van dit programma is te voorzien in een goede sociale en fysieke onderwijsinfrastructuur om te bereiken dat alle inwoners van de gemeente Overbetuwe kansrijk zijn op de arbeidsmarkt en zich kunnen ontplooiën tot een volwaardige burger van deze samenleving.

De volgende thema's en beleidsvelden dragen bij aan het behalen van het programmadoel: Lokaal onderwijsbeleid, Onderwijsachterstandsbeleid, Schoolbegeleiding, Volwasseneneducatie, Leerplicht, Peuterspeelzaalwerk, Leerlingenvervoer, Onderwijshuisvesting, Openbaar onderwijs, de Lokale Educatieve Agenda en Brede School.

Wat is al vastgesteld?

- Kadernota onderwijshuisvesting en Verordening onderwijshuisvesting gemeente Overbetuwe (2002);
- Integraal Huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen (2008);
- Nota "Jeugdbeleid 2008-2011" (2008);
- "Blijven investeren in voor- en vroegschoolse educatie", nota onderwijsachterstandenbeleid (2008);
- Mevrouw Van Dale Geeft Het Antwoord" Evaluatie Lokaal Onderwijsbeleid (2007).

Wat wilden we bereiken?

Kind centraal

Kinderen en jongeren optimale ontwikkelingskansen bieden door een doorgaande lijn 0-18 jarigen te realiseren in de opvoeding, ontwikkeling en educatie in het gezin, op school en in de vrije tijd.

Ontmoeting

Een middelpunt creëren in de gemeenschap dat ontmoeting en sociale cohesie bevordert.

Kwaliteit

Een kwalitatief hoogstaand en dekkend voorzieningenniveau realiseren, dat inspeelt op de maatschappelijke ontwikkelingen en voorziet in de behoeften van inwoners.

Samenwerking

Optimaal gebruik maken van de deskundigheid bij scholen en instellingen door structureel samen te werken in een professionele organisatie.

Ruimte

De functionaliteit en effectiviteit van gebouwen verbeteren door afstemming en multifunctioneel gebruik.

Lokale Educatieve Agenda (LEA)

Het realiseren van een effectieve en integrale aanpak van de beleidsvelden uit het programma Onderwijs en Educatie aangevuld met het jeugd- en jongerenbeleid door het opstellen van een LEA die breed gedragen wordt door het onderwijsveld (en andere jeugdinstituten) en de gemeente.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Kinderen en jongeren zijn door de aanwezigheid van kwalitatief en kwantitatief goede onderwijs- en educatiemogelijkheden in staat zich optimaal te ontwikkelen, zodat zij een passende plek in de samenleving kunnen verwerven.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het programma meetbaar te maken?

Een belangrijke indicator die wij willen hanteren is het aantal leerlingen dat een startkwalificatie heeft behaald. Inmiddels is gebleken dat de informatie die wij uit het systeem betrekken niet volledig is. Dit levert onbetrouwbare informatie op. Eén van de oorzaken is dat wij wettelijk verplicht zijn om uiterlijk twee jaren nadat de leerplicht is geëindigd alle persoonsgegevens moeten te verwijderen. Daardoor kunnen wij geen compleet beeld schetsen over de gehele populatie jongeren van 17 t/m 23 jaar. Wij zoeken naar mogelijkheden om deze beleidsmatige informatie alsnog te presenteren.

→ Speerpunt: Brede School

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Inhoudelijke samenwerking	Doelstelling: vergroten van de ontwikkelingskansen voor kinderen (op het gebied van sport, cultuur en vrije tijd) buiten schooltijd. Kwantitatieve doelstelling: 4 goedgekeurde projectaanvragen. Verstrekken van subsidie voor projecten die gericht zijn op inhoudelijke samenwerking.	Voor het schooljaar 2010-2011 zijn zes subsidies aangevraagd. Vijf subsidies zijn toegekend. Eén aanvraag is ingetrokken. De evaluatie van de subsidie is beschikbaar gesteld aan raad en commissie. De raad heeft in november 2010 een motie aangenomen waarbij de raad voor de periode 2012 en verder een nieuw bedrag vaststelt voor een aantal jaren.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Centrumplan Heteren	Realisatie van: • een aantal maatschappelijke voorzieningen en scholen in het voormalige gemeentehuis. • een sport- en zalencentrum en een peuterspeelzaal.	De brede school Heteren is juli 2010 bouwkundig opgeleverd en is in september 2010 door de kinderopvang SKAR in gebruik genomen. De bibliotheek en de twee basisscholen zijn respectievelijk in oktober en december 2010 naar de nieuwe locatie verhuisd. De sporthal is 22 december 2010 in gebruik genomen. De ontwikkeling van de peuterspeelzaal heeft nog niet plaatsgevonden.

➔ **Speerpunt: Lokale Educatieve Agenda (LEA)**

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Het concretiseren en uitwerken van de onderdelen uit de LEA	Uitwerken onderdelen van de LEA.	Nog niet gerealiseerd. Het onderdeel "overdracht naar basisonderwijs" is opgepakt door SPO met ondersteuning van de gemeente.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Onderwijs en Educatie gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0602 Lokale Educatieve Agenda (LEA)	7.811	0	0
** 10SP0690 Overige producten 10PG06	6.981.499	6.839.393	6.580.585
PNL 2010	112.483		
Totaal lasten	7.101.793	6.839.393	6.580.585

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz.	Rekening 2010
** 10SP0690 Overige producten 10PG06	-205.129	-471.129	-375.383
Totaal baten	-205.129	-471.129	-375.383

Saldo	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Vershil
**** 10SP0602 Lokale Educatieve Agenda (LEA)	0	0	0
**** 10SP0690 Overige producten 10PG06	6.368.264	6.205.202	163.062
Saldo Progr. 06 Onderwijs en Educatie	6.368.264	6.205.202	163.062

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 06	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Vershil
** 420.00 Openbaar basisonderw., excl. huisv.	40.000	40.000	0
** 420.02 Schoolbest.taken openb.basisonderw.	76	76	0
** 421.00 Openbaar basisonderw., huisvesting	717.600	716.221	1.379
** 422.00 Bijz. basisonderw., excl. huisv.	1.074	0	1.074
** 423.00 Bijz. basisonderw., huisvesting	1.723.016	1.596.934	126.082
** 433.00 Bijz.Spec.Onderw., huisvesting	321.426	362.998	-41.572
** 441.00 Openbaar VO / VWO, huisvesting	582.298	596.069	-13.771
** 443.00 Bijz. VO/VWO, huisvesting	623.075	467.139	155.936
** 480.00 Leerplicht	259.615	251.887	7.727
** 480.01 Schoolbegeleiding	123.724	123.720	4
** 480.02 Leerlingenvervoer	918.282	1.038.205	-119.923
** 480.03 Schoolzwemmen	32.870	28.423	4.447
** 480.04 Bewegingsonderwijs	385.289	347.986	37.303
** 480.05 Logopedie	72.250	60.550	11.700
** 480.06 Onderwijsachterstandenbeleid	40.210	73.000	-32.790
** 480.07 Overige lokale best.onderw.taken	40.313	23.946	16.367
** 482.00 Volwasseneneducatie	8.605	8.879	-274
** 650.01 Peuterspeelzalen	478.541	469.168	9.373

Totaal	6.368.264	6.205.202	163.062
---------------	------------------	------------------	----------------

Toelichting grootste verschillen programma 06 - Onderwijs en Educatie

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
423.00	Bijzonder basisonderwijs, huisvesting voordeel € 126.000 Voordelen: • Er is een eenmalig voordeel op kapitaallasten omdat een aantal investeringen, voornamelijk basisonderwijs Heteren, pas in de loop van 2010 zijn gedaan. Hierdoor wordt in 2010 in werkelijkheid geen rente berekend en vallen de afschrijvingslasten lager uit. • Diverse overige kleinere voordelen. Nadelen: De kosten van de brand bij de Haafakkers worden gedekt door verzekeringsinkomsten. In 2010 hebben we een bedrag van € 266.000 ontvangen. Omdat een gedeelte van de uitgaven in 2011 gedaan zullen worden is een bedrag van € 64.000 van de inkomsten 2010 gereserveerd als vooruitontvangen bedragen. Hiermee was in de begroting geen rekening gehouden. Per saldo worden alle kosten gedekt van de brand gedekt door verzekeringsinkomsten.	185.000 5.000	64.000	I I I
		190.000	64.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
443.00	Bijzonder VO / VWO, huisvesting voordeel € 156.000 Voordelen: - Er is een voordeel op rentekosten omdat een gedeelte van de investering in de uitbreiding van het Hendrik Pierson College nog niet gedaan was per 1 januari 2010. Hierdoor wordt over een fors gedeelte van de investering in 2010 nog geen rente berekend. - Diverse overige voordelen.	150.000 6.000		I I
		156.000		

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
480.02	Leerlingenvervoer nadeel € 120.000 Nadelen: Als gevolg van de stijging van het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer hebben wij in 2010 met terugwerkende kracht vanaf mei 2008 een extra vergoeding verstrekt aan de vervoerder. Dit leidt tot een nadeel van € 120.000.		120.000	I
			120.000	

Programma Sport, Cultuur en Recreatie

Het doel van dit programma is om ontwikkelingen op het gebied van Sport, Cultuur en Recreatie te stimuleren. De volgende thema's dragen bij aan het behalen van het programmadoel:

- Sport en bewegen;
- Subsidie, Tarieven en Accommodatiebeleid (STA-beleid);
- Cultuur en cultuurhistorie;
- Landschapsbeleid;
- Recreatie en toerisme;
- De ontwikkeling van het buitengebied;
- De ontwikkeling van het Park Lingezegen.

Het programma richt zich op de ontwikkeling en beleidsmatige ondersteuning van kwalitatief goede projecten die vernieuwend zijn, een uitgesproken Overbetuws karakter hebben en bovendien een directe relatie hebben met de Toekomstvisie+. Het verbinden van de verschillende beleidsthema's in dit programma zien wij hierbij als een belangrijke opgave.

➔ Speerpunt: Cultuurbeleid

Wat is al vastgesteld?

- Algemene subsidieverordening gemeente Overbetuwe 2008;
- Algemene subsidieregeling gemeente Overbetuwe 2008;
- Specifieke subsidieregeling activiteiten algemeen belang gemeente Overbetuwe 2008;
- Nota Cultuurbeleid (juni 2009).

Wat wilden we bereiken?

Inwoners de mogelijkheid bieden zowel actief als passief te laten deelnemen aan een bruisend cultureel leven binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Overbetuwe.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Door inwoners veelvuldig met kunst en cultuur in aanraking te laten komen, bevorderen wij zowel de persoonlijke ontwikkeling als de sociale cohesie.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het speerpunt meetbaar te maken?

Indicatoren	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009*	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Aantal evenementen en andere openbaar toegankelijke cultuuruitingen.	41	75	46	75	66
Aantal jongeren t/m 17 jaar die deelnemen aan muziek- onderwijsactiviteiten.	142	160	143	160	161
Kunstprojecten in de openbare ruimte.	1	1	1	1	1
Aantal bezoekers aan musea* (excl. Florence Nightingale).	6.500	7.000	6.500	7.500	7.000

* Dit is een schatting

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Uitvoering geven aan Nota "Overbetuwe Cultureel 2009-2015"	Doelstelling: het stimuleren en bevorderen van zowel passieve en actieve cultuurbeoefening, het zichtbaar maken van cultuuruitingen en het behouden van ons cultureel erfgoed. Vooraf aandacht voor: • Cultuureducatie; • Kunsten (waaronder tentoonstellingen en opstellen masterplan kunst openbare ruimte); • Stimuleren van culturele activiteiten en evenementen; • Bibliotheek, media en informatie (o.a. vervolmaken gemeentelijke website); • Het actualiseren van het Erfgoedplan Over-Betuwe.	In 2010 is het Kunstenplan "Westeraam" definitief gereed gekomen waarbij er 6 kunstprojecten zijn gerealiseerd en een (foto)project nog loopt. Een kunstopdracht is verleend voor kunst in de openbare ruimte bij twee Brede Scholen in Elst, waarbij één van de voorwaarden was dat de leerlingen van de betreffende scholen bij de uitvoering direct betrokken worden. Opdracht is verleend voor het opstellen van een Masterplan Beeldende Kunst in de openbare ruimte.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
		Continuering van de subsidies voor cultuureducatie aan het (basis) onderwijs. Twee tentoonstellingen georganiseerd in de hal van het gemeentehuis in Elst en Andelst. Ondersteuning verleend voor een 5-tal grote evenementen waaronder "het straatmuzikantenfestival" en het festival "de Oversteek". Op de gemeentelijke website is de fotocollectie van Valburg geplaatst. Ondersteuning is verleend voor de totstandkoming van de Canon van Overbetuwe. Aan Theater de Kik is een startsubsidie verleend en in het kader van Cultuurpact zijn 2 evenementen georganiseerd; "Podiumbeest" en de uitgave van een boekje o.a. over het "Verdronken dorp Heteren".

➔ Speerpunt: Sport & Bewegen

Wat is al vastgesteld?

- Nota Teamwork in Overbetuwe (2004);
- Tussenevaluatie Breedsport (2007).

Wat wilden we bereiken?

Zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Overbetuwe doen gezond en verantwoord aan sport en bewegen.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Wij willen inwoners 'verleiden' om te sporten en te bewegen. Daarmee willen wij de volgende maatschappelijke effecten bereiken:

- het verbeteren van de gezondheid van onze inwoners;
- het bijdragen aan een (levenslange) gezonde leefstijl van onze inwoners;
- het stimuleren van contacten tussen inwoners (sociale cohesie);
- het realiseren van samenwerkingsverbanden tussen verenigingen en andere maatschappelijke organisaties (Maatschappelijk Verantwoord Verenigen).

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten meetbaar te maken?

Indicatoren	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Deelname alle inwoners:					
• Deelname jeugd (tot 18 jaar)	80%	80%	Niet gemeten	80%	Niet gemeten
• Deelname ouderen (60+)	40%	40%		45%	

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Ontwikkelen Nota Sport en Bewegen	Opstellen en vaststellen Nota Sport en Bewegen.	De ontwikkeling van de nota Sportbeleid is van start gegaan in 2010. De startnotitie, waarin we het pad naar de sportnota beschrijven, is in december 2010 afgerond en in procedure gebracht.
Deelname mensen met een beperking	Onderzoek naar passend aanbod en nota opstellen.	Als thema opgevoerd in de startnotitie.

➔ Speerpunt: Buitengebied en recreatie

Wat is al vastgesteld?

- Landschapsbeleidsplan Elst (1997);
- Landschapsbeleidsplan Valburg (1994);
- Landschapsbeleidsplan Heteren (1997);
- Landschapsvisie Slijk-Ewijk/landgoed Loenen (2006);
- Subsidieverordening landschapselementen (2001);
- Beleidsplan Recreatie en Toerisme gemeente Overbetuwe (2008);
- Nota Kampeerbeleid Overbetuwe (2008).

Wat wilden we bereiken?

- Het verbeteren van het recreatief en toeristisch potentieel in de gemeente Overbetuwe (dag- en verblijfsrecreatie).
- Het verbeteren van de gebruikswaarde van het buitengebied en het ontwikkelen van een goede samenhang van alle functies die hierbij een rol spelen.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Door het bieden van een gunstig toeristisch, recreatief (en zakelijk) klimaat, kunnen bezoekers van zowel binnen als ver buiten de regio (dus ook de Duitse, Belgische en Engelse markt) Overbetuwe bereiken. Dit resulteert ook in een positief economisch effect (relatie met programma Economische Zaken).

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten meetbaar te maken?

Indicatoren	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Realiseren van 4% groei in het aantal toeristische en zakelijk bezoeken in de regio Arnhem - Nijmegen.	69 miljoen	68 miljoen	70 miljoen	Niet bekend
Realiseren van 4% groei in de toeristische en zakelijke overnachtingen in de regio Arnhem - Nijmegen.	1,32 miljoen	1,47 miljoen	1,33 miljoen	Niet bekend
Realiseren van 15% verhoging van de totale bestedingen in de regio Arnhem - Nijmegen.	1,35 miljard	331 miljoen	1,40 miljard	Niet bekend

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Uitvoering geven aan het beleidsplan Recreatie en Toerisme (relatie met programma Economische Zaken).	Doelstelling: het bereiken van een gunstig recreatief en toeristisch klimaat, d.m.v. het realiseren van 4% groei in het aantal overnachtingen en bezoeken en 15% groei van de bestedingen in de Betuwe. • Versterken relatie RBT-KAN. • Uitbreiden en verbeteren fietsroutes. • Realisatie van een 3-tal TOP's, een 8-tal pleisterplaatsen en een fiets- en voetveer.	O.a. door samenwerking met het RBT-KAN is in 2010 o.a. het aantal toeristische vakanties fors toegenomen (ongeveer 12%). Samenwerking met Beuningen en Uit@waarde voor het in de vaart brengen van een fiets- en voetveer. Opdracht is verstrekt voor het realiseren van een toeristische bewegwijzering. Belevenisnetwerk is gerealiseerd en binnen de gemeente zijn twee luisterkeien geplaatst in het kader van de Liberation route.
Opstellen Landschapsontwikkelingsplan (LOP).	Doelstelling: visieontwikkeling voor behoud en versterking landschap voor het gehele buitengebied. Vaststellingsprocedure LOP.	28 september 2010 is het LOP vastgesteld.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Landschapsprojecten: - Plangebied Randwijkse Waarden - Uiterwaarden Waal - Landschapsvisie Slijk-Ewijk/landgoed Loenen - De Danenberg - Nationaal Landschap	Voorontwerp bestemmingsplan. Participatie Waalweelde. Ontwerp voor ontwikkeling Noordoever. Subsidieaanvraag eerste uitvoeringsprojecten. Voorbereiding/ uitvoering gemeenteverstijgende activiteiten.	- DO in concept gereed. - Alle gronden verworven. - Onderzoeken voor bestemmingsplan in concept gereed. - Uitvoeringsprogramma en financiering nog niet duidelijk. - Conceptrapport vergelijking kleine dijkverlegging Oosterhout - Beuningse uiterwaarde gereed. - Deelname Dag van de Dijk. VO moet op milieuonderdelen aangepast worden (besluit stuurgroep). - Subsidie Mooi Nederland verkregen. - Subsidie uitvoeringsprojecten nog niet aan de orde. Activiteiten opgestart; o.a. subsidieaanvraag voor Informatievoorziening, Reisgids en Toeristische overzichtkaart.
Opstellen uitvoeringsprogramma Recreatie, Landschap en Cultuurhistorie	Opstellen uitvoeringsprogramma 2010-2014.	Nog niet uitgevoerd. Verbinding tussen beleidsvelden krijgt vorm binnen het nieuwe programmamanagement.

→ Speerpunt: Accommodatiebeleid

Wat is al vastgesteld?

- Nota STA voor uw zaak (2004);
- STA-beleid clusters zwembaden, peuterspeelzalen en buitensport (2005);
- STA-beleid clusters binnensport, MFA's en tennis (2007);
- Evaluatie subsidiebeleid (2007).

Wat wilden we bereiken?

Een aanbod van accommodaties voor sport-, sociaal-culturele- en welzijnsactiviteiten dat aansluit bij de vraag naar ruimte, zowel kwantitatief als kwalitatief, nu en in de toekomst.

Omschrijving maatschappelijke effecten

Het bijdragen aan een actief verenigingsleven en het mogelijk maken van ontmoeting tussen inwoners binnen de leefomgeving. Dit willen we bereiken door het realiseren en in stand houden van een kwalitatief en kwantitatief goed aanbod van accommodaties.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten meetbaar te maken?

Indicatoren	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
De mate van tevredenheid van de gebruikers van gemeentelijke accommodaties	6,4	Niet bekend	Niet bekend	7,0	Niet bekend

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Opstellen Accommodatiebeleid	Opstellen en vaststellen van de beleidsnota.	De nota "Beheer en exploitatie van gemeentelijke accommodaties" is in concept vastgesteld.
Onderzoek voorzieningenniveau Valburg (n.a.v. DOP Valburg)	Doelstelling: realiseren van een adequate multifunctionele accommodatie (MFC). Opstellen definitief ontwerp.	Definitief Programma van Eisen gereed.
Toekomstvisie Sportcentrum De Helster	Doelstelling: toekomstbestendige zwem- en binnensportvoorzieningen in de kern Elst. Uitvoeren onderzoek naar scenario's die leiden tot een visiedocument.	Toekomstvisie is niet opgesteld. Er is onderzoek gedaan naar mogelijkheden voor renovatie. De uitkomst hiervan is nog niet definitief.
Onderzoek voorzieningenniveau Zetten (n.a.v. DOP Zetten-Hemmen)	Doelstelling: realiseren adequate multifunctionele accommodatie. Uitvoeren onderzoek dat leidt tot visiedocument.	Er is een begin gemaakt met de aanbesteding voor de bouw van de sporthal bij Zetten. Onderzoek naar het voorzieningenniveau is nog niet opgestart.

➔ Speerpunt: Park Lingezegen

Wat is al vastgesteld?

- Masterplan en Uitvoeringsprogramma Park Lingezegen (2007).

Wat wilden we bereiken?

Samen met partners willen we een park realiseren (dat onderdeel uitmaakt van de Rijksbufferzone) met natuur en recreatieve functies op (boven)regionaal niveau.

Omschrijving maatschappelijke effecten

Zorgen dat er voldoende open ruimte en landschap behouden wordt in het gebied tussen Elst,

Arnhem en Nijmegen en dat de inwoners in deze regio in de nabijheid van woningen de beschikking hebben over uitloop- en recreatiemogelijkheden.

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Het realiseren van een park met natuur en recreatieve functies op (boven) regionaal niveau	Doelstelling: realiseren van een park van 1.500 ha. Vaststellen Openbaar Lichaam. Vaststelling structuurvisie en bestemmingsplannen. Start realisatie fase 1.	Openbaar lichaam opgericht. • Structuurvisie in procedure gebracht voor behandeling in de raad. • Voorontwerp bestemmingsplan gereed. Realisatie quick wins.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Sport, Cultuur en Recreatie gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0701 Cultuurbeleid	90.766	201.272	141.778
** 10SP0702 Sport & Bewegen	189.839	185.528	149.000
** 10SP0703 Buitengebied en recreatie	531.446	1.059.130	1.079.180
PNL 2010	24.139		
** 10SP0704 Accommodatiebeleid	3.586.352	3.544.604	3.332.768
** 10SP0790 Overige producten 10PG07	1.076.155	1.319.501	1.233.117
Totaal Lasten	5.498.697	6.310.035	5.935.843

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0701 Cultuurbeleid	0	0	-326
** 10SP0702 Sport & Bewegen	-227	-227	0
** 10SP0703 Buitengebied en recreatie	-95.050	-95.050	-117.231
** 10SP0704 Accommodatiebeleid	-1.078.894	-1.144.571	-1.140.755
** 10SP0790 Overige producten 10PG07	0	-9.604	-9.604
Totaal baten	-1.174.171	-1.249.452	-1.267.916

Saldo	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 10SP0701 Cultuurbeleid	201.272	141.451	59.821
**** 10SP0702 Sport & Bewegen	185.301	149.000	36.301
**** 10SP0703 Buitengebied en recreatie	964.080	961.949	2.131
**** 10SP0704 Accommodatiebeleid	2.400.033	2.192.013	208.021
**** 10SP0790 Overige producten 10PG07	1.309.897	1.223.513	86.384
Saldo progr 07 Sport, Cultuur en Recreatie	5.060.583	4.667.926	392.657

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 07	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 510.00 Bibliotheek	932.033	890.390	41.643
**** 511.00 Muziekonderwijs	53.095	48.561	4.534
**** 511.30 Nationale herdenkingsbijeenkomsten	14.801	13.592	1.209
**** 530.00 Sportsubsidiëring	185.301	149.000	36.301
**** 530.01 Sportaccommodaties	1.199.108	1.161.981	37.127
**** 531.01 Groene sportvelden / terreinen	532.549	445.144	87.405
**** 540.00 Kunst en cultuur	201.272	141.451	59.821

****	541.00	Monumenten	309.968	270.970	38.998
****	560.01	Recreatie	513.517	594.844	-81.327
****	560.02	Evenementen	76.873	91.276	-14.402
****	560.03	Overige evenementen	63.673	79.692	-16.019
****	560.04	Volkstuinen	6.925	8.354	-1.429
****	560.05	Overig grondverhuur	-19.503	-40.664	21.161
****	580.00	Overige recreatieve voorzieningen	322.594	228.447	94.147
****	630.01	Welzijnsaccommodaties	668.376	584.888	83.489
Totaal			5.060.583	4.667.926	392.657

Toelichting grootste verschillen programma 07 - Sport, Cultuur en Recreatie

Geen nadere toelichting omdat er geen producten zijn met afwijkingen groter dan € 100.000.

Programma Maatschappelijke participatie en ondersteuning

Het doel van dit programma is het creëren van randvoorwaarden waardoor inwoners zo optimaal en volwaardig mogelijk in de samenleving kunnen functioneren. Het beleid en de activiteiten die hierop gericht zijn, bestrijken een breed terrein:

- werk en inkomen;
- sociale activering;
- inburgering;
- minimabeleid;
- maatschappelijke participatie;
- ouderenbeleid;
- jeugd en jongerenbeleid;
- sociale activering.

➔ Speerpunt: Werk en Activering

Wat is al vastgesteld?

- Beleidsnota Activering & Uitstroom;
- Beleidsnota Re-integratie en Handhaving WWB 2007;
- Visiedocument op de Wet participatiebudget;
- Re-integratieverordening WWB, IOAW en WIJ Overbetuwe 2010;
- Specifieke subsidieregeling persoonsgebonden re-integratiebudget gemeente Overbetuwe 2010;
- Premiergeling gemeente Overbetuwe 2010;
- Regeling arbeidsinschakeling niet-uitkeringsgerechtigden en Anw-ers gemeente Overbetuwe 2010;
- Specifieke subsidieregeling loonkostensubsidie gemeente Overbetuwe 2010;
- Scholingsregeling gemeente Overbetuwe 2010.

Wat wilden we bereiken?

Een zo hoog mogelijke uitstroom op de arbeidsmarkt dan wel participatie in de maatschappij realiseren, door een breed aanbod van activering- en re-integratietrajecten en projecten gericht op uitstroom naar regulier werk.

Omschrijving beoogde maatschappelijke effecten

Iedere inwoner van Overbetuwe moet zelfstandig in zijn bestaan kunnen voorzien door het verrichten van werk of indien dit niet mogelijk is, naar vermogen deelnemen aan de samenleving.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het programma meetbaar te maken?

Indicator	Werkelijk					Voorgenomen	
	1 jan. 2007	1 jan. 2008	1 jan. 2009	1 jan. 2010	1 jan. 2011	1 jan. 2010	1 jan. 2011
WWB-bestand*	417	358	342	377	404	380	450

* Deze aantallen zijn inclusief de Wet investeren in jongeren (WIJ). De WIJ is in 2009 ingevoerd.

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Bevorderen uitstroom	Vacatures en banen met loonkosten-subsidie werven. Work first trajecten organiseren.	11 nieuwe loonkostensubsidies gerealiseerd in 2010 en nog 7 lopende uit 2009. Er zijn 12 'Work First' trajecten gestart.
Stimuleren om naar vermogen deel te nemen aan de samenleving. Herijking van het minimumabeleid	Doelstelling: 75 personen op een sociaal/zorg- danwel activeringstraject zetten. (maatwerktrajecten) Screenen wachtlijst WSW.	Het aantal trajecten gestart in 2010: • zorgtrajecten: 38 trajecten • sociale activering: 23 trajecten • arbeidsactivering: 27 trajecten (Totaal 88 trajecten) • Wachtlijst WSW is gescreend. • 4 van de 10 overbruggingsdienstverbanden zijn gerealiseerd en in november en december 2010 beëindigd omdat betrokkenen in de WSW zijn ingestroomd.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
	Minimabeleid herzien in breed kader. Voortzetten project niet-gebruik uit 2009.	De definitiefase van het herijking-proces is afgerond. De project-opdracht is goedgekeurd. Op dit moment vindt evaluatie van het huidige minimabeleid plaats. Begin 2010 zijn er voorlichtingsbijeenkomsten geweest in diverse dorps-kernen. Het aantal aanvragen voor een minimaregeling is in drievoud toegenomen. De doelstelling van het project niet-gebruik is daarmee behaald.

➔ **Speerpunt: Wet inburgering**

Wat is al vastgesteld?

- Beleidsnota Invoering Wet inburgering;
- Verordening op de inburgering 2010;
- Specifieke subsidieregeling persoonsgebonden inburgeringbudget Gemeente Overbetuwe.

Wat wilden we bereiken?

Alle inburgeraars worden in staat gesteld om in te burgeren en krijgen daarmee de mogelijkheid om een economische en sociale rol te spelen in de Nederlandse samenleving.

Omschrijving maatschappelijke effecten

Inburgeraars participeren naar vermogen in de samenleving.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten meetbaar te maken?

Indicatoren	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Aantal nieuwe deelnemers (instroom)	61	50	74	50	87
Afgesloten WI-trajecten (uitstroom)	n.v.t.	42	53	61	50

Wat heeft het college gedaan in 2010 om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Inzetten op instroom inburgeraars	Doelstelling: 50 nieuwe inburgeraars op inburgeringstraject zetten. Actieve werving van (moeilijk bereikbare) inburgeraars. Het opstellen van passende inburgeringstrajecten.	In 2010 zijn er 83 inburgeraars op een inburgeringstraject gezet. Werving via zelforganisaties, maatschappelijke organisaties en bedrijven. Resultaat: meer aanmeldingen. Samenwerking (inburgering-) werkcoach en ketenpartners leidt tot goede duale inburgeringstrajecten. Taal wordt op hoogst mogelijk niveau aangeboden. Passende stages en (vrijwilligers)werk zijn gezocht. Leidt tot hogere participatiegraad van inburgeraars.

➔ Speerpunt: Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Wat is al vastgesteld?

- Beleidsnota: 'De gemeenschap, dat zijn wij samen' 2007-2011;
- Verordening 'Voorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Overbetuwe 2010';
- Besluit Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Wat wilden we bereiken?

We willen bereiken dat mensen met een probleem of beperking met inzet van vrijwilligers en professionals zo volwaardig mogelijk kunnen functioneren in hun dagelijks leven en mee kunnen doen in de samenleving. Dit houdt in dat zij ondersteund worden bij:

- het voeren van een huishouding;
- het normale gebruik van de woning;
- het zich verplaatsen in en om de woning;
- het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel;
- het ontmoeten van medemensen en het deelnemen aan maatschappelijke activiteiten;
- correcte en tijdige afhandeling van aanvragen WMO.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

De inwoners van de gemeente Overbetuwe met inachtneming van hun eigen verantwoordelijkheid en eventuele beperkingen zo volwaardig mogelijk laten deelnemen in de samenleving.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten meetbaar te maken?

Indicatoren*	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Klanttevredenheid gebruikers WMO-voorzieningen rollen/wonen/vervoer	7,4 (gelijk aan gemiddelde benchmark)	7,5	Inwoners geven de gemeente een 8,2 voor het voorzieningenniveau (landelijk gemiddelde: 7,7)	7,5	7,6 (1)
Klanttevredenheid gebruikers WMO hulp bij het huishouden	7,9 (gelijk aan gemiddelde benchmark)	8,2	De gemeente scoort over de gehele breedte van de WMO 69% aan tevredenheid. (*)	8,2	7,9 (2)

(*) Cijfers tevredenheidsonderzoek WMO (zomer 2010) beschikbaar op www.overbetuwe.nl;

(1) Gemiddelde van 7,5 (rollen), 6,1 (vervoer) en 9,5 (woonvoorzieningen); landelijk gemiddelde 7,8

(2) Landelijk gemiddelde 7,8.

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
'Kantelen' van claimgericht naar compensatieplicht	Loketvisie herijken en een kwaliteitsimpuls geven aan het zorgloket (inclusief cultuuromslag).	De raad stelde in december 2010 de Verordening maatschappelijke ondersteuning vast waarin De Kanteling werd vastgelegd. Het college stelde in december 2010 het Besluit maatschappelijke ondersteuning vast, met de uitwerking en consequenties van De Kanteling. De functionarissen aan het Wmo-loket volgden cursussen ter bevordering van de deskundigheid en toegesneden op de nieuwe vaardigheden die De Kanteling vereist.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Uitwerken van de gevolgen van de pakketmaatregelen AWBZ in algemene voorzieningen.	Doelstelling: er bestaat een evenwicht tussen de eigen verantwoordelijkheid en de zorgplicht. De inwoner handelt naar de trapsgewijze opbouw van de WMO: • elf doen/eigen netwerk; • civil society; • algemene voorzieningen; • individuele voorzieningen. Inventariseren en labelen van algemene voorzieningen. Waar nodig (laten) ontwikkelen van algemene voorzieningen.	Een aantal maatregelen in werking: • Bushaltes verhoogd en daarmee openbaar vervoer toegankelijk voor mensen met een beperking. • Opdracht 'openbaar voor elkaar' met de digitale informatie over toegankelijkheid van openbare gebouwen in onze gemeente (uitvoering Gehandicaptenplatform). • Financiële (eenmalige) ondersteuning van initiatieven om tot dagopvang van thuiswonende ouderen te komen. • Uitbreiding levensloopgeschikte woningen (Woonvisie Overbetuwe 2010-2015 hoofdstuk 4.3.1.). • Versterking sociale netwerken en onderlinge hulp door de opening van de Kernpunten. • Particuliere initiatieven zoals de Boodschappendienst van Tertzio. In opbouw: • uitleenpool scootmobiel; • versterking maaltijdvoorziening.
Zorgloket doorontwikkelen tot een volwaardig loket WMO prestatieveld 3 (informatie en advies)	Doelstelling: informatie en advies wordt ook gegeven over de andere WMO prestatievelden. Gewenste veranderingen inventariseren. Toegankelijkheid en gebruik loket vergroten.	Er is onderzoek gedaan naar het functioneren van het loket. Uitkomst en consequenties komen volgend jaar aan de orde.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Innovatie hulp bij het huishouden	Doelstelling: cliëntcoördinatie binnen de keten door het opzetten van 2 samenwerkingsverbanden met thuiszorginstellingen (Elst+buitengebied). (Mogelijk) een pilot binnen het concept Buurtzorg.	Initiatief door Arnhem opgepakt, uitgevoerd en afgehandeld (zonder resultaat; niet doorgezet). De markt in de thuiszorg beweegt zich sterk; schoonmaakbedrijven bieden zich aan, zowel rechtstreeks als in de vorm van onderaannemer. De STMG bracht in 2010 deze variant in een nieuw bedrijf onder.

➔ **Speerpunt: Wet Jongerenbeleid**

Wat is al vastgesteld?

- Convenant over de regionale aansluiting tussen het lokaal preventief jeugdbeleid van de gemeenten in de regio Arnhem e.o. en het jeugdzorgbeleid van de provincie Gelderland (college 9 december 2005);
- Plan van aanpak 2008-2011. Gelderland Midden. District Rivierenland. Jongeren, alcohol & drugs: niet te jong, niet te vaak, niet te veel. (Gemeenteraad 22 april 2008);
- Nota Jeugdbeleid 2008-2011 "It takes a village to raise a child ..." (Gemeenteraad 27 mei 2008);
- Nota 'Ruimte voor de 12+ jeugd' (Gemeenteraad 14 december 2010).

Wat wilden we bereiken?

- Het zorgen voor een optimale ontwikkeling van de jongeren;
- Vergroting samenhang en samenwerking partners in zorgketen;
- Adequate en toegankelijke opvoedingsondersteuning.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Jeugdige inwoners (0-23 jaar) die zich optimaal kunnen ontwikkelen (in thuissituatie, op school en in de vrije tijd) en waar nodig hierbij geholpen worden (vangnet).

Wat heeft het college 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Uitvoeringsplan Jeugd- en jongerenbeleid 2010 opstellen	Doelstelling: het zorgen voor een optimale ontwikkeling van jongeren.	• Het Centrum voor Jeugd en Gezin functioneert sinds oktober 2009. • Er is een grotere diversiteit aan opvoedingsondersteuning beschikbaar. Aanvullingen: Home-Start in de vorm van ondersteuning van vrijwilligers en praktische gezinsondersteuning.

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
	Domein thuis en op school: • operationeel maken van het Centrum voor Jeugd en Gezin; • aanbieden van een grotere diversiteit van opvoedingsondersteuning aan mensen met lichte opvoedingsproblemen; • uitvoeren van het regionaal Plan van Aanpak beperking gebruik alcohol en drugs in samenwerking met het veld. Domein vrije tijd: • evaluatie speeltuinenbeleid; • opstellen beleidsnota Ruimte voor de Jeugd. Domein het vangnet: • goed laten functioneren van het Centrum voor Jeugd en gezin; • gebruiken van de verwijsindex; • realiseren van het Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg; • professionalisering van de werrelatie tussen gemeente als opdrachtgever en STUW als opdrachtnemer.	• De uitvoering van het Plan van Aanpak ligt op schema. • De evaluatie van het speeltuinenbeleid is in april 2010 vastgesteld. De vaststelling van de uitgangspunten voor de nieuwe speeltuinennota is in 2010 voorbereid. • De beleidsnota 'Ruimte voor de 12+ jeugd' is vastgesteld (dec. 2010). • Het Centrum voor Jeugd en Gezin functioneert goed. • De verwijsindex is in gebruik. • De Jeugdgezondheidszorg werkt met het Digitaal Dossier. • De werrelatie tussen gemeente en STUW heeft een zakelijker karakter gekregen.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Maatschappelijke Participatie en Ondersteuning gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0801 Werk & Activering	2.852.300	5.686.613	5.632.849
** 10SP0802 Wet Inburgering	272.159	202.043	188.461
** 10SP0803 Wet op Maatschap. Ondersteuning	5.708.210	6.086.478	6.609.806
PNL 2010	41.686		
** 10SP0804 Jeugd- en jongerenbeleid	727.981	763.994	682.612
PNL 2010	1.250		
** 10SP0890 Overige producten 10PG08	11.820.651	14.912.801	14.475.084
PNL 2010	32.704		
Totaal lasten	21.456.941	27.651.928	27.588.812

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0801 Werk & Activering	-1.000.000	-5.048.009	-5.048.008
** 10SP0802 Wet Inburgering	-12.500	-44.342	-134.643
** 10SP0803 Wet op Maatschap. Ondersteuning	-329.651	-329.755	-459.167
** 10SP0804 Jeugd- en jongerenbeleid	0	0	-1.221
** 10SP0890 Overige producten 10PG08	-9.321.027	-10.069.568	-9.815.960
Totaal baten	-10.663.178	-15.491.674	-15.458.999

Saldo	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 10SP0801 Werk & Activering	638.604	584.841	53.764
**** 10SP0802 Wet Inburgering	157.701	53.818	103.883
**** 10SP0803 Wet op Maatsch. Ondersteuning	5.756.723	6.150.638	-393.915
**** 10SP0804 Jeugd- en jongerenbeleid	763.994	681.392	82.602
**** 10SP0890 Overige producten 10PG08	4.843.233	4.659.124	184.109
Totaal progr. 08 Maatsch. Part. en Ondersteuning	12.160.254	12.129.813	30.442

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 08	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 511.10 Ontwikkelingssamenwerking	3.159	3.159	0
**** 610.00 Bijstandverlening	511.346	521.097	-9.751
**** 610.01 Uitkeringen	991.166	1.021.729	-30.563
**** 610.02 Fraudebestrijding, terugvordering	78.464	-76.232	154.696
**** 611.00 Werkgelegenheid algemeen	93.884	93.884	0
**** 611.01 Arbeidstoeleiding	544.721	490.957	53.764

**** 612.01	Uitkeringen IOAW en IOAZ	291.311	286.132	5.179
**** 614.00	Gemeentelijk minimabeleid	75.404	79.720	-4.316
**** 614.01	Verbetering inkomenssituatie	1.330.666	1.265.947	64.719
**** 614.02	Financiële dienstverlening	184.111	184.800	-689
**** 620.00	Maatschappelijke dienstverlening	367.574	366.861	713
**** 620.10	Ouderenbeleid	524.368	581.859	-57.491
**** 621.00	Vreemdelingen	157.701	53.818	103.883
**** 622.00	WMO, huish.verzorging	3.008.449	3.116.867	-108.418
**** 623.00	Participatiebudget	-19.086	-23.482	4.396
**** 630.00	Sociaal-cultuur werk	208.781	213.255	-4.474
**** 630.02	Minderheden	10.296	10.296	0
**** 630.10	Jeugd-en jongerenwerk	763.994	681.392	82.602
**** 650.00	Kinderdagopvang	120.452	49.388	71.063
**** 652.00	Voorzieningen gehandicapten	2.223.906	2.451.912	-228.006
**** 714.00	Openbare gezondheidszorg	524.524	514.910	9.614
**** 715.00	Jeugdgezondheidszorg (uniformdeel)	114.864	116.818	-1.954
**** 716.00	Jeugdgezondheidszorg (maatwerk-deel)	50.202	124.727	-74.525
Totaal		12.160.254	12.129.813	30.442

Toelichting grootste verschillen programma 08 - Maatsch Participatie en Ondersteuning

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
610.02	Fraudebestrijding, terugvordering voordeel € 155.000 Voordelen: • lagere kosten Bureau Handhaving • niet geraamde vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken in verband met te verwachten hogere inning debiteuren • niet geraamde verhoging van het bedrag aan openstaande bijstandsvorderingen	25.000 31.000 99.000		
		155.000		

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
621.00	Vreemdelingen voordeel € 104.000 Voordelen: - de beschikbare middelen voor de projecten taalcoaches en instapcursussen ten behoeve van inburgering zijn in 2010 niet volledig besteed - van de volgende in 2007 en 2008 niet bestede ontvangen rijksbijdragen wordt geen terugbetaling verwacht aan het Rijk :# Rijksbijdrage Pardonners (€ 4.235) # Rijksbijdrage Inburgering Nieuwkomers (€ 84.407) # Rijksbijdrage Inburgering Oudkomers (€ 15.759) Deze vrijval was niet geraamd. Nadelen: - de eigen bijdrage van inburgeraars was op dit product geraamd, maar is werkelijk verantwoord op het product Participatiefond - diverse overige kleine afwijkingen.	21.000 104.000	13.000 8.000	I I I I
		125.000	21.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
622.00	WMO huishoud. verz. nadeel € 108.000 Voordelen: door meer verstrekte Hbh (Hulp bij huishouden) is een hoger bedrag aan eigen bijdrage ontvangen Nadelen: - meer mensen ontvangen via een persoonsgebonden budget Hbh (Hulp bij huishouden) na indicering - diverse overige kleine afwijkingen	101.000	207.000 2.000	S S I
		101.000	209.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
652.00	Voorzieningen gehandicapten nadeel € 228.000 Voordelen: - de onderhoudskosten en verzekeringspremie van de rolstoelen en scootmobielen zijn lager uitgevallen - diverse overige kleine afwijkingen Nadelen: - door een toename van het aantal aanvragers van vervoersvoorzieningen is een overschrijding ontstaan - de kapitaallasten van de nieuw aangeschafte hulpmiddelen WVG zijn hoger dan geraamd doordat meer hulpmiddelen moesten worden aangeschaft dan voorzien en tegen een wat hogere prijs - hogere uitgaven aan woonvoorzieningen doordat er als gevolg van de vergrijzing een groter beroep gedaan op de mogelijkheid tot een woningaanpassing - de afdeling Sociale Zaken heeft meer indicatiestellingen laten uitvoeren	43.000 1.000	44.000 34.000 151.000 43.000	I I I S I
		44.000	272.000	

Programma Milieuzorg

Het doel van dit programma is het in stand houden en verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van de gemeente Overbetuwe. Overbetuwe wil deze doelstelling bereiken door vorm te geven aan de twee pijlers van het milieubeleid 'leefbaarheid en duurzaamheid'.

De volgende thema's dragen bij aan het behalen van het programmadoel: afvalverwijdering, geurhinder, geluidhinder, bodemkwaliteit, klimaatverandering, milieuvergunningverlening en handhaving, luchtkwaliteit en natuur- en landschapsbehoud.

Voor 2010 zijn er drie thema's als speerpunt uitgelicht.

➔ **Speerpunt: Geluidhinder**

Wat is al vastgesteld?

- Milieubeleidsplan Overbetuwe 2011-2014 (naar verwachting vastgesteld in de raad op 22 maart 2011);
- Gemeentelijk geluidbeleid voor de periode 2009-2013, met een doorkijk naar 2016.

Wat wilden we bereiken?

Geluidhinder voorkomen en terugdringen tot een acceptabel niveau en gedifferentieerd naar een gebied binnen de kaders van het in 2009 vastgestelde geluidbeleid- en Milieubeleidsplan.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Inwoners van de gemeente Overbetuwe wonen in een op hun woonomgeving afgestemd geluidniveau, waarbij het geluidniveau niet tot gezondheidsklachten leidt.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het programma meetbaar te maken?

Indicatoren	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Het aantal m2 aangelegd stil wegdek:					
• asfalt	0	21.917	1.730	5.962	8.464
• fluisterklinkers	0	0	0	2.100	0
Het aantal gesaneerde woningen, die boven de 63 dB liggen.	0	4	0	4	0
Aantal huishoudens dat wordt bereikt door stil wegdek.	-	402	47	195	197

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Gevelsanering	Doelstelling: geluidreductie van gevels; 4 woningen worden onderzocht op te hoge geluidbelasting binnen de woning en worden indien nodig gesaneerd. • Geluidmetingen aan de gevel en binnen de woning; • Overleg woningeigenaren; • Saneren gevels.	In de operatie Schatgraven zijn verschillende ambitieniveaus uit het vastgestelde geluidsbeleid voorgesteld. Afhankelijk van het gekozen ambitieniveau wordt in 2011 het geluidsbeleid (verder) uitgevoerd. In 2010 is geen sanering uitgevoerd.
Aanleg stille wegdekken	Doelstelling: geluidreductie woonkern (met name in Elst) d.m.v. aanleg 8.062 m2 stil wegdek.	In 2010 is 8.464 m2 stil asfalt aangelegd. De geplande 2.100 m ² fluisterklinkers is niet gerealiseerd, vanwege een gewijzigde onderhouds-planning van de gemeentelijke wegen

→ Speerpunt: Klimaatbeleid
Wat is al vastgesteld?

- Plan van aanpak Klimaat en duurzaam bouwen Overbetuwe;
- Milieubeleidsplan Overbetuwe 2011-2014. (naar verwachting vastgesteld in raad 22 maart 2011);
- Uitvoeringsprogramma "Overbetuwe naar klimaatneutraal" (2009).

Wat wilden we bereiken?

Een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2015 en een klimaatneutrale gemeente in 2030.

Omschrijving beoogde maatschappelijke effecten

Inwoners van de gemeente Overbetuwe wonen in een duurzame leefomgeving.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten meetbaar te maken?

Indicatoren	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Reductie kg CO2	1.300 ton	2.500 ton	2.564 ton	2.500 ton	3.155 ton

NB. Werkelijk 2008 heeft betrekking op fase 1 van het energieboxenproject. Voorgenomen 2009 heeft betrekking op de totale CO2 reductie van fase 1 + 2 van het energieboxenproject

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te breken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Uitvoering geven aan het in 2009 vastgestelde uitvoeringsprogramma "Overbetuwe naar klimaatneutraal"	Doelstelling: in het jaar 2010 is met 47 projecten een start gemaakt. Voor de activiteiten wordt verwezen naar het uitvoeringsprogramma "Overbetuwe naar klimaatneutraal".	In het jaar 2010 is met 47 acties uit de klimaatnota een start gemaakt, waarvan 13 acties afgerond zijn. Voor een overzichtstabel van de CO2 reductie van het klimaatbeleid wordt verwezen naar het jaarverslag Milieu- en ruimtelijke regelgeving 2010.

➔ Speerpunt: Bodembeleid

Wat is al vastgesteld?

- Milieubeleidsplan Overbetuwe 2011-2014. (naar verwachting vastgesteld in raad 22 maart 2011);

Wat wilden we bereiken?

Een bodemkwaliteit binnen de gemeente Overbetuwe die maximale mogelijkheden biedt voor maatschappelijk gebruik.

Omschrijving beoogde maatschappelijke effecten

Inwoners van de gemeente Overbetuwe wonen in een duurzame leefomgeving.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten meetbaar te maken?

Indicatoren	Werkelijk 2008	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
Aantal uitgevoerde historische onderzoeken	49	51	49	Afgerond in 2009	Afgerond in 2009.
Aantal uitgevoerde oriënterende onderzoeken	n.v.t.	18	0	18	9

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Uitvoeren nadere bodemonderzoeken	Doelstelling: inzichtelijk maken potentieel verontreinigde ontwikkellocaties (< 18). Uitvoeren van verkennende bodemonderzoeken.	Er zijn 9 verkennende bodemonderzoeken uitgevoerd. De laatste 9 onderzoeken worden vanwege spreiding in budgetten in 2011 en 2012 uitgevoerd.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Milieuzorg gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0901 Geluidhinder	37.365	83.733	24.016
PNL 2010	4.211		
** 10SP0903 Bodembeleid	190.553	83.894	81.618
** 10SP0990 Overige producten 10PG09	1.027.775	1.564.316	1.570.392
Totaal lasten	1.259.904	1.731.944	1.676.026

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP0903 Bodembeleid	-20.156	-20.233	-684
** 10SP0990 Overige producten 10PG09	0	-60.862	-73.622
Totaal baten	-20.156	-81.095	-74.306

Saldo	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 10SP0901 Geluidhinder	83.733	24.016	59.717
**** 10SP0903 Bodembeleid	63.661	80.934	-17.273
**** 10SP0990 Overige producten 10PG09	1.503.454	1.496.770	6.684
Saldo progr. 09 Milieuzorg	1.650.849	1.601.720	49.129

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 09	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 723.00 Milieu algemeen (incl. APV)	540.362	548.226	-7.864
**** 723.01 Bedrijven (milieu)	457.610	541.979	-84.370
**** 723.02 Bodembeheer	63.661	80.934	-17.273
**** 723.03 Gem. Interne Milieuzorg (GIM)	0	0	0
**** 723.04 Overbetuwe: naar klimaatneutraal	425.606	320.702	104.905
**** 723.05 Mobiliteit (milieu)	95.882	39.015	56.868
**** 723.07 Natuur- en milieu-educatie	4.887	4.953	-66
**** 723.08 Externe integratie (milieu)	45.102	45.102	0
**** 723.20 Ongedierte	17.737	20.809	-3.071
Totaal	1.650.849	1.601.720	49.129

Toelichting grootste verschillen programma 09 - Milieuzorg

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
723.04	Overbetuwe naar klimaatneutraal voordeel € 105.000			
	Voordelen:			
	• Er is een eenmalig voordeel op het budget voor monitoring van de klimaatnota. De kosten worden alsnog gemaakt in 2011	17.000		I
	• De actie EPA-U energielabel is vertraagd. Hierdoor is er een eenmalig voordeel in 2010. De uitgaven volgen alsnog in maart 2011	12.000		I
	• De actie OV-fietsextra bonus is ingebracht in de Operatie Schatgraven. Om deze reden zijn er in 2010 geen uitgaven op dit budget gedaan	27.000		I/S
	• De activiteit opwaardering leefomgeving ouderen is doorgeschoven naar 201	15.000		I
	• Er is een voordeel op communicatiekosten. De uitgaven zullen echter alsnog in 2011 worden gedaan. Het communicatieplan is in maart 2011 gereed	18.000		I
	• Diverse overige kleinere voordelen	16.000		I
		105.000		

Programma Ruimtelijke Ordening

Doel van dit programma is het verbeteren en actueel houden van een visie voor de ruimte én het zorgen voor actuele en heldere ruimtelijke regelgeving. Het programma omvat facetten die te maken hebben met de verdeling/ordening van de ruimte. Het betreft stedenbouwkundig beleid en daaruit resulterend: woongebieden, bedrijventerreinen en landelijk gebied waarbij duidelijk aangegeven wordt voor welk doel bepaalde ruimte gebruikt mag worden (werken/wonen/recreëren).

→ Speerpunt: Actualisering bestemmingsplannen

Wat is al vastgesteld?

- Plan van aanpak Actualisering bestemmingsplannen (maart 2007);
- De bestemmingsplannen van Zetten/Hemmen, Oosterhout en Randwijk zijn actueel;
- De bestemmingsplannen Slijk Ewijk en Valburg zijn onherroepelijk.

Wat wilden we bereiken?

- Alle bestemmingsplannen actueel;
- Voor de gehele gemeente Overbetuwe resulteert dit in 13 'moederplannen';
- 9 bestemmingsplannen voor kernen;
- 3 bestemmingsplannen voor bedrijventerreinen;
- 1 bestemmingsplan voor het buitengebied (m.u.v. Park Lingezegen, Betuws Bedrijvenpark en Danenberg).

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Om onder gelijke omstandigheden een identieke afweging te kunnen maken, wordt een toetsingskader voor de beoordeling van ruimtelijke verzoeken opgesteld.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten van het speerpunt meetbaar te maken?

Indicatoren	Voornemen 2009	Werkelijk 2009	Voornemen 2010	Werkelijk 2010
% van de bestemmingsplannen dat actueel is (jonger dan 10 jaar)	54% (7 van 13)	46% (6 van 13)	85% (11 van 13)	54% (7 van 13)

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Bestemmingsplan Driel	Vaststellen van bestemmingsplan door de raad	Bestemmingsplan is vastgesteld en onherroepelijk.
Bestemmingsplan Herveld-Andelst	Vaststellen van bestemmingsplan door de raad	Het ontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Concept zienswijzenverslag is opgesteld. Vast te stellen plan is opgesteld.
Bestemmingsplan Elst	Vaststellen van bestemmingsplan door de raad	Het ontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Concept zienswijzenverslag is opgesteld. College heeft al ingestemd met het vast te stellen plan.
Bestemmingsplan Heteren-Indoornik	Vaststellen van bestemmingsplan door de raad	Het voorontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Inspraakverslag is vastgesteld. Het ontwerpbestemmingsplan is opgesteld en ter inzage gelegd.
Bestemmingsplan buitengebied	Ontwerpbestemmingsplan is in procedure gebracht	Het voorontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Inspraakverslag is opgesteld. Ontwerpbestemmingsplan wordt opgesteld.
Bestemmingsplan bedrijfsgebied Elst	Vaststellen van bestemmingsplan door de raad	Voorontwerpbestemmingsplan is opgesteld en was klaar voor ter inzage leggen. Procedure aangehouden in verband met afstemming visie Elst-Zuidoost.
Bestemmingsplan bedrijfsgebied Andelst	Vaststellen van bestemmingsplan door de raad	Concept voorontwerp opgesteld en van commentaar voorzien. Voorontwerpbestemmingsplan wordt opgesteld.
Bestemmingsplan bedrijfsgebied Heteren	Ontwerpbestemmingsplan is in procedure gebracht	Concept voorontwerp opgesteld en van commentaar voorzien. Voorontwerpbestemmingsplan wordt opgesteld.

➔ **Speerpunt: Elst Centrum (winkelgebied Elst)**

Wat is al vastgesteld?

- Nota "Verkenning ontwikkeling Centrum Elst" (27 september 2005);
- Plan van Aanpak Hart van Elst en aanvullende memo 13 maart (2 april 2008);
- Nota van Uitgangspunten Centrum Elst (31 maart 2009);
- Beeldkwaliteitplan Centrum Elst (26 oktober 2010).

Wat wilden we bereiken?

Een herontwikkeld centrum van Elst waarbij integraal de potentiële bouwlocaties zijn c.q. worden ontwikkeld en de openbare ruimte is heringericht.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

- Behouden en versterken van dorps karakter;
- Versterken duurzaamheid van het winkelaanbod;
- Vergroten aanbod en diversiteit vrijetijdsvoorziening;
- Verbeterde bereikbaarheid en parkeervoorzieningen;
- Verbeterde veiligheid fietsen en lopen;
- Ontmoetingsplekken creëren;
- Vergroot woningaanbod in het centrum.

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten meetbaar te maken?

Indicator	Voorgenomen							Werkelijk	
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2009	2010
Heringericht kernwinkelgebied			start				ge-reed	n.v.t.	n.v.t.
m2 winkelvoorzieningen		1600	3600				2000	n.v.t.	0
m2 dienst/detailhandel						1500		n.v.t.	n.v.t.
m2 voorzieningen					1300			n.v.t.	n.v.t.
m2 horeca				600			600	n.v.t.	n.v.t.
m2 cultuur							1500	n.v.t.	n.v.t.
Aantal appartementen			30	47			30	n.v.t.	n.v.t.
Aantal grondgebonden woningen					45	12	35		
Aantal parkeerplaatsen		70	180	100	100	180	190	n.v.t.	0

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Planvorming	Beeldkwaliteitplan vaststellen.	Vastgesteld op 26 oktober 2010.
	Inrichtingsplan Openbare ruimte vaststellen.	Geparkeerd i.v.m. operatie Schatgraven. Start opstellen Programma van eisen.
	2 Bestemmingsplannen ontwikkeltocaties vaststellen.	- Juni voorontwerp bestemmingsplan Valburgseweg 16 t/m 20 ter inzage - Oktober ontwerp bestemmingsplan Valburg ter inzage
	Diverse overeenkomsten sluiten.	14 oktober Exploitatieovereenkomst Valburgseweg 16-20 Elst ondertekend 9 december Exploitatieovereenkomst Europaplein 2-4 Elst ondertekend 14 december B&W ingestemd met kaders voor onderhandelingen locatie Prinses Irenestraat Elst.

➔ Speerpunt: Elst Centraal

Wat is al vastgesteld?

- Stedenbouwkundig plan (april 2004);
- Nieuw planvoorbereidingskrediet voor 2009 op basis van de opgestelde, en jaarlijks te actualiseren, ontwikkelingsstrategie (mei 2009);
- Definitieve ontwikkelingsstrategie Elst Centraal (B&W 8 september 2009);
- Stedenbouwkundige visie Elst Centraal, 24 november 2009;
- Kostenverdeling Spoorzone en convenant met Stadsregio (B&W 23 februari 2010);
- Planvoorbereidingskrediet Spoorzone, 23 februari 2010;
- Grondexploitatie Elst Centraal 29 juni 2010.

Wat wilden we bereiken?

- Een hoogwaardig toekomstgericht verblijfsgebied met essentiële verbindingfuncties tussen het dorp Elst, het bedrijventerrein de Aam en de nieuwe woonwijk Westeraam. Het huidige programma omvat de ontwikkeling van circa 320 woningen, 9600 m² Huis der Gemeente, 8000m² kantoren en 1900 m² (commerciële) stationsvoorzieningen.
- Realiseren c.q. faciliteren van ingrijpende infrastructurele voorzieningen in de spoorzone van Elst Centraal – waaronder twee verkeerstunnels – die noodzakelijk zijn voor de toekomst van Elst.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

- Verbetering van de samenhang tussen de oude dorpskern Elst en Westeraam respectievelijk bedrijvenpark De Aam.
- Een levendige en daardoor veilige stationsomgeving.
- Impuls voor gebruik van het openbaar vervoer.
- Inwoners, organisaties en bezoekers zijn tevreden over de bereikbaarheid en uitstraling van Elst.
- Verbetering van de gemeentelijke dienstverlening.

Welke indicatoren worden gebruikt om de resultaten van het project te meten?

Indicator	Voorgenomen					Jaar afronding	Totaal	Werkelijk	
	2009	2010	2011	2012	2013			2009	2010
Aantal woningen Elst Centraal	0	0	0	100	100	2015	400	n.v.t.	n.v.t.
Aantal m2 kantoren Elst Centraal	0	0	0	11.000	6.300	2014	17.300	n.v.t.	n.v.t.

Voor het woningbouw- en kantoorprogramma geldt dat het tempo van ontwikkeling volledig afhankelijk wordt gesteld van de marktontwikkeling waardoor de aangegeven jaren een tentatief karakter hebben.

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Planvorming	• Realiseren c.q. faciliteren van een tunnel; • contractering ProRail en ontwerp. • Vaststellen beeldkwaliteitplan. • Vaststellen bestemmingsplan. • Contractbesprekingen t.b.v. realisatieovereenkomsten. • Ontwerpen inrichtingsplan.	• Integraal schetsontwerp Spoorzone (fase 2A) en opdracht ProRail fase 2B, B&W 23 februari 2010. • Niet gerealiseerd. • Juli ter inzage ontwerp bestemmingsplan Elst Centraal, Infra. • Juli ter inzage voorontwerp bestemmingsplan Elst Centraal, Huis der Gemeente (HdG) • Contractbesprekingen met NS Poort over P+R garage • Contractbesprekingen met VOF-Westeraam over De Woongaard • in februari convenant met Stadsregio t.b.v. Spoorzone • Niet gerealiseerd. • Grondexploitatie Elst Centraal vastgesteld juni 2010.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Ruimtelijke Ordening gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP1001 Actualisering bestemmingsplannen	446.436	711.156	581.238
** 10SP1090 Overige producten 10PG10	3.233.223	6.801.141	9.201.971
PNL 2010	21.610		
Totaal Lasten	3.701.269	7.512.297	9.783.209

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP1001 Actualisering bestemmingsplannen	-135.784	-137.036	-112.174
** 10SP1090 Overige producten 10PG10	-2.450.408	-4.902.838	-5.260.033
Totaal Baten	-2.586.192	-5.039.874	-5.372.207

Saldo	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 10SP1001 Actualisering bestemmingsplannen	574.120	469.064	105.056
**** 10SP1090 Overige producten 10PG10	1.898.303	3.941.938	-2.043.635
Saldo Progr. 10 Ruimtelijke Ordening	2.472.423	4.411.002	-1.938.579

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 10	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 810.00 Ruimtelijke ordening	764.707	764.707	0
**** 810.01 Planologie en stedenbouw	574.120	469.064	105.056
**** 822.05 Handhaving	170.863	167.152	3.711
**** 822.06 Bouwen en wonen algemeen	179.599	195.356	-15.757
**** 830.00 Grondexploitatie	783.134	2.814.723	-2.031.589
Totaal	2.472.423	4.411.002	-1.938.579

Toelichting grootste verschillen programma 10 - Ruimtelijke Ordening

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
810.01	Planologie en stedenbouw voordeel € 105.000 Voordelen: • lagere afschrijvingslasten interne order actualisatie bestemmingsplannen als gevolg van lagere advieskosten en kosten van inhuur. Dit voordeel van € 139.000 heeft feitelijk geen gevolgen voor het totale exploitatieresultaat omdat de afschrijvingslasten worden onttrokken aan de algemene reserve via functie 9800.0 (mutaties reserve). Op 9800.0 staat een lagere dan geraamde onttrekking (€ 139.000 nadeel) • geen kosten voor het plaatsen van publicaties van bestemmingsplannen in de Staatscourant vanwege gratis digitale aanlevering • niet geraamde bijdragen van projectontwikkelaars voor het Fonds Bovenwijkse voorzieningen • diverse overige kleine afwijkingen Nadelen: • door de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling zijn meer rechtskundige en andere adviezen ingewonnen bij derden • niet geraamde storting in de voorziening planschade • door een lager aantal aanvragen zijn de legesopbrengsten van bestemmingsplan- wijzigingen, postzegelplannen en wijzigingsplannen WRO lager uitgevallen dan verwacht	139.000 24.000 10.000 9.000	20.000 21.000 35.000	I S I I I S
		181.000	76.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
830.00	Grondexploitatie nadeel € 2.032.000 Voordelen: • meeropbrengst retributies en verkopen reststroken grond 52.000 I • hogere onttrekking uit de voorziening verliesgevende complexen 791.000 I • hogere ontvangen bijdrage voor storting in de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen 456.000 I • lagere bijdrage voor het Project Spoorzone 921.000 I • lagere diverse kosten. 27.000 I Nadelen: • niet doorbelaste kosten naar grondexploitatie-projecten: # inhuur personeel en adviezen derden 154.000 S # loonkosten eigen personeel 132.000 S # rentelasten 118.000 S • hogere storting in de voorziening MTC en de voorziening verliesgevende complexen 160.000 I • hogere afschrijving diverse grondcomplexen 215.000 I • op 29 juni 2010 heeft de Gemeenteraad de grondexploitatie vastgesteld van Elst-Centraal. Het kaderstellend resultaat van deze grondexploitatie werd hierbij vastgesteld op maximaal € 3,5 mln. negatief. Dit bedrag wordt nu aan de voorziening verliesgevende complexen toegevoeg 3.500.000 I			
	Een uitgebreidere toelichting op het resultaat van de grondexploitatie (GREX) is te vinden in de Paragraaf Grondbeleid	2.247.000	4.279.000	

Programma Woningbouw

Doel van het programma is het versneld bouwen van woningen in iedere prijsklasse, met extra aandacht voor de positie van starters en senioren. Vanuit de gemeentelijke regierol wordt woningbouw gestimuleerd door het beschikbaar stellen en creëren van bestemmingsplancapaciteit voor de bouw van 3.030 woningen. Dit programma omvat aspecten die te maken hebben met het voorzien in de huidige en toekomstige kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte.

➔ Speerpunt: Versnelling woningbouw

Lokaal:

- Woonvisie 2010-2015 (2009).

Regionaal:

- Woonvisie KAN (2002);
- Concessiebeleid KAN (uitgewerkt in convenanten & Regionaal Plan 2005-2020);
- Regionale huisvestingsverordening (2007, actualisatie 2010);
- Koersnota Verstedelijking 2010-2020 met doorkijk tot 2040 (2010).

Provincie:

- Woonvisie Gelderland - Deel A: Keuzevrijheid en Identiteit (2003);
- Kwalitatief Woonprogramma 2010-2019 - Deel C: Keuzevrijheid en Identiteit (KWP3; 2010).

Rijk:

- Nota Mensen, Wensen, Wonen (2000).

Wat wilden we bereiken?

- In de huidige raadsperiode (2006-2010) wordt bestemmingsplancapaciteit ontwikkeld om de bouw van 3.030 woningen mogelijk te maken (bouwtitels op basis waarvan bouwvergunningen worden verstrekt).
- Netto woningproductie van 420 woningen per jaar.
- Goede samenwerking tussen woningcorporaties en marktpartijen gericht op verhogen woningbouwproductie.

Omschrijving van de beoogde maatschappelijke effecten

Een woonomgeving in de gemeente Overbetuwe met een kwalitatief goed, gevarieerd en betaalbaar woningaanbod, waardoor voor een ieder die een woning zoekt voldoende keuzevrijheid bestaat (Woonvisie 2004-2010).

Welke indicatoren worden gebruikt om de effecten meetbaar te maken?

Indicator	Start raadsperiode	Werkelijk				Voorgenomen			
		2007	2008	2009	2010	2009	2010	2011	2012
% beschikbare bouwtitels in bestemmingsplannen	0-meting 2777 91,7%	+625 3402 112,3%	+144 3546 117%	+50 3596 118,7%	+203 3799 125,4%	+150 3696 133%	+150 3846 138,5%	+150 3996 144%	+150 4146 149%
(100% =3030)									
Woningen CBS	16.263	17.345	17.558	17.862	18.026	17.978	18.398	18.818	19.238
Opgeleverde nieuwbouw		710	213	355	178	420*	420	420	420
Aantal < € 172.000 en/of goedkope huur		148	43	119	43	150	150	150	150
Aantal appartementen		135	48	70	50	50	75	75	75
Aantal met Woonkeur		19	19	26	38	40	40	40	40

*Bij de prognose werd vanaf 2006 uitgegaan van 420 nieuwbouwwoningen per jaar. Dit op basis van het feit dat er tussen 2003 en 2008 gemiddeld 406 woningen per jaar zijn bijgebouwd. Vanaf het vierde kwartaal van 2008 en in de loop van 2009 (economische recessie) is de woningbouwproductie sterk teruggevallen als gevolg van een verandering van de vraag. Daarom wordt in de paragraaf weerstandsvermogen van de program-

mabegroting met ingang van 2009 rekening gehouden met het risico dat er veel minder nieuwbouwwoningen per jaar worden opgeleverd.

Wat heeft het college in 2010 gedaan om de doelstelling te bereiken?

Prioriteiten 2010	Doelstellingen en activiteiten 2010	Gerealiseerd in 2010
Woningbouwproductie	Doelstelling: • creëren van 150 bouwtitels • bouwen van 420 woningen. Uitvoering van (delen van) de Woonvisie in 30-tal woningbouwprojecten.	De samenwerkende regiogemeenten hebben in de periode tot 2010 gewerkt aan vijf jaar versneld bouwen ('TempoKAN'). Deze - meer aanbodgerichte benadering - is vanaf 2006 gebruikt in het programma Woningbouw. In het laatste jaar van dit programma zijn - grotendeels binnen de woningbouwprojecten - kwantitatief nog 203 bestemmingsplantitels toegevoegd. Hiermee komt het aantal beschikbaar gekomen bouwtitels 2006-2010 nu op een aantal van 3799 (ruim 125% van de doelstelling). In 2010 zijn er 178 woningen opgeleverd. Kwalitatief werd er bij woningbouw getoetst aan de uitgangspunten van de Woonvisie. Aanvullend zijn in november 2010 criteria voor levensloopgeschikt bouwen vastgesteld. Een integraal kwaliteitslabel voor woningbouw is in voorbereiding, hierin worden ook criteria voor duurzaamheid en veiligheid uitgewerkt.
Samenwerking met externe partijen	Het vastleggen van afspraken in uitvoeringsgerichte prestatieovereenkomsten met woningcorporaties Heteren, Valburg en Vivare (1 overeenkomst per corporatie). De overeenkomsten maken onderdeel uit van de eerste uitvoeringsmaatregelen van de Woonvisie 2010-2015.	De gemeente voert gesprekken met de drie woningcorporaties. Begin 2011 beschrijven we een gezamenlijke visie met thema's, die daarna wordt uitgewerkt tot specifieke prestatieafspraken met de individuele corporaties.

Financiële verantwoording

Wat heeft het programma Woningbouw gekost?

Lasten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP1101 Versnelling woningbouw	184.574	112.318	648.420
** 10SP1190 Overige producten 10PG11	1.199.478	1.698.659	1.656.482
Totaal lasten	1.384.052	1.810.977	2.304.902

Baten	Prim. begr. 2010	Begr. na wijz. 2010	Rekening 2010
** 10SP1101 Versnelling woningbouw	-22.510	-22.510	-875.879
** 10SP1190 Overige producten 10PG11	-1.187.376	-1.378.588	-1.296.204
Totaal Baten	-1.209.886	-1.401.098	-2.172.083

Saldo	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 10SP1101 Versnelling woningbouw	89.808	-227.459	317.267
**** 10SP1190 Overige producten 10PG11	320.071	360.278	-40.207
Totaal Progr. 10 Woningbouw	409.879	132.819	277.060

Met welke producten is dit programma gerealiseerd?

Producten programma 11	Begr.na wijz. 2010	Rekening 2010	Verschil
**** 003.04 Huisnummering	14.777	13.981	796
**** 820.01 Subsidiëring woningbouw	-16.373	-14.459	-1.914
**** 820.02 Verhuur gem. woningen	2.372	1.149	1.224
**** 822.00 Volkshuisvesting	81.047	-233.654	314.701
**** 822.01 Gemeentegaranties	448	448	0
**** 822.03 Uitvoering woonvisie	8.761	6.195	2.566
**** 822.04 Bouw- en woningtoezicht	1.368.847	1.472.646	-103.799
**** 823.00 Bouwvergunningen	-1.050.000	-1.113.487	63.487
Totaal	409.879	132.819	277.060

Toelichting grootste verschillen programma 11 - Woningbouw

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
822.00	Volkshuisvesting nadeel € 315.000 Voordelen: Van de Stadsregio ontvangt de gemeente bijdragen voor nieuw gebouwde woningen in het betaalbare segment in het tijdvak 2005 t/m 2009. De ontvangen gelden moet de gemeente besteden op het gebied van (versnelling) woningbouw. In 2010 heeft een afrekening plaatsgevonden en is € 872.300 aan subsidie van de Stadsregio ontvangen. Hier tegenover stond voor een bedrag van € 528.944 aan uitgaven zodat per saldo sprake is van een voordelig saldo van € 343.000. Dit voordeel heeft feitelijk geen gevolgen voor het totale exploitatie-resultaat omdat het voordelige saldo wordt gestort in de bestemmingsreserve Besteding woningbouwbudget Stadsregio Arnhem/Nijmegen via functie 9800.0 (mutaties reserve). Op 9800.0 staat een hogere dan geraamde storting (€ 343.000 nadeel). Nadelen: • de in 2010 van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) ontvangen rente over 2009 is lager dan geraamd • de gemeente ontvangt van SVn een rentevergoeding over het nog niet ingezette deel van het beschikbare bedrag voor startersleningen. Door de grote vraag naar startersleningen is het beschikbare bedrag eerder ingezet dan bij de begroting was voorzien. De ontvangen rentevergoeding is hierdoor uiteraard lager uitgevallen • diverse overige kleine afwijkingen	343.000		I
			12.000	S
			7.000	S
			9.000	I
		343.000	28.000	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
822.04	Bouw- en woningtoezicht nadeel € 104.000 Voordelen: Er zijn een aantal eenmalige kostenvoordelen door het minder uitzetten van hoogtemetingen, peilbesluiten en kadastrale wijzigingen. Tevens is in 2010 minder uitgegeven aan rechtskundige adviezen Nadelen: - De kosten van het project A50 worden volledig vergoed door een bijdrage van Rijkswaterstaat. Deze bijdrage is gereserveerd via een zogenaamde overlopende passiva post op de balans. Deze balanspost wordt naar rato van de uitgaven ter dekking ingezet. Door enige vertraging in het project zijn de (loon) kosten in 2010 lager geweest dan geraamd. Hierdoor is de inkomst vanuit de overlopende passiva post op dit product lager dan vooraf geraamd - Diverse kleinere nadelen	18.000	118.000 4.000	I I
		18.000	122.000	

Paragrafen

Lokale lasten

1. Inleiding

De gemeentelijke belastingen en heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. Daarnaast zijn de gemeentelijke lasten voor de inwoners van belang, omdat deze een directe invloed hebben op het persoonlijke bestedingsbudget.

Deze paragraaf geeft de hoofdlijnen van het beleid van de gemeentelijke belastingen en rechten aan, biedt inzicht in de inkomsten uit de gemeentelijke belastingen en geeft een aanduiding van de lokale belastingdruk.

In onderdeel 2 gaan wij nader in op gewijzigde WOZ waarden. In de onderdelen 3 t/m 8 worden de lokale heffingen beschreven. Daarbij gaan wij uit van de tarieven 2010, zoals deze door de gemeenteraad in december 2009 zijn vastgesteld.

In de onderdelen 9 en 10 geven wij een overzicht van de belangrijkste belastingtarieven en de daaruit voortvloeiende opbrengsten.

2. Wet waardering onroerende zaken

De hoogte van de aanslag OZB is mede afhankelijk van de economische waarde van de onroerende zaak. De economische waarde wordt jaarlijks vastgesteld op grond van de Wet waardering onroerende zaken. Voor 2010 geldt 1 januari 2009 als waardepeildatum. De kredietcrisis, begonnen in het laatste kwartaal 2008, heeft (nog) niet geleid tot een waardedaling over de periode van 1-1-2009 naar 1-1-2010. Gemiddeld zijn de waarden van woningen in die periode zelfs met 2,3% gestegen.

3. Onroerende-zaakbelastingen

Eind februari 2010 zijn de waardebeschikkingen verzonden met de WOZ-waarden naar de waardepeildatum 1 januari 2009. Het beleid is, dat de uitkomsten van de nieuwe waarderingen niet van invloed zijn op de OZB-opbrengst. Een stijging van de economische waarden leidt om die reden tot een daling van de OZB-tarieven, en omgekeerd. De OZB-tarieven zijn (naast de hiervoor vermelde neerwaartse aanpassing i.v.m. de waardeontwikkeling) trendmatig verhoogd met 1,5%.

4. Afvalstoffenheffing/ reinigingsrecht

De afvalstoffenheffing wordt geheven op basis van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer. Belastingplichtig zijn degenen die in de gemeente feitelijk gebruik maken van een perceel, waarvan de gemeente verplicht is tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. De tarieven zijn afhankelijk van de wijze van inzameling. De gebruikers van citybins en bovengrondse verzamelcontainers betalen een vast bedrag per jaar. Voor het tarief wordt een onderscheid gemaakt tussen een eenpersoonshuishouding en een meerpersoonshuishouding. Voor de overige huishoudens geldt het Diftarsysteem. Naast een vast bedrag, ontvangt men jaarlijks een nota voor het aantal containerledigingen of (voor nieuwbouwprojecten) de aanbiedingen aan een ondergrondse container.

Voor bedrijven waar op verzoek afvalstoffen worden opgehaald, die qua aard en omvang gelijk te stellen zijn met huishoudelijk afval, geldt het reinigingsrecht. Het hiervoor beschreven Diftarsysteem is hierop van toepassing.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op een 100% kostendekking. De tarieven van de afvalstoffenheffing 2010 zijn, gelet op de kostenontwikkeling, ten opzichte van 2009 gelijk gebleven.

5. Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven voor het afvoeren van afvalwater op de gemeentelijke riolering. De tarieven zijn afhankelijk van de hoeveelheid kubieke meter water dat wordt gebruikt. De tarieven voor de rioolheffing voor 2010 zijn gebaseerd op het nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP). De tarieven zijn in 2010 verlaagd door o.a. de inzet van de beschikbare middelen in de bestemmingsreserve riolering. Het basistarief is met 10% verlaagd tot € 189,60 (afgerond).

6. Hondenbelasting

Iedere houder van één of meerdere honden moet hondenbelasting betalen. Het tarief voor de eerste hond bedraagt € 44,20. Voor de tweede en volgende hond geldt een progressief tarief. Houders van honden in het buitengebied betalen de helft. Gelet op het relatief geringe verschil tussen inkomsten en uitgaven, is het tarief voor 2010 niet gewijzigd.

7. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Voor de volgende belastingsoorten bestond in 2010 de mogelijkheid om kwijtschelding aan te vragen:

Belasting	Maximale kwijtschelding
Onroerende-zaakbelastingen	De gehele aanslag
Afvalstoffenheffing	Voor deelnemers aan het Diftarsysteem: maximaal 11 ledigingen van de groene container maximaal 16 ledigingen van de grijze container maximaal 70 aanbiedingen t.b.v. de ondergrondse inzameling
Rioolrecht	De gehele aanslag
Hondenbelasting	Uitsluitend voor de eerste hond

In de begroting 2010 is voor te verlenen kwijtschelding € 237.000 geraamd. Uitgegaan werd van 520 toekenningen. In werkelijkheid is in 2010 voor een bedrag van € 216.000 aan kwijtschelding verleend. Hierin zijn de in 2011 verleende kwijtscheldingen (ten bedrage van € 25.000) voor de afrekening Diftar 2010 niet opgenomen.

8. Leges

De leges zijn voor 2010 met het inflatiepercentage van 1,5 % verhoogd. De tarieventabel leges is met ingang van oktober 2010 aangepast in verband met de invoering van de Wabo.

9. De belangrijkste belastingtarieven 2010

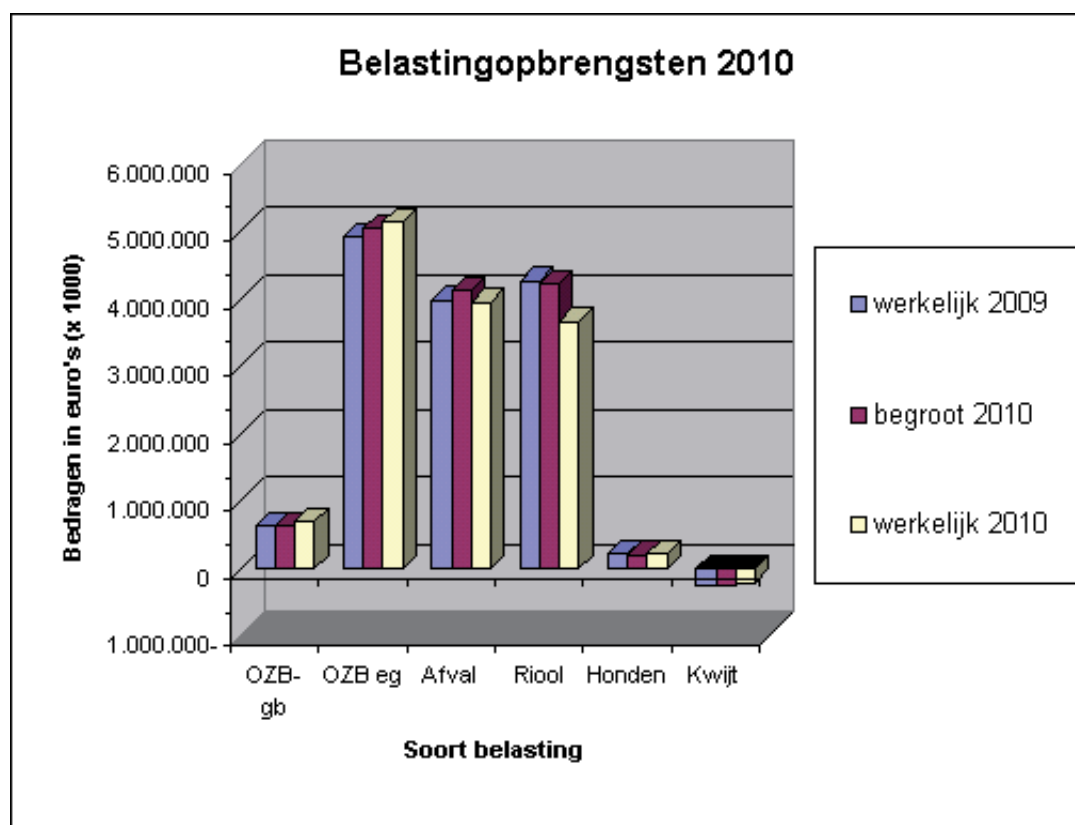
Soort belasting	Nadere aanduiding	Tarief 2010
Onroerende-zaakbelastingen		
Eigenaar woning	% van de WOZ-waarde	0,0842%
Gebruiker niet-woning	% van de WOZ-waarde	0,0955%
Eigenaar niet-woning	% van de WOZ-waarde	<u>0,1179%</u>
Totaal niet-woning		0,2134%

Afvalstoffenheffing		
Diftar	Vast bedrag	€ 128,60
GFT container 80 liter	Tarief per lediging	€ 1,74
GFT container 140 liter	Tarief per lediging	€ 2,53
GFT container 180 liter	Tarief per lediging	€ 3,07
Rest container 140 liter	Tarief per lediging	€ 3,96
Rest container 240 liter	Tarief per lediging	€ 6,00
Rest ondergronds 60 liter	Tarief per aanbieding	€ 1,36
Reinigingsrecht		
Diftar	Vast bedrag	€128,60
Diverse containers	Tarief per lediging	Zie afvalstoffenheffing
Rioolheffing		
Woningen	Waterverbruik tot 500m ³	€189,60
Niet-woningen	Waterverbruik tot 500m ³	€189,60
Hondenbelasting		
	De eerste hond	€44,20
	De tweede hond	€66,30
	Buitengebied	50%

10. Overzicht belastingopbrengsten 2010

Omschrijving	Werkelijk 2008	Werkelijk 2009	Begroot 2010	Werkelijk 2010
OZB gebruikers	542.500	624.310	638.740	696.482
OZB eigenaren	4.583.607	4.910.625	5.030.137	5.128.896
Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht	3.736.635	3.975.971	4.110.823	3.944.968
Rioolheffing	4.059.553	4.260.115	4.217.023	3.653.909
Hondenbelasting	205.050	209.366	205.016	214.753
Kwijtschelding	-248.328	-252.638	-237.000	-215.950
Totaal	12.879.017	13.727.749	13.964.739	13.423.058

Omschrijving	Opbrengst per object 20.989	Totaal 2010 in %	Opbrengst per inwoner 45.566	Totaal 2010 in %
OZB gebruikers	€ 29,74	4,5%	€ 13,70	4,5%
OZB eigenaren	€ 233,96	35,8%	€ 107,77	35,8%
Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht	€ 189,43	29,0%	€ 87,26	29,0%
Rioolheffing	€ 202,97	31,0%	€ 93,49	31,0%
Hondenbelasting	€ 9,98	1,5%	€ 4,59	1,5%
Kwijtschelding	- € 12,04	-1,8%	- € 5,54	-1,8%
Totaal	€ 654,04	100,0%	€ 301,27	100,0%

Paragraaf weerstandsvermogen

1. Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen geeft inzicht in:

- de financiële risico's die de gemeente loopt.
- de financiële buffer die de gemeente achter de hand heeft om die financiële risico's op te vangen.

Door de financiële risico's te beheersen en de financiële buffer (weerstandscapaciteit genoemd) daarop af te stemmen, kan voor de langere termijn een betere garantie worden gegeven voor een solide financiële positie.

Voor een goede beoordeling van het weerstandsvermogen is het noodzakelijk de bedoelde risico's te confronteren met aanwezige weerstandscapaciteit. In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in beide zaken. Voor een zuivere bepaling van het weerstandsvermogen moet verder onderscheid gemaakt worden in:

- incidentele risico's en weerstandscapaciteit;
- structurele risico's en weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit is bedoeld om incidentele risico's op te vangen. Structurele weerstandscapaciteit is bedoeld voor de opvang van structurele risico's.

2. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en van wezenlijke invloed zijn, af te dekken.

De weerstandscapaciteit is alleen bedoeld om zogenaamde "niet reguliere" risico's op te vangen. De reden daarvoor is dat "reguliere risico's" meestal goed zijn in te schatten en te onder-
vangen door het afsluiten van een verzekering of het treffen van een financiële voorziening.

Zoals in de inleiding al aangegeven, wordt bij de verdere uitwerking een onderscheid gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

2.1 De beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen die kunnen worden ingezet om niet begrote kosten te dekken. Daarbij kan worden gedacht aan reserves, onbenutte belastingcapaciteit en vrije ruimte in de begroting (de post onvoorzien). In de tabel staat de verwachte ontwikkeling van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Ontwikkeling weerstandscapaciteit maart 2010 / maart 2011 (x € 1.000)			
	Jaarrekening 2009 (3-'10)	Begroting 2011 (09-'10)	Jaarrekening 2010 (03-'11)
Incidentele weerstandscapaciteit			
A. Vrij aanwendbaar deel algemene reserve	24.050	11.946	15.462
Verwachte ontwikkelingen algemene reserve in meerjarenperiode	3.544	10.988	1.939
B. Stille reserves			
Stille reserve gemeentelijk woningbezit	400	200	200
Stille reserve in aandelenkapitaal BNG	1.100	1.100	1.100
Stille reserve in eigendom gronden (niet zijnde grondbedrijf)	500	500	500
Totale incidentele weerstandscapaciteit	29.594	24.734	19.201
Structurele weerstandscapaciteit			
Begrotingsoverschot gedurende meerjarenperiode*	-7.450	-2.000	-1.852
Taakopdracht Operatie Schatgraven*	7.450	2.000	1.852
Onbenutte belastingcapaciteit	593	2.085	1.914
Post onvoorzien	104	53	53
Totale structurele weerstandscapaciteit	697	2.138	1.967
* afgeronde bedragen			

Toelichting bij de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit

Uitgangspunt voor de berekening van de weerstandscapaciteit bij de jaarrekening 2010 is de prognose van de omvang van de algemene reserve per 31 december 2014 (einddatum meerjarenperiode). Het is van belang om uit te gaan van een meerjarige prognose van de reserve, omdat ook de in beeld gebrachte risico's zich uitstrekken over meerdere jaren. Naast de algemene reserve zijn er nog enkele andere elementen die een rol spelen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit. Zo hebben de stille reserves betrekking op activa die op de balans lager zijn gewaardeerd dan de marktwaarde én die op korte termijn verkoopbaar zouden kunnen zijn. In onze gemeente gaat het dan om het eigendom van één woning en het te laag gewaardeerde aandelenbezit van de BNG. Daarnaast heeft de gemeente nog gronden in haar bezit die niet voor grondexploitatie zijn bestemd, maar wel kunnen worden verkocht. De omvang van het daarmee gemoeide bedrag is niet bekend. Toch is het van belang hiervan een raming op te nemen en wordt volstaan met een bedrag van € 0,5 miljoen. Daarnaast heeft de gemeente zeker ook nog andere stille reserves die niet of nauwelijks zijn te kwantificeren. Op de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven staan alle investeringen, die nog niet helemaal zijn afgeschreven. Op het moment dat een vast actief met een economisch nut (een actief met waarde in het economisch verkeer) geheel is afgeschreven, verdwijnt dit actief uit de gemeentelijke boeken. Dat wil dan niet zeggen dat er dan geen economische waarde meer is. Het is goed om dit te weten. Kwantificering is dan niet of nauwelijks mogelijk. Daarom is hiervoor geen bedrag opgenomen. Het voorgaande komt erop neer, dat de stille reserves zeker hoger zijn dan het bedrag dat in bovenvermelde staat is opgenomen.

Door enkele grote onttrekkingen heeft de gemeente fors op haar weerstandscapaciteit ingeboet.

Daarentegen konden ook enkele in deze paragraaf opgenomen risico's (met name door het op goede gronden kiezen van een andere invalshoek) worden geschrapt.

Toelichting bij de berekening van de structurele weerstandscapaciteit

Een uitgebreide toelichting is niet noodzakelijk, omdat de structurele weerstandscapaciteit nagenoeg ongewijzigd is gebleven.

3. Risico's

Evenals de weerstandscapaciteit moeten de risico's worden onderverdeeld in:

- incidentele en
- structurele risico's

3.1 Incidentele risico's

Dit zijn eenmalige risico's die een aanslag kunnen doen op de incidentele weerstandscapaciteit. Hierna volgt een opsomming van deze risico's:

- Grote Projecten, niet zijnde specifiek grondexploitatie
- De gemeente heeft de volgende grote projecten in voorbereiding:
- Elst Centraal
 - Spoorzone
 - Heteren Centrum
 - Elst Centrum
 - Aanleg Tangent (rondwegenstructuur Elst)
 - Park Lingezen
 - Afwikkeling MTC (heeft betrekking op de afwikkeling/verkoop van enkele onroerende zaken)
 - Ontsluiting Betuws Bedrijvenpark
 - Huis der Gemeente
 - Elst Zuidoost
 - Multi Functioneel Centrum Valburg
 - Intratuin
 - Dorpsontwikkelingsplannen algemeen
 - Bovenwijkse Voorzieningen

Voor enkele projecten zijn voorzieningen en/of bestemmingsreserves gevormd of zijn financiële middelen in de begroting gereserveerd. Voor dat deel is het aanwezige risico dus ondervangen.

Hieronder volgt een overzicht waaruit is op te maken in welke mate deze projecten financieel zijn afgedekt.

- Elst Centraal

Op 29 juni 2010 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie vastgesteld. Het kaderstellende resultaat ervan bedraagt een maximale gemeentelijke bijdrage van € 3,5 miljoen. Voor dit bedrag is een voorziening gevormd van afgerond € 3,5 miljoen.

In de vastgestelde grondexploitatie is een risicoanalyse opgenomen die een gewogen (aanvullend) nadelig resultaat laat zien van € 3,3 miljoen, voor de periode tot 2017. De conclusie is, dat er binnen het plan in principe voldoende sturingsmechanismen zijn om dit risicoprofiel te verbeteren.

- Spoorzone:

Op basis van de ontwikkelingsstrategie Elst Centraal wordt voor de ontwikkeling van de

spoorzone een aparte projectorganisatie opgericht. In het project Spoorzone worden de volgende onderdelen gerealiseerd: het keerspoor vanuit Tiel en de benodigde peronaanpassingen, een goederenwachtspoor, de tunnel voor bus- en autoverkeer en de fietstunnel. Al deze plannen leiden, na aftrek van beschikbare subsidies, tot een voorgerecalculeerd financieel tekort van € 3,8 miljoen. Het tekort wordt betaald uit de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen. De spoorzone is vanuit meerdere invalshoeken een complex project waaraan op het gebied van totaalniveau van de kosten (wel of geen overkappingen) en kostenverdeling met de Stadsregio de nodige risico's kleven.

- Heteren Centrum

Voor een deel van het tekort van dit plan is een bestemmingsreserve kapitaallasten ter grootte van afgerond € 6 miljoen beschikbaar. Het restantdeel van het te verwachten tekort (€ 1,3 miljoen) wordt gedekt binnen het grondexploitatiedeel van het project. Door meerdere ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met een verdere toename van het hiervoor aangegeven voorgerecalculeerde tekort. In de paragraaf weerstandsvermogen bij de begroting 2011 is een extra benodigd bedrag genoemd van € 1,4 miljoen. In deze paragraaf wordt dit bedrag gehandhaafd. Met de projectontwikkelaar voor Heteren Centrum is mondelinge overeenstemming bereikt over de afname van die gronden. Een formeel door de raad vastgestelde grondexploitatie is nog niet beschikbaar.

- Elst Centrum

Tot dusver is in deze paragraaf rekening gehouden met een risicopost van € 5 miljoen. De gemeenteraad heeft voor deze investering echter de handen nog geheel vrij en is er nog geen sprake van een verplichting. Om die reden is vermelding van deze post in deze paragraaf niet noodzakelijk en bij nader inzien ook niet gewenst. Elst Centrum zal in het vervolg of wel concreet worden opgenomen in het programma nieuwe lasten dan wel op de signaallijst van mogelijk te verwachten investeringen.

- Aanleg Tangent (rondwegenstructuur Elst)

Zie de tekst bij de paragraaf Bovenwijkse Voorzieningen.

- Park Lingezegen

De voor de aanleg van het park getroffen voorziening bedraagt € 3,675 miljoen. Vanaf 2011 is voor het beheer van het park € 240.000 beschikbaar. Deze middelen zijn van voldoende omvang om het door de gemeente Overbetuwe te bekostigen deel te betalen. Daarmee is het niet nodig om in deze paragraaf nog een extra post voor het park Lingezegen op te nemen. Van de gemeente Arnhem is bekend dat zij bijdragen in de kosten van aanleg en beheer. De gemeente Nijmegen draagt alleen bij in de kosten van aanleg van het park. Achter de schermen wordt echter geprobeerd ook Nijmegen te bewegen haar verantwoordelijkheid voor het beheer te nemen. Tot dusver heeft dat nog niet geleid tot concrete resultaten.

- MTC

De hiervoor getroffen voorziening, ter grootte van het voor onze gemeente geschatte nadeel, is in deze jaarrekening verhoogd van € 1,4 miljoen naar afgerond € 1,8 miljoen. Dit bedrag is bepaald door de huidige taxatiewaarde van de panden af te zetten tegen de boekwaarde. In de huidige markt is het bepalen van een reële verkoopwaarde een

lastige exercitie. De onroerend goed markt in dat segment zit behoorlijk op slot. De afgelopen periode is het overleg met de overige publieke partners in het voormalige MTC (Provincie, Stadsregio, gemeenten Arnhem en Nijmegen) voortgezet. Op het moment dat deze paragraaf wordt opgesteld, is er een ambtelijk akkoord over de afwikkeling van het MTC onroerend goed. Concrete bestuurlijke besluitvorming moet worden afgewacht. Op grond hiervan zijn wij van mening, dat de bij onze gemeente getroffen voorziening afdoende zou moeten zijn om het te verwachten nadeel op te vangen.

- Ontsluiting Betuws Bedrijvenpark

Overbetuwe zal financieel moeten bijdragen in een verkeerskundige oplossing die bijdraagt aan een goede ontsluiting van Park 15. Op het moment dat deze paragraaf wordt samengesteld, is een raadsvoorstel beschikbaar. Hierin wordt voorgesteld om ten laste van de algemene reserve een bestemmingsreserve afslag 38 te vormen ter grootte van € 4,5 miljoen. Als die bestemmingsreserve een feit is, kan het tot dusver in deze paragraaf opgenomen risico van € 4 miljoen worden geschrapt.

- Huis der Gemeente

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de kadernota 2011 besloten om voor de extra kosten voor het gemeentehuis, ten bedrage van € 3,9 miljoen ten laste van de algemene reserve, een aparte bestemmingsreserve te vormen. Daardoor behoeft geen specifieke risicopost meer te worden opgenomen.

- Elst Zuidoost

Via de aanstelling van een (extern) projectcoördinator proberen wij meer samenhang aan te brengen tussen de diverse in dit plangebied al gestarte en nog te starten projecten. Voor de realisering van die projecten is in totaal € 6,2 miljoen subsidie beschikbaar. Voorwaarde daarbij is dat de gemeente zelf in de omvang van € 4,2 miljoen bijdraagt in de realisering van deze projecten. Voor een deel zijn de middelen van deze co-financiering al aangewezen en vormen deze dus geen nieuwe last. Voor een ander deel is dat nog niet het geval en dienen aanvullende gemeentelijke middelen beschikbaar te worden gesteld. Naar de huidige stand van zaken gaat dat in ieder geval om een bedrag van € 1 miljoen.

- MFC Valburg

De gemeenteraad heeft kenbaar gemaakt de bouw van een multifunctioneel centrum in Valburg te onderzoeken en heeft daarvoor een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Omdat voor het realiseren van een dergelijk centrum nog geen financiële middelen beschikbaar zijn, is hiervoor in de vorige paragraaf een financieel risico opgenomen. Wij zijn van mening dat het toen opgenomen bedrag uit deze paragraaf kan worden geschrapt, omdat nog geen sprake is van een concrete verplichting op grond van een besluit van de raad.

Wij kiezen er nu voor deze post op te nemen in de eerstvolgend uit te brengen signaallijst (bij de Kadernota/begroting 2012).

- Intratuin

Intratuin opent in maart 2012 een nieuw tuincentrum nabij de afslag van de A325, tegenover de huidige locatie. In de vastgestelde exploitatieovereenkomst is geregeld, dat de gemeente zal zorgdragen voor de aanleg van een rotonde. Die rotonde regelt o.a. de verkeersafwikkeling van

en naar het nieuwe tuincentrum. Inmiddels is bekend dat de tot nu toe voorziene rotonde niet volstaat om de verkeersafwikkeling naar behoren te doen plaatsvinden. Het ziet er naar uit dat er een grotere reconstructie moet komen.

Risico's dreigen er qua planning (gemeente heeft gegarandeerd dat de ontsluiting voor Intratuin tijdig geregeld is) en op het terrein van de bekostiging.

- Bovenwijkse Voorzieningen

Tengevolge van de uitbreidingsplannen binnen onze gemeente dienen op diverse plaatsen zogenaamde bovenwijkse voorzieningen te worden opgericht. Bovenwijkse voorzieningen zijn infrastructurele werken die qua omvang en belang het wijkniveau te boven gaan, maar vaak wel vanwege nieuwe wijken moeten worden opgericht (rondwegen, tunnels, viaducten). Aan de actualisatie van de hierover op papier vastgelegde informatie (nota Bovenwijkse voorzieningen) werken wij al enige tijd. Die werkzaamheden hebben nog niet geleid tot concrete voorstellen op grond waarvan bestuurlijke besluitvorming kan plaatsvinden. Vooruitlopend op de bedoelde actualisatie is de afgelopen jaren een inschatting gemaakt van de mate waarin de kosten van bedoelde voorzieningen niet door opbrengsten zullen worden gedekt. Uit de meest recent uitgebrachte raming voor de bovenwijkse voorzieningen blijkt een tekort van € 8,7 miljoen bij de realisatie van een tunnel bij de Noordtangent. Indien de Noordtangent wordt uitgevoerd met een viaduct is er geen tekort en is de voorziening toereikend om alle werkzaamheden uit te voeren. Voor de Noordtangent heeft nog geen concrete bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden. Om die reden schrappen wij het tot dusver op deze plaats aangegeven financiële risico.

Alle genoemde projecten brengen, ook bij de projecten waarbij financiële middelen zijn gereserveerd, aanvullende risico's met zich mee. Dat heeft vooral te maken met de complexiteit van de werken en ook met de mate waarin de gemeente afhankelijk is van de medewerking van derde partijen.

• Grondexploitatie

De exploitatie van gronden brengt altijd grote risico's met zich mee. In de paragraaf Grondbeleid, behorend bij deze jaarrekening, sommen wij deze risico's op. Het risico van het grondbedrijf is op de gebruikelijke wijze gekwantificeerd. Dat gebeurt door 10% te nemen van de boekwaarden van alle complexen vermeerderd met de nog te maken kosten voor de actieve complexen (dat zijn complexen waarbij de grondexploitatie voor rekening en risico van de gemeente plaatsvindt). Daarmee komen we op een bedrag van € 4,8 miljoen (bron: paragraaf Grondbeleid bij de jaarrekening 2010). Tot dusver is deze risicopost niet opgenomen in het overzicht aan het einde van deze paragraaf. Daar zijn de volgende redenen voor:

Voor grondexploitaties met een concreet voorgerekenend nadelig exploitatieresultaat zijn al financiële voorzieningen gevormd. Dat is gelukkig nog steeds het geval. Het merendeel van de overige actieve grondexploitaties zal naar de huidige inzichten met een voordelig saldo kunnen worden afgesloten. Dit ondanks het feit dat bij de woningbouwcomplexen al rekening is gehouden met een vertraagde realisatie van de projecten. Ondanks de redelijk positieve uitkomsten van de in juni 2010 door de gemeenteraad vastgestelde grondexploitaties blijft waakzaamheid van belang, omdat de uitgifte van gronden op dit moment stagneert. Die stagnatie leidt bij het bedrijventerrein Poort van Midden Gelderland tot het verlengen van de looptijd van het complex. De financiële consequenties zijn daarbij meteen verwerkt. Aanvullende risico's treden nu wel op bij twee zogenoemde passieve complexen, te weten De Vinkenhof en het Terrein Loeffen. Beide locaties zijn tot dusver

voorbested als te ontwikkelen terrein en jaarlijks wordt rente op de boekwaarde bijgeschreven. De boekwaarde per m2 is bij deze terreinen opgelopen tot respectievelijk € 17,69 en € 14,50. Als de conclusie moet worden getrokken dat de aanvankelijk beoogde bestemming niet meer reëel is, dan zullen deze gronden moeten worden afgewaardeerd tot agrarische waarde. Hierbij moet worden gedacht aan € 5,- per m2. In dat geval dreigt een boekwaardeverlies van totaal € 2,8 miljoen. Wij hebben inmiddels opdracht gegeven om de mogelijkheden van beide terreinen te bezien en nemen op grond daarvan een beslissing over de waardering. Op voorhand lijkt het ons nu verstandig het bedrag van € 2,8 miljoen als risico op te nemen.

- PPS constructies

Gemeente Overbetuwe werkt met een aantal marktpartijen binnen de GEM Westeraam samen aan de realisatie van de wijk Westeraam waarin 2.350 woningen worden gebouwd. Nagenoeg alle gronden zijn bij de gemeente ingebracht en worden naarmate het plan vordert overgedragen aan GEM Westeraam. Tot het moment dat alle gronden zijn overgedragen (planning globaal tot 2013), draagt de gemeente hiervoor de financiële risico's. Per 31 december 2010 is de waarde van bedoelde gronden afgenomen tot afgerond € 4,8 miljoen. Dat is € 2 miljoen lager ten opzichte van de situatie van één jaar ervoor. Per 31 december 2010 zijn 1.763 van de geplande 2.350 kavels verkocht. De jaarlijks geactualiseerde grondexploitatieberekening (voorjaar 2010) laat een voorgerecalculeerde winst zien van ruim € 0,5 miljoen. Dat is een lichte verbetering ten opzichte van de prognose over het jaar ervoor en dat mag, gezien de ontwikkelingen bij grondexploitaties in het algemeen, verrassend worden genoemd.

De ingeschatte realisatie van het plan wordt gehandhaafd op het jaar 2013. De negatieve financiële gevolgen van verdere vertragingen van het plan bedragen afgerond € 0,8 miljoen per vertragingjaar. Een uitloop van het plan met één jaar kan dus niet meer door Westeraam zelf worden opgevangen. Westeraam heeft tot dusver, qua planning, een mooie voortgang gekend. Gezien de inmiddels opgelopen vertraging in het plan en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties, gaan de risico's toenemen. Een voorziening voor mogelijke nadelen hoeft in dit stadium nog niet te worden gevormd.

- Garantieverplichtingen

De gemeente kent garanties ten behoeve van:	(x € 1 miljoen)
Stichtingen, verenigingen e.d.	11,9
Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)	56,2
Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)	159,7
Stichting Waarborgfonds Sport (SWS)	0,4
Particulieren (voormalige gemeentegaranties)	19,8
Totaal	248

Voor de aan stichtingen, verenigingen e.d. verleende garanties draagt de gemeente het zogenaamde secundaire risico. Dat wil zeggen dat in het geval de debiteur in gebreke blijft, de gemeente als eerste wordt aangesproken.

De gemeente loopt bij de garanties die door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (leningen t.b.v. woningbouwcorporaties) en het Waarborgfonds Eigen Woningen (leningen particulieren) zijn afgegeven, het zogenaamde tertiaire risico. Na de debiteur wordt het Waarborgfonds als eerste aangesproken. Kan het fonds niet aan de verplichtingen voldoen, dan wordt de gemeente op grond

van de aangegane achtervang aangesproken. Gezien dit indirecte risico omvat het, hierboven bij deze fondsen, vermelde bedrag slechts 50% van de totaal verleende garantie. Het risico voor nieuwe leningen voor particulieren (WEW) komt met ingang van 1-1-2011 geheel te vervallen. Dit komt vanaf die datum geheel bij het Rijk te liggen.

De gemeente heeft de risico's van de gemeentegaranties, die zijn verstrekt op grond van de voormalige gemeentegarantieregeling, in 1994 afgekocht. Daarover lopen we geen concreet risico meer. Wij blijven het totaalbedrag dat met deze oude garanties is gemoeid wel opnemen in deze paragraaf. De gemeente is namelijk nog steeds 'doorgeefluik' voor de Stichting Nationale Hypotheek Garantie.

Nieuw in dit overzicht zijn de garanties die afgegeven zijn aan (sport)verenigingen, nadat beoordeling van de te verstrekken lening heeft plaatsgevonden door de Stichting Waarborgfonds Sport. Garantie die onder de SWS voorwaarden wordt verstrekt, heeft feitelijk betrekking op twee leningen. De ene lening wordt verstrekt door het SWS en de andere door de gemeente. Voor de door de gemeente gegarandeerde lening (totaal € 0,4 miljoen) dragen we het secundaire risico. Dit betekent dat we als eerste aangesproken worden als de vereniging niet meer betaalt.

De tekenen van licht herstel op de huizenmarkt zetten aarzelend door. De vraag naar starterswoningen blijft toenemen. In het duurdere segment is nog weinig beweging en staan woningen in het algemeen zeer lang te koop.

De Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) ontvangt meer verliesdeclaraties in verband met de gedwongen verkoop van een woning. Bijna de helft van het aantal gedwongen verkopen met verlies wordt veroorzaakt door echtscheiding. In ongeveer 10% van de gevallen is werkloosheid de oorzaak. Tegen de achtergrond van de kredietcrisis vallen de cijfers mee. Het sociale vangnet in Nederland (WW-uitkering) zorgt ervoor dat het inkomen, als gevolg van werkloosheid, niet onmiddellijk zover daalt dat deze situatie leidt tot problemen met de betaling van de woonlasten. Als huizenbezitters niet meer in staat zijn hun woonlasten te voldoen, dan worden de hiervoor afgegeven garanties via de Waarborgfondsen aangesproken. Zowel het Waarborgfonds Sociale Woningbouw als het Waarborgfonds Eigen Woningen hebben een zeer sterke financiële positie. Het is nog steeds verantwoord er vanuit te gaan dat er in de voor ons liggende jaren geen substantieel beroep wordt gedaan op de door de gemeente verstrekte garanties of afgegeven achtervang.

- Deelneming Ondernemerscentrum "De Schalm" in Andelst

De gemeente is 100% aandeelhouder van dit ondernemerscentrum. Het Ondernemerscentrum boekt de laatste jaren geringe positieve resultaten. Voor 2010 is een positief resultaat begroot van € 66.000,-. Op basis van de meeste recente prognose zal het werkelijke resultaat uitkomen op afgerond € 28.000,-. De bezettingsgraad voor zowel kantoren als bedrijfshallen is in 2010 goed geweest. Het ondernemerscentrum staat al langere tijd te koop. Van concrete belangstelling is nog geen sprake.

- Presikhaaf bedrijven

Het definitieve resultaat 2010 is nog niet bekend. Bij de laatst gegeven prognose werd door Presikhaaf uitgegaan van een nadelig resultaat van € 0,4 miljoen. Waarschijnlijk pakt het resultaat over 2010 echter wat minder negatief uit. Door aanzienlijke kortingen voor de SW-sector van het rijk lijdt Presikhaaf, bij ongewijzigd beleid, in de komende vier jaar bijna € 11 miljoen verlies. Om de rijksbezuinigingen te kunnen opvangen en te komen tot een sluitende meerjarenraming, is door Presikhaaf een resultaatverbeteringsplan opgesteld. In dit plan staat een aantal acties om de lasten te verlagen en de netto-opbrengst / omzet te verhogen. Wanneer het resultaatverbeteringsplan

verloopt zoals Presikhaaf verwacht, kan het totaalverlies over de periode 2011-2014 teruggebracht worden tot € 4,8 miljoen. Hetgeen men zelf kan opvangen binnen het aanwezige weerstandsvermogen. Eind 2014 bedraagt het weerstandsvermogen nog ca. € 2,0 miljoen. Dit is dus ruim onder het gewenste niveau van € 7,0 miljoen.

Het is de vraag of Presikhaaf de hogere netto-opbrengsten uiteindelijk wel kan realiseren. Deze liggen namelijk aanmerkelijk hoger dan de werkelijke netto-opbrengsten in de afgelopen jaren. Bovendien heeft men behoorlijk wat extra opbrengsten ingeboekt door meer werk van de deelnemende gemeenten en een aanzienlijk lager ziekteverzuim. Verder blijft ook het economische klimaat een belangrijke en nauwelijks te beïnvloeden factor. Afgewacht moet worden hoe het resultaat van Presikhaaf zich de komende tijd ontwikkelt. Het intensief blijven volgen van de ontwikkelingen en vermelding in deze paragraaf blijft daarom van groot belang.

- Opvang rekeningstekorten

De gemeente heeft geen afzonderlijke bestemmingsreserve rekeningstekorten, omdat bedoelde tekorten kunnen worden gedekt uit de middelen van de algemene reserve. Het risico wordt geacht te zijn opgenomen in de algemene post van € 5 miljoen (niet specifiek gekwantificeerde risico's). Over het jaar 2010 is, vanwege het nadelige rekeningresultaat, afgerond € 0,9 miljoen onttrokken aan de algemene reserve. Bij de operatie Schatgravers zijn alle in de exploitatie te verwachten voordelen ingeboekt. Een jaarrekeningresultaat is een optelsom van mee- en tegenvallers.

Als alle te verwachte voordelen vooraf worden afgeroomd, dan is er geen compensatiemogelijkheid meer voor de tegenvallers (die zich altijd voordoen). Om die reden neemt de kans op nadelige rekeningresultaten ook in de komende jaren toe.

- Dekking nieuwe investeringen ten laste van algemene reserve

De ervaring leert dat onze gemeente bij nieuwe investeringen dikwijls de algemene reserve inzet om deze te bekostigen. In dit licht is het van belang de signaallijst van mogelijk te verwachten investeringen in ogenschouw te nemen. Voor de jaren na 2014 is het reëel om rekening te houden met een bedrag van € 5 miljoen voor nog niet financieel gedekte investeringen.

- Benodigde middelen ter bekostiging van investeringen die vallen onder de zogenaamde 3 O's (onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar).

Voor plotseling opkomende investeringsbehoeften van maatschappelijk nut, welke niet via de reguliere begrotingsbehandeling kunnen worden afgewikkeld, dient een bedrag beschikbaar te zijn. Wij houden rekening met een bedrag van € 1 miljoen. Hiermee zal bij de beoordeling van de vrije algemene reserve rekening moeten worden gehouden.

- Bodemverontreiniging

Dit is een beleidsterrein waarbinnen zaken spelen die grote financiële consequenties met zich mee kunnen brengen. Binnen de gemeente loopt het project 'bodemkwaliteit'. Dit project heeft een groot deel van de 'grijze vlekken' in beeld gebracht. Grijze vlekken zijn potentieel verontreinigde locaties waar nog onvoldoende zicht op de bodemkwaliteit is. Er resteert echter nog een categorie locaties, waar de status van de bodemkwaliteit nog onbekend is. Aanvankelijk ging het hier om 49 locaties afkomstig uit het Historisch Bodembestand (HBB). Het HBB bevat potentieel verdachte locaties die tijdens de archiefinventarisatie in het kader van het project 'Landsdekkend Beeld 2005' zijn geregistreerd. Al deze 49 locaties zijn onderzocht. Dit onderzoek heeft opgeleverd dat voor 18

locaties (potentieel ernstig verontreinigde planlocaties) opnieuw verder ingezoomd gaat worden via een oriënterend onderzoek (incl. boringen). Deze 18 verkennende onderzoeken stonden voor 2010 gepland. Vooralsnog zijn er, vanwege het spreiden van het beschikbare budget, hiervan 9 in 2010 uitgevoerd. Niet alle rapportages zijn op dit moment (9 maart 2011) afgerond, maar bij 4 locaties is reeds gebleken dat deze schoon zijn. Pas na deze onderzoeken zal blijken of er werkelijk ergens sprake is van verontreiniging. Vervolgens wordt pas daarna, via een nader en eventueel afperkend bodemonderzoek, vastgesteld wat de ernst en omvang van die mogelijke verontreiniging is en wat dus de eventuele saneringskosten zijn. De 9 overige verkennende onderzoeken, alsmede de nader en afperkende onderzoeken (hoogstwaarschijnlijk minder dan 18), staan gepland voor 2011 en 2012. Volgens landelijke planning dienen de gemeenten pas in 2030 al haar verontreinigde locaties volledig te hebben onderzocht en/of te hebben gesaneerd en/of via beheersmaatregelen onder controle te hebben.

- Brandbestrijding en hulpverlening bij rampen

In het geval van incidenten op "rampschaal" kan de gemeente worden geconfronteerd met flinke financiële aanspraken. Daarbij moet worden gedacht aan herstelwerkzaamheden, opvang, begeleiding en compensatie van schade.

- Juridische procedures ruimtelijke plannen c.a.

De mogelijkheid bestaat dat aan de algemene reserve gelden moeten worden onttrokken om een of meerdere langslappende (ruimtelijke) kwesties voor de gemeente tot een goed eind te kunnen brengen. Of dit het geval is en om welk bedrag het hierbij gaat, staat niet bij voorbaat vast.

Recapitulatie incidentele financiële risico's

A. Eenmalige risico's, waarvoor ramingen zijn opgenomen

Bij een aantal hiervoor in beeld gebrachte terreinen zijn ramingen opgenomen.

Daarvan is de volgende opstelling te maken:

(x € 1 miljoen):

Grote projecten	
Heteren Centrum inschatting extra niet afgedekt tekort	1,4
Elst Centrum (afgenomen met € 5,0 miljoen)	0,0
Ontsluiting Betuws Bedrijvenpark (afgenomen met € 4,0)	0,0
Elst Zuidoost (afgenomen met € 0,3)	1,0
Multifunctioneel Centrum Valburg (afgenomen met € 4,0)	0,0
Bovenwijkse voorzieningen (afgenomen met € 7 miljoen)	0,0
Grondexploitatie (Vinkenhof en Terrein Loeffen)	2,8
Algemene risico's	
Dekking investeringen ten laste van algemene reserve	5,0
Dekking van zogenaamde "3 O" investeringen	1,0

B. Eenmalige risico's, waarvoor geen ramingen (meer) zijn opgenomen

Dikwijls zijn risico's niet te kwantificeren en moet volstaan worden met een melding en een hiervoor bepaalde stelpost. Soms zijn risico's zo goed mogelijk afgedekt, maar blijft het gevaar van financiële tegenvallers bestaan. De volgende zaken vallen onder de bedoelde categorie:

Elst Centraal
 Spoorzone
 Park Lingezen
 MTC
 Huis der Gemeente
 Intratuin
 Dorpsontwikkelpennen
 Grondexploitatie algemeen
 PPS-constructies
 Garantieverplichtingen
 Deelneming Ondernemerscentrum De Schalm
 Presikhaaf Bedrijven
 Opvang rekeningstekorten / posten signaallijst
 Bodemverontreiniging
 Brandbestrijding en hulpverlening bij rampen
 Niet gesprongen explosieven (vermelding vervalt volgende keer)
 Juridische procedures ruimtelijke plannen

Totale stelpost voor deze niet gekwantificeerde risico's 5,0

Totaal eenmalige financiële risico's € 16,2

Het totaalbedrag aan eenmalige risico's is, ten opzichte van de laatst opgestelde prognose (jaarrekening 2009), gedaald met € 17,5 miljoen. Hieronder volgt een specificatie van dit verschil:

	(x €1 miljoen)
Elst Centrum	- 5,0
MFC Valburg	- 4,0
Afslag 38	- 4,0
Elst Zuidoost	- 0,3
Bovenwijkse voorzieningen	- 7,0
Grondexploitatie (Vinkenhof en Terrein Loeffen)	+ 2,8

Alle risico's samen moeten worden afgezet tegen de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit van € 19,2

Conclusies omvang incidentele risico's afgezet tegen de incidentele weerstandscapaciteit

De eerste conclusie kan zijn dat de gemeente Overbetuwe de risico's op een goede wijze in beeld blijft houden. Uit de huidige paragraaf is verder op te maken dat de verhouding tussen de gekwantificeerde eenmalige financiële risico's van € 16,2 miljoen en de incidentele weerstandscapaciteit van € 19,2 miljoen (verwachte algemene reserve per 31-12-2014 + stille reserves van € 1,8 miljoen) 119 % bedraagt.

Zoals ook in vorige jaren aangegeven, geeft dit percentage geen absolute feiten weer. Het geeft een indruk weer van de mate waarin de gemeente in staat is de geldelijke gevolgen van de gekwantificeerde risico's op te vangen. Een vergelijking met de laatst uitgebrachte weerstandsparaagraaf (bij de begroting 2011 was de dekkingsgraad 73 %) laat zien dat het de weerstandratio

belangrijk is toegenomen. Dat is meer het gevolg van gewijzigde uitgangspunten (alleen concrete risico's en concrete verplichtingen zijn nu opgenomen) dan van een daadwerkelijke verbetering van de situatie.

De tweede conclusie is, dat bij deze nieuwe uitgangspunten weer sprake is van een toereikende weerstandscapaciteit. Bij deze nieuwe benadering moet wel acht worden geslagen op alle posten die op de signaallijst bij de begroting 2012 zullen worden opgenomen. Dat zijn in concreto nog geen verplichtingen, maar het zijn zaken waarvoor al wel enige bestuurlijke consensus is. De financiële dekking is daarbij echter nog niet geregeld.

In het hierna volgende overzicht hebben wij de gekwantificeerde risico's opgedeeld in:

- Risico's voor zaken waarbij de besluitvorming is afgerond of niet aan de orde is.
- Risico's die nog kunnen worden afgewend, door bijvoorbeeld van realisatie af te zien of te besluiten tot uitstel.

Indeling risico's naar de mate waarin deze (nog) zijn te beïnvloeden

Niet (meer) beïnvloedbaar opgenomen risico	Ingeschat bedrag (x € 1 miljoen)	Beïnvloedbaar opgenomen risico	Ingeschat bedrag (x € 1 miljoen)
Elst Centraal	0	Dekking investeringen t.l.v. algemene reserve	5,0
Spoorzone	0		
Heteren Centrum	1,4		
Park Lingezen	0		
Afwikkeling MTC	0		
Huis der Gemeente	0		
Dekking van "3 O" investeringen	1,0		
Grondexploitatie (Vinkenhof en terrein Loeffen)	2,8		
PPS constructies	0		
Garantieplichtingen	0		
Deelneming De Schalm	0		
Presikhaaf Bedrijven	0		
Opvang rekeningstekorten	0		
Bodemverontreiniging	0		
Brandbestrijding / hulpverlening bij rampen	0		
Niet gesprongen explosieven	0		
Juridische procedures ruimtelijke plannen	0		
Stelpost voor alle niet in geld gekwantificeerde risico's	5,0		
Elst Zuidoost	1,0		
Intratuin	0		
Totaal	11,2		5,0

De enige post die nog beïnvloedbaar is, bestaat uit de inschatting van toekomstige investeringen ten laste van de algemene reserve.

3.2 Structurele risico's

Dit zijn risico's waaruit structurele lasten kunnen voortvloeien, waarvoor beslag kan worden gelegd op de structurele weerstandscapaciteit. De volgende structurele risico's kunnen worden genoemd:

- **Boekwaarde investeringen**

Investerings zijn in het verleden nogal eens bekostigd via een onttrekking aan reserves of door subsidies. Daardoor heeft deze gemeente een relatief lage boekwaarde van investeringen. Als de levensduur van op die wijze bekostigde investeringen is beëindigd, vallen er geen structurele middelen vrij om in de vervanging te voorzien. Door de van kracht zijnde boekhoudvoorschriften is hierin voor een deel al een verbetering opgetreden. Alle investeringen met economisch nut, worden sinds enkele jaren geactiveerd. Dit voorkomt op de langere termijn de hiervoor vermelde problematiek. Dezelfde boekhoudvoorschriften bepalen ook, dat investeringen met een maatschappelijk nut over een zo kort mogelijke periode worden afgeschreven.

- **Ontwikkeling algemene uitkering**

Voor de jaren 2012 en later moet rekening worden gehouden met bezuinigingsmaatregelen van het Rijk. Dat zal plaatsvinden via concrete kortingen op die algemene uitkering, maar ook via overheveling van rijkstaken die tegen lagere uitvoeringskosten door de gemeente moeten worden uitgevoerd. Op dit moment is over de omvang van de algemene uitkering t/m 2015 grote onzekerheid. Naar verwachting geeft de mei/juni circulaire meer duidelijkheid.

- **Ontwikkeling woningbouw**

De woningbouwcijfers spelen een belangrijke rol bij de opzet van de meerjarenramingen voor deze gemeente. Voor de eerstkomende jaren wordt uitgegaan van de bouw van 275 (dat was 420) woningen per jaar. Relevante afwijkingen van dit nieuwe cijfer kunnen de meerjarenraming belangrijk beïnvloeden. In 2010 is het aantal nieuwbouwwoningen blijven steken op 178. Op basis van recent onderzoek door de afdelingen RO en Financiën is geconcludeerd dat het verantwoord is om voor de komende jaren het gemiddelde aantal van 275 te handhaven.

- **Niet gesprongen explosieven lopende (grondexploitatie)projecten**

Tot en met 2009 konden gemeenten voor het opruimen van explosieven bijdragen declareren op grond van het "Bijdragebesluit 2006, kosten opsporing en ruiming van conventionele explosieven Tweede Wereldoorlog". Indien deze bijdrage onvoldoende was en er ook geen toereikende ramingen waren opgenomen in grondexploitatieopzetten, diende er een beroep te worden gedaan op de algemene reserve.

Per 1-1-2010 is genoemd bijdragebesluit ingetrokken en ontvangt onze gemeente een vast bedrag per opgeleverde nieuwbouwwoning over het voorgaande jaar. Gemiddeld ontvangen wij met ingang van 2010 ruim € 5 ton per jaar. Dit hoge jaarlijkse bedrag is naar onze inschatting niet geheel nodig om in de komende jaren eventuele explosieven op te ruimen. Wij schatten voorlopig in dat met een bestemmingsreserve van behoorlijke omvang de financiële risico's op dit gebied kunnen worden opgevangen. In 2010 ontvangen wij de eerste en direct de hoogste bijdrage namelijk afgerond € 650.000. Zoals vermeld in de uiteenzetting van de financiële positie 2011 stellen wij voor om dit bedrag te storten in een nieuwe bestemmingsreserve opruimen explosieven.

Met de middelen van deze bestemmingsreserve en de jaarlijkse rentetoevoeging hieraan, moeten

dan eventuele toekomstige kosten van opruimen van explosieven worden opgevangen.

In de begroting 2011 en het meerjarenperspectief hebben wij de bedragen die wij met ingang van 2011 via de algemene uitkering ontvangen op basis van deze nieuwe verdeelmaatstaf, structureel ten gunste van de algemene middelen laten komen (in 2011 € 409.000 en m.i.v. 2012 gemiddeld € 550.000). Deze maatregel hebben wij vooral uit financiële overwegingen genomen om de op de lossen structurele tekorten in 2013 en 2014 niet nog hoger te laten zijn.

Er wordt op het moment van samenstelling van deze jaarstukken een onderzoek uitgevoerd naar de verwachte kosten in relatie tot de gereserveerde middelen. De bevindingen uit dat onderzoek zijn bij de Kadernota 2012 bekend. De exacte (toekomstige) financiële consequenties zijn op dit moment nog niet bekend. Wij lopen dus met bovenvermelde constructie wel een structureel financieel risico.

- **Inkomensdeel Wet Werk en Bijstand**

In de uiteenzetting van de financiële positie hebben wij aangegeven dat de rijksbijdrage inkomensdeels van de WWB is gebaseerd op een voorlopige beschikking van de bijdrage 2010. De begroting wordt niet meer aangepast naar aanleiding van de later te ontvangen nadere beschikkingen. Nadat de begroting 2011 gereed was, is er echter nog wel een nadere beschikking ontvangen.

Deze is financieel veel nadeliger dan de beschikking waarop de begrotingsraming 2011 is gebaseerd (ongeveer € 6 ton). De verwachting is nog wel dat de werkelijke bijdrage over 2011 hoger is dan het sterk verlaagde bedrag van laatstbedoelde nadere beschikking over 2010. Of de werkelijke bijdrage over 2011 in de buurt komt van de begrotingsraming 2011 is nog onzeker.

Als voorbereiding op de Kadernota 2012 wordt dit onderwerp nader onderzocht.

- **Toerekening loonkosten, e.d. aan grondexploitatie**

Op begrotingbasis wordt € 1,4 miljoen loonkosten/apparaatskosten toegerekend aan grondexploitatie. Die kosten drukken dus niet op het gemeentebudget. Omdat er steeds minder grote grondcomplexen in exploitatie worden genomen, worden de toerekeningsmogelijkheden aan grondexploitatie van kosten van de eigen organisatie ook steeds kleiner. Hiermee komt het bedrag van € 1,4 miljoen onder sterke druk te staan en is de kans groot dat dit de komende jaren structureel verlaagd moet worden. Dit betekent een structurele extra belasting van het gemeentebudget.

Als voorbereiding op de Kadernota 2012 wordt dit onderwerp nader onderzocht.

Eindconclusie omvang structurele weerstandscapaciteit

Vanwege ontbrekende duidelijke richtlijnen vanuit het Rijk is op basis van inschattingen een financieel meerjarenbeeld ontstaan dat leidt tot omvangrijke tekorten. Vanuit die situatie is er nauwelijks sprake van enige structurele weerstandscapaciteit.

Op grond van het dreigende financiële onheil, is op verzoek van de raad de “Operatie Schatgravers” gestart. Deze heeft als taak meegekregen het financiële evenwicht in de meerjarenbegroting te herstellen. Voor een deel is deze operatie al geslaagd. Het nog resterende tekort van afgerond € 2 miljoen moet nog worden opgelost. Ervan uitgaande dat dit gaat lukken, bestaat de structurele weerstandscapaciteit van onze gemeente voornamelijk uit de, in deze paragraaf hoger ingeschatte, nog niet benutte belastingcapaciteit. Die onbenutte capaciteit biedt in geval van nood nog enige mogelijkheden om de structurele financiële situatie van de gemeente te verbeteren. Gelet op bovenvermelde structurele financiële risico's, en dan met name van het inkomensdeel WWB en de toerekening van loonkosten aan grondexploitatie, is onze algemene conclusie dat wij de structurele weerstandscapaciteit als zorgelijk blijven kwalificeren.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente heeft de openbare ruimte in beheer. In die ruimte vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor die activiteiten bestaat de openbare ruimte uit een aantal zogenaamde kapitaalgoederen. Die kunnen als volgt worden gerubriceerd:

- infrastructuur (wegen, water en riolering);
- voorzieningen (groen, verlichting, sportvelden, speelvoorzieningen);
- gebouwen (scholen, sport- en welzijnsaccommodaties, huisvesting gemeente en brandweer).

Al deze kapitaalgoederen dienen te worden onderhouden. Dat is een taak die voortdurend budgettaire middelen vergt.

In deze paragraaf worden de afspraken die de gemeenteraad heeft gemaakt (de zogenaamde beleidsuitgangspunten), over het onderhoud van de genoemde kapitaalgoederen, weergegeven. Die afspraken behoren vooral te gaan over de kwaliteit van het onderhoud. Verder wordt informatie gegeven over de benodigde bedragen die voor die kwaliteit van dat onderhoud in de begroting zijn opgenomen. Met de in deze paragraaf gegeven informatie, proberen we een goed inzicht te geven in de mate waarin de door de raad gegeven opdracht wordt uitgevoerd.

Welke afspraken zijn over het onderhoud van de kapitaalgoederen gemaakt?

De gemeenteraad heeft enkele plannen vastgesteld die de uitgangspunten bevatten voor het onderhoud van kapitaalgoederen. Niet alle plannen zijn op dezelfde wijze tot stand gekomen. Dat komt vooral omdat de tijd waarin de diverse plannen zijn opgesteld verschilt. Het maakt nogal wat uit of een onderhoudsplan is vastgesteld in een tijd waarin de broekriem moet worden aangehaald of in een periode waarin dat niet het geval is. Niet in alle plannen zijn eenduidige afspraken vastgelegd over het kwaliteitsniveau van het onderhoud. Toch is de door de raad nagestreefde kwaliteit ook in die gevallen redelijk goed te definiëren. Die beoogde kwaliteit is verderop in deze paragraaf ook weergegeven.

Naam van het plan	Datum vaststelling / actualisering
Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte	25-09-2007
Gemeentelijk Rioleringsplan	30-09-2008
Waterplan Gemeente Overbetuwe	30-09-2008
Beleidsplan Openbare Verlichting	30-05-2006
Beheersplan Speelvoorzieningen	23-04-2002
Nota Voorziening groot onderhoud gemeentelijke accommodatie	26-02-2008

Kwaliteitsniveaus

In het Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte is gewerkt met drie kwaliteitsniveaus; laag, basis en goed*. Deze kwaliteitsniveaus zijn in het hierna opgenomen overzicht uitgewerkt, zodat duidelijk wordt wat eronder wordt verstaan.

* In de overzichten is het kwaliteitsniveau "goed" gewijzigd in "hoog".

Kwaliteitsniveau	Laag	Basis	Hoog
Wettelijke voorschriften	Het onderhoudsniveau voldoet niet of niet geheel aan de minimaal vereiste wettelijke voorschriften.	Het onderhoudsniveau voldoet voldoende aan de vereiste wettelijke voorschriften.	Het onderhoudsniveau voldoet ruimschoots aan de vereiste wettelijke voorschriften.
Duurzaamheid (Vervangingstermijnen)	Door het lage onderhoudsniveau wordt de levensduur van het kapitaalgoed korter dan gebruikelijk.	De levensduur is de gebruikelijke vervangingstermijn van het kapitaalgoed.	Door het hoge onderhoudsniveau wordt de levensduur van het kapitaalgoed verlengd.
Opbouw achterstallig onderhoud	Achterstallig onderhoud komt periodiek voor.	Achterstallig onderhoud komt incidenteel voor.	Achterstallig onderhoud komt niet voor.
Milieu effecten	Het onderhoudsniveau van het kapitaalgoed is zodanig dat in onvoldoende mate efficiënt en zuinig met natuurlijke hulpbronnen wordt omgegaan.	Het onderhoudsniveau van het kapitaalgoed is zodanig dat in voldoende mate efficiënt en zuinig met natuurlijke hulpbronnen wordt omgegaan.	Het onderhoudsniveau van het kapitaalgoed is zodanig dat in ruime mate efficiënt en zuinig met natuurlijke hulpbronnen wordt omgegaan.
Oordeel inwoners (schaal 1,0-10,0)	Score 1,0 - 5,5	Score 5,5 – 7,0	Score 7,1 – 10,0
Veiligheid (objectief)	Door de wijze van onderhoud bestaat een gerede kans op ongelukken.	Door de wijze van onderhoud bestaat weinig kans op ongelukken.	Door de wijze van onderhoud bestaat een zeer geringe kans op ongelukken.
Gevoelswaarde inwoners (subjectief)	Inwoners ervaren de openbare ruimte (m.b.t. het betreffende kapitaalgoed) als onveilig en onvoldoende leefbaar.	Inwoners ervaren de openbare ruimte (m.b.t. het betreffende kapitaalgoed) als voldoende veilig en leefbaar.	Inwoners ervaren de openbare ruimte (m.b.t. het betreffende kapitaalgoed) als zeer veilig en leefbaar.
Klachten	De gemeente ontvangt veel klachten over het kapitaalgoed.	De gemeente ontvangt weinig klachten over het kapitaalgoed.	De gemeente ontvangt geen klachten over het kapitaalgoed.
Claims	Grote kans op gegronde schadeclaims	Weinig kans op gegronde schadeclaims	Geen kans op gegronde schadeclaims

In plannen vastgelegde kwaliteitsniveaus van het onderhoud

Naam beleids-/beheersplan	Datum raadsbesluit	Voorgenomen kwaliteitscriteria 2010 (laag, basis of hoog)	Gerealiseerd kwaliteitsniveau 2010 (laag, basis of hoog)	Toelichting (indien afwijking tussen voorgenomen en gerealiseerd)
Beheersplan Openbare Ruimte	25-09-2007	Wegen: Basisniveau Groen: Binnen bebouwde kom: basisniveau Buiten bebouwde kom: laag niveau Bedrijventerreinen: laag niveau Straatreiniging: Centra en bebouwde kom: basisniveau Buiten bebouwde kom: laag niveau Bedrijventerreinen: laag niveau Openbare verlichting: (zie beleidsplan) Straatmeubilair: Binnen bebouwde kom: basisniveau Buiten bebouwde kom: laag niveau Bedrijventerreinen: laag niveau Al langer wordt gewor- steld met de kwaliteit die daadwerkelijk in de openbare ruimte wordt gerealiseerd en de kwa- liteit die in de beleids- stukken wordt geschetst. Deze beelden zullen meer met elkaar in even- wicht moeten worden gebracht.	Wegen: basis Groen: Binnen bebouwde kom: hoog Buiten bebouwde kom: hoog Bedrijventerreinen: Straatreiniging: Centra en bebouwde kom: hoog Buiten bebouwde kom: hoog Bedrijventerreinen: hoog Openbare verlichting: (zie beleidsplan) Straatmeubilair: Binnen bebouwde kom: basis/hoog Buiten bebouwde kom: basis/hoog Bedrijventerreinen: hoog	In 2010 is door een extern bureau een monitoring uitgevoerd op basis van door CROW (kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte) geformuleerde kwaliteitsbeelden. Een groot deel van de openbare ruimte heeft de A-kwaliteit, welke vergeleken kan worden met de omschrijving "hoog". De combinatie van vegen, onkruidbestrijding en de verwijdering van zwerfafval zorgt voor een hoog kwaliteitsbeeld. In december 2010 zijn door de raad nieuwe kwaliteitsbeelden vastgesteld voor het onderhoud van de openbare ruimte. Deze sluiten meer aan bij de gerealiseerde kwaliteitsniveaus.

Naam beleids-/beheersplan	Datum raadsbesluit	Voorgenomen kwaliteitscriteria 2010 (laag, basis of hoog)	Gerealiseerd kwaliteitsniveau 2010 (laag, basis of hoog)	Toelichting (indien afwijking tussen voorgenomen en gerealiseerd)
Gemeentelijk Rioleringsplan	30-09-2008	Gemeente moet voldoen aan de gemeentelijke watertaken zoals beschreven in de Wet milieubeheer en de Wet op de waterhuishouding. De taken gelden als uitgangspunt voor de gemeentelijke zorgplicht zoals opgenomen in het GRP 2008-2012. Aangezien bij het opstellen van het plan geen uitdrukkelijke financiële beperkingen zijn opgelegd, kan het na te streven kwaliteitsniveau worden bepaald op "hoog".	Basis.	De gemeente moet voldoen aan de gemeentelijke watertaken zoals beschreven in de Wet milieubeheer en de Wet op de waterhuishouding. Deze taken vormen de basis voor het GRP 2008-2012. Uitgangspunten bij het opstellen van het GRP waren: • In stand houden van de huidige voorzieningen, waarbij wordt voldaan aan de wettelijke voorschriften. • Geen tariefsverhoging rioolheffing in de eerste 10 jaar. Het na te streven kwaliteitsniveau kan worden bepaald op "basis".
Waterplan gemeente Overbetuwe	30-09-2008	Met de uitvoering van het Waterplan gaat de gemeente voldoen aan de verantwoordelijkheden die voortvloeien uit de Europese Kaderrichtlijn Water voor het rivierengebied. Aangezien bij het opstellen van het plan geen uitdrukkelijke financiële beperkingen zijn opgelegd, kan het na te streven kwaliteitsniveau worden vastgesteld op "hoog".	De gemeente voldeed aan de voorschriften met oog voor duurzaamheid en veiligheid. Het kwaliteitsniveau kan daarom worden bepaald op "basis".	De maatregelen zijn volgens planning uitgevoerd. De werkzaamheden zijn niet of nauwelijks naar een kwaliteitsniveau in te delen.

Naam beleids-/beheersplan	Datum raadsbesluit	Voorgenomen kwaliteitscriteria 2010 (laag, basis of hoog)	Gerealiseerd kwaliteitsniveau 2010 (laag, basis of hoog)	Toelichting (indien afwijking tussen voorgenomen en gerealiseerd)
Beleidsplan Openbare verlichting	30-5-2006	Zowel voor de beheerskaders (masten, armaturen e.d.) als voor de beleidskaders (sociale veiligheid, verkeersveiligheid e.d.) is in het plan vastgelegd dat het basisniveau van toepassing is.	Basis.	
Nota voorziening groot onderhoud gemeentelijke accommodaties	26-2-2008	Het gaat hier om de gemeentelijke gebouwen voor welzijn en sport, de schoolgebouwen en de overige gebouwen (huisvesting bestuur en ambtenaren, brandweer enz.). De basis onder de onderhoudsbegrotingen is gelegen in door derden opgestelde meerjarige onderhoudsplanningen. Aangezien bij het opstellen van het plan geen uitdrukkelijke financiële beperkingen zijn opgelegd, kan het onderhoudsniveau worden bepaald op "hoog".	Basis.	Het noodzakelijke onderhoud is verricht. Kritisch is gekeken of hetgeen op de meerjarenonderhoudsplannen staat ook daadwerkelijk nodig was.

Naam beleids-/beheersplan	Datum raadsbesluit	Voorgenomen kwaliteitscriteria 2010 (laag, basis of hoog)	Gerealiseerd kwaliteitsniveau 2010 (laag, basis of hoog)	Toelichting (indien afwijking tussen voorgenomen en gerealiseerd)
Gemeentelijke accommodaties niet zijnde gebouwen (voetbalvelden, veldmeubilair en sportinventaris)	Nota in voorbereiding.	Op grond van op dit moment beschikbare inventarisaties lijken de kosten voor groot onderhoud van de voetbalvelden mee te vallen. Daarentegen zijn voor de vervanging van de sportinventaris en het veldmeubilair voetbalvelden globale berekeningen opgesteld, die aangeven dat zich belangrijk hogere exploitatielasten zullen voordoen.	Hoog.	
Beheersplan Speelvoorzieningen	23-04-2002	Voldaan moet worden aan de wettelijke veiligheidseisen. Aangezien hierbij geen uitdrukkelijke financiële beperkingen zijn gesteld kan het na te streven onderhoudsniveau worden aangemerkt als "hoog".	Basis.	Het onderhoud en beheer van speelvoorzieningen gaat uit van wettelijke (veiligheids)voorschriften en landelijke afschrijvingstermijnen. Daar voldoen de speelvoorzieningen in de gemeente aan. Er is een grens aan de financiële ruimte voor het onderhoud en beheer. Het gerealiseerde kwaliteitsniveau kan daarom als "basis" aangemerkt worden.

Paragraaf Bedrijfsvoering

1. Bedrijfsvoering algemeen

In deze paragraaf komen de verschillende elementen van bedrijfsvoering aan de orde, te weten personeel, informatie, juridisch, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting. Per element wordt aangegeven welke kaders hiervoor zijn vastgesteld en welke concrete resultaten er zijn behaald in 2010. De paragraaf bedrijfsvoering kent een samenhang met het programma Dienstverlening, Bestuur en Organisatie. De scheiding die hier is getrokken, is dat het programma zich met name richt op de relatie tussen de inwoner en de gemeente terwijl de paragraaf zich richt op de interne kaders rond bedrijfsvoering. Doel van de bedrijfsvoering is het ondersteunen van de uitvoering van de programma's.

2. Ontwikkeling in de bedrijfsvoering

De ontwikkelingsrichting van de bedrijfsvoering in 2010 was vervat in drie thema's: meer werken vanuit beleid, kennen en gekend worden en het versterken van sturing en beheersing.

Sturen vanuit de inhoud

Het doel bij dit thema is om in de aansturing van de organisatie het beleid een meer centrale plaats te geven. Dat betekent onder meer dat bij de ontwikkeling van nieuw beleid of bijstelling van bestaand beleid, gekeken is wat de samenhang is met de Toekomstvisie+, andere beleidsterreinen en het raads- en collegeprogramma. Bij de uitvoering van beleid is het beoordelen van de effectiviteit ervan een aandachtspunt geweest. Ook het heroverwegen van bestaand beleid is een grotere rol gaan spelen (Schatgraven).

Kennen en gekend worden

Naast het profileren van de gemeente als gebied, heeft ook de profilering van de organisatie aandacht gekregen, onder meer in het traject inzake dienstverlening. Verder heeft de samenwerking met andere gemeenten verder vorm gekregen, met name in het samenwerkingstraject met de vier andere gemeenten. Dit vanuit de overtuiging dat samenwerking de kwetsbaarheid verkleint, de beschikbare kennis vergroot en efficiënter werken mogelijk maakt.

Meer grip op de zaak

Met het nieuwe raads- en collegeprogramma worden de instrumenten voor de sturing en beheersing van de wijze waarop daar uitvoering aan gegeven worden, verder verbeterd. Elementen daarbij waren projectmatig werken en de beheersing ervan en programmamanagement.

3. Welk beleid is vastgesteld?

Personeel	Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling en uitwerkingsovereenkomst Bezoldigingsregeling (2010)
Informatie	Archiefverordening (2010) Besluit informatiebeheer Overbetuwe (2010)
Juridisch	Verordening behandeling bezwaarschriften (2010) Algemeen delegatiebesluit (2010) Algemeen mandaatbesluit (2010)

Organisatie	Besturings- en managementconcept (2008) Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (2007) Inkoop- en aanbestedingsbesluit gemeente Overbetuwe (2007)
Financiën	Controleverordening gemeente Overbetuwe (2007) Financiële verordening (2006) Treasurystatuut (2006) Regeling budgethouders (2005)
Automatisering	Realisatieplan informatievoorziening Overbetuwe 2008-2011 (2008)
Huisvesting	Raadsbesluit inzake Nieuw Huis der Gemeente (2007)

4. Ontwikkeling en activiteiten in 2010

Personeel

Formatie

Het beleid om in beginsel vacatures gedurende 3 maanden niet in te vullen, is uitgevoerd. Ondanks de terughoudendheid in formatie-uitbreiding en handhaving van de 3 maandentermijn bij vacatures, is gestreefd om de dienstverlening aan onze inwoners zo optimaal mogelijk voort te zetten.

In 2010 is de systematiek ontwikkeld voor één personeelsbudget. Het college heeft haar goedkeuring gegeven aan deze systematiek.

Arbo en verzuim

Het ziekteverzuim is in 2010 nog verder gedaald naar 3,7% inclusief zwangerschap. Een preventieve aandacht voor een gezonde en veilige werkomgeving en een strikte toepassing van het verzuimprotocol, hebben hierbij een belangrijke rol gespeeld.

Uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek in 2008 zijn op concernniveau de thema's werkdruk en de rol en positie van het management benoemd. In 2010 is de organisatie begonnen met de doorontwikkeling van de organisatie. De focus ligt op de thema's sturing, beheersing en samenhang. In de nieuwe organisatie wijzigt de rol en positie van het management. Naast onze reguliere arbo-activiteiten zijn er geen specifieke acties uitgezet gericht op het thema 'werkdruk'.

Ziekteverzuim inclusief zwangerschapsverlof (in %):

2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
Norm	Werk	Norm	Werk	Norm	Werk	Norm	Werk	Norm	Werk	Norm	Werk	Norm	Werk	Norm	Werk
-	6,1	-	7,8	-	8,4	6,0	5,2	5,0	4,8	4,5	3,9	4,5	4,4	4,5	3,7

Levensfasenbewust personeelsbeleid

In 2010 is het plan van aanpak levensfasebewust personeelsbeleid vastgesteld. Vanuit dit plan is een aantal activiteiten in 2010 opgepakt. Er is bijvoorbeeld gestart met het project e-HRM om managementinformatie en stuurinformatie te verbeteren. Verder hebben we deelgenomen aan een benchmark loongebouw en zijn er diverse acties opgepakt om het functieboek te herijken.

Informatie

De uitgangspunten voor de bestuurlijke informatievoorziening zoals die in 2009 zijn vastgesteld, zijn in 2010 vertaald naar de verschillende documenten in de planning en controlcyclus. Het doel daarvan is een kwaliteitsimpuls te geven aan de wijze waarop de raad ondersteund wordt in de kader-

stellende en controlerende taak. Tevens is de Archiefverordening en het Besluit Informatiebeheer geactualiseerd.

Juridisch

In het kader van de juridische kwaliteitszorg is uitvoering gegeven aan het Juridisch jaarplan 2010. Dit plan is een vervolg op het Plan van aanpak, zoals behorend bij de in 2009 opgestelde Startnotitie Juridische kwaliteitszorg. Tot de standaardwerkzaamheden behoort de juridische kwaliteitstoets op regelgeving, delegatie en mandaat. In 2010 zijn het Algemeen delegatiebesluit en het Algemeen mandaatbesluit zelf ook weer geactualiseerd.

Het binnen de wettelijke termijn afhandelen van bezwaarschriften blijft een terugkerende eis.

Tabel afhandelingstermijn bezwaarschriften*

Kamer	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	Aantal	Afh. term.	Aantal	Afh. term.	Aantal	Afh. term.	Aantal	Afh. term.	Aantal	Afh. term.	Aantal	Afh. term.	Aantal	Afh. term.
Kamer I (Sociale Zaken)	88	20	103	19	115	17	155	19	140	20	129	20	74	14
Kamer II (Ruimt. en Overige zaken)	84	29	78	29	101	29	75	23	100	22	82	32	90	14
Kamer III (Pers. zaken)	7	22	3	19	10	17	3	-	10	13	1	13	1	10

* Betreft het aantal te behandelen bezwaren (exclusief doorgestuurde brieven).

Eerder gingen we in bovenstaand overzicht uit van het aantal binnengekomen bezwaarschriften, inclusief bezwaren die uiteindelijk niet bij de commissie hoorden maar doorgestuurd moesten worden (bijvoorbeeld zienswijzen of beroepschriften). Vanaf 2009 gaan we in afwijking van voorgaande jaren alleen nog uit van het aantal te behandelen bezwaren (exclusief de doorgestuurde brieven). Daarom hebben we de cijfers van de voorgaande jaren aangepast en toont bovenstaande tabel alleen het aantal te behandelen bezwaren, exclusief de doorgestuurde brieven. Aangezien de doorgestuurde brieven niet worden meegenomen bij de berekening van de afhandelingstermijnen, wijzigt in die cijfers niets.

** In verband met de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen, die op 1 oktober 2009 in werking is getreden, is de beslistetermijn op bezwaarschriften niet meer 10 weken (met de mogelijkheid van verdaging met 4 weken) maar 12 weken (met verdagingsmogelijkheid van 6 weken). Deze gaat pas in vanaf 6 weken na verzenddatum van het besluit in plaats van vanaf de ontvangstdatum van het bezwaarschrift.

Het streven voor 2010 was om bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn af te handelen. Vanaf 1 oktober 2009 is de wettelijke beslistermijn gewijzigd**.

Financiën

In het afgelopen jaar is vooral veel aandacht besteed aan de digitale verwerking van ingekomen papieren facturen. Eind 2010 zijn alle afdelingen zover, dat de nieuwe werkwijze volledig is ingevoerd. De digitale verwerking geeft veel informatie over de manier waarop de goedkeuringsprocedure rond inkomende facturen plaatsvindt. Alle stappen worden elektronisch vastgelegd en zijn raadpleegbaar. Alle inkomende facturen worden ook opgeslagen in Corsa en zijn voor de budgethouders eenvoudig elektronisch op te vragen. Dat is een extra faciliteit op het gebied van budgetbewaking. Het voornemen om ook de elektronisch ontvangen facturen digitaal te gaan verwerken, is niet gerealiseerd. Er zijn al wel stappen gezet om dit voor te bereiden, maar halverwege 2010 kon Corsa deze nieuwe werkwijze nog niet aan. Het belang van dit voornemen moet overigens niet worden overschat. Het aantal facturen dat elektronisch wordt ontvangen, blijft ver onder de 1% van het totaal (minder dan 100).

Automatisering

In 2010 is de basis gelegd voor het klantencontactcentrum (KCC) dat in 2015 operationeel moet zijn. Burgers en bedrijven kunnen producten via de website bestellen door middel van een aanvraagformulier en DigiD. De aanvraagformulieren worden na inloggen met DigiD voorgevuld met gegevens die bij de gemeente reeds bekend zijn. Deze gegevens komen uit het gemeentelijke gegevensmagazijn.

Paragraaf Financiering

De financieringsparagraaf is samen met het treasurystatuut voorgeschreven in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Ook in het Besluit Begroting en Verantwoording wordt een financieringsparagraaf verplicht gesteld. Het doel van deze paragraaf is de raad te informeren over het financieringsbeleid (treasury) en de daarmee samenhangende financiële risico's. De financieringsparagraaf dient zowel in de jaarrekening als begroting te worden opgenomen.

1. Algemene ontwikkelingen

1.1 Interne ontwikkelingen

De uitvoering van de treasuryfunctie heeft in het verslagjaar plaatsgevonden binnen de regelgeving van het treasurystatuut. Van de lage rente (zowel op de geld- als kapitaalmarkt) is optimaal gebruik gemaakt. Door middel van het aantrekken van kasgeldleningen en spreiding in de looptijden van langlopende geldleningen is de te betalen rente laag gehouden.

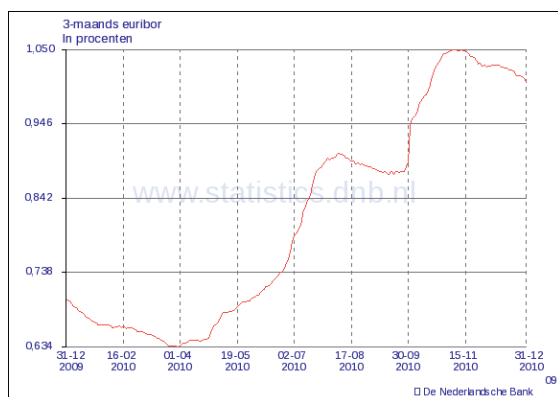
1.2 Externe ontwikkelingen

In 2010 zijn enkele Zuid-Europese landen in financiële problemen gekomen. Griekenland is gered van de ondergang door grote kapitaalinjecties uit het steunfonds voor zwakke leden uit de Europese Unie.

Door deze maatregelen groeit de schuldenportefeuille en dus ook de financieringslast voor Nederland. Door alle stimuleringsmaatregelen ziet de regering zich genoodzaakt om bezuinigingsmaatregelen door te voeren die de gemeenten ook gaan voelen. In 2010 heeft de gemeente hier (nog) geen last van ondervonden.

Om de economie te stimuleren heeft de Europese Centrale Bank (ECB) de Refi-rente in 2010 onveranderd gelaten op 1%. De Refi-rente is het tarief dat banken moeten betalen wanneer ze geld lenen van de ECB. Bankers maken gebruik van deze regeling op momenten van liquiditeitskrapte. Interbancaire rentetarieven als de Euribor reageren vrij sterk op Refi-rente wijzigingen. Hierdoor vormt de Refi-rente een goed middel om invloed uit te oefenen op de hoogte van de marktrente.

De afgeleide korte rente (3 maands euribor) is in 2010 opgelopen van 0,70% tot 1,01% per ultimo 2010. De lange rente (10 jaars staatslening) is per saldo gedaald van 3,56% tot 3,18% per ultimo 2010.

2. Gemeentefinanciering

In 2010 zijn de vaste schulden (langlopende leningen) per saldo gegroeid met afgerond €8 miljoen. In de begroting was rekening gehouden met een groei van €5 miljoen. Uitgaven aan investeringen in 2010, zoals onder meer Centrumplan Heteren (€6 miljoen), Heldring Pierson College (€2,5 miljoen), uitgaven voor wegen (€4 miljoen) en Tangenten (€1 miljoen) hebben geresulteerd in een hogere financieringsbehoefte. Tevens is door achterblijvende opbrengsten uit het grondbedrijf de financieringsbehoefte gegroeid.

2.2 Rentekosten

De rentekosten over het verslagjaar bedroegen afgerond €5,9 miljoen. In de begroting was rekening gehouden met €6,7 miljoen. De lagere rentelasten zijn grotendeels te verklaren door de lagere boekwaarde van de investeringen per 1 januari 2010. Deze zijn afgerond €21,5 miljoen lager dan begroot. Hierdoor valt het financieringstekort (per 1 januari 2010) en dus ook de rentelasten lager uit.

2.3 Mutaties in portefeuille opgenomen en uitgezette leningen

Onderstaande tabellen geven inzicht in de ontwikkelingen van de financierings- en beleggingspositie van het begrotingsjaar 2010.

Mutaties in de leningenportefeuille (in duizenden €)

	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1-1- 2010	37.150	4,02%
Nieuwe leningen algemene dienst	10.000	2,58%
Reguliere aflossingen	2.177	3,92%
Vervroegde aflossingen	n.v.t.	
Renteaanpassingen (oud percentage)	n.v.t.	
Renteaanpassingen (nieuw percentage)	n.v.t.	
Stand per 31-12- 2010	44.973	3,71%

Mutaties in de portefeuille uitzettingen (in duizenden €)

	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1-1- 2010	1.796	5,39%
Nieuwe leningen	n.v.t.	
Reguliere aflossingen	107	7,35%
Vervroegde aflossingen	n.v.t.	
Renteaanpassingen (oud percentage)	n.v.t.	
Renteaanpassingen (nieuw percentage)	n.v.t.	
Stand per 31-12- 2010	1.689	5,15%

3. Risicobeheer

De belangrijkste algemene financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koers-, rente- en kredietrisico's. Hieronder wordt weergegeven in hoeverre deze risico's zich bij onze gemeente voordoen en hoe de gemeente deze risico's beheerst.

3.1 Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente zijn beperkt omdat uitsluitend middelen worden uitgezet in vast-

rentende waarden, zoals deposito's en obligaties bij gerenommeerde banken en instellingen (zie treasurystatuut). Door afstemming van de looptijden op de liquiditeitenplanning, kunnen deze in principe tot het einde van de looptijd worden aangehouden. Vastrentende waarden garanderen dat op de einddatum de nominale waarde wordt uitgekeerd. Op deze einddatum is dus geen sprake van koersrisico's. Ook de koersschommelingen gedurende de looptijd zijn beperkt, omdat de uitzettingen een relatief korte gemiddelde looptijd hebben. Het uitzetten van overtollige middelen is in het verslagjaar niet voorgekomen.

3.2 Renterisicobeheer

Voor korte en lange financiering zijn er de Fido-normen kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beide vormen worden hierna toegelicht:

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de hoogte van het bedrag aan waarvan de wetgever vindt dat daarover een renterisico mag worden gelopen. Hieronder vallen alle financieringen met een looptijd korter dan 1 jaar.

De kasgeldlimiet voor het jaar 2010 bedraagt 6,3 miljoen euro. Dit is 8,5% van de exploitatiebegroting van de gemeente. In het verslagjaar is binnen de regelgeving van de Wet Fido geopereerd.

Kasgeldlimiet				
(bedragen in duizenden euro's per kwartaal)				
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
1) Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,50 %	8,50 %	8,50 %	8,50 %
- in bedragen	6.343	6.343	6.343	6.343
2) Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	10.000	12.667	6.333	6.667
Schuld in rekening-courant	1.507	9		700
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3) Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	106	2.375	1.430	232
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0			0
Toets kasgeldlimiet:				
4) Totaal netto vlottende schuld = 2-3	11.401	10.301	4.903	7.135
Toegestane kasgeldlimiet (zie onder 1)	6.343	6.343	6.343	6.343
Ruimte + / Overschrijding -				
Formule 1-4	- 5.058	- 3.958	1.440	-792

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Onderstaande tabel geeft informatie over het verloop van de renterisiconorm over 2010

Renterisiconorm en renterisico's van de vaste schuld		(bedragen x €1.000)		
Berekening				
Stap	Variabelen Renterisico(norm)	begroting	werkelijk	verschil
(1)	Renteherziening	0	0	
(2)	Aflossingen	2.070	2.178	
(3)	Renterisico (1+ 2)	2.070	2.178	108
(4)	Renterisiconorm	14.200	14.925	725
(5a)=(4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	12.130	12.747	617
(5b)=(3>4)	Overschrijding renterisiconorm			
Berekening	Berekening renterisiconorm			
(4a)	Begrotingstotaal	71.000	74.627	
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	
(4)=(4a x 4b)	Renterisiconorm	14.200	14.925	

De ruimte binnen de renterisiconorm is in 2010 slechts in beperkte mate benut. Er is voor €2,2 miljoen afgelost en er hebben geen renteherzieningen plaatsgevonden.

3.3 Kredietrisico's

Onze gemeente heeft in het begrotingsjaar 2010 een kredietrisico van afgerond €6,2 miljoen gelopen. In paragraaf 2.3 "Mutaties in portefeuille opgenomen en uitgezette leningen" worden overigens alleen die leningen vermeld die een vast rentepercentage hebben. Dat zijn de eerste twee genoemde uitzettingen in het onderstaande overzicht. Voor de overige leningen is de gemiddelde rente niet te benoemen, doordat de rente variabel is of door de grote variatie aan rentetarieven zoals bij de personeelshypotheek het geval is.

De onderstaande leningen hebben betrekking op de uitzettingen in het kader van de publieke taak:

- De lening die in het begin van de jaren negentig aan de Woningstichting Valburg is verstrekt onder borging van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. De waarde van de lening bedraagt per 31 december 2010 €299.000.
- De gemeente heeft een lening doorverstrekkt aan ondernemingscentrum De Schalm ter hoogte van €1.520.000. De waarde per 31 december 2010 bedraagt €1.389.000.
- Hypothecaire geldleningen verstrekt aan personeel met een waarde per 31 december 2010 van €1.545.000.
- Achtergestelde geldlening aan Vitens. In 2006 zijn de preferente aandelen Vitens verkocht en

omgezet in een lening. De waarde per 31 december 2010 bedraagt €1.707.000.

- Leningen aan verenigingen, scholen en personeelsregelingen voor een bedrag van totaal €172.000 per 31 december 2010.
- Verstrekte geldlening SVn inzake Startersleningen ter hoogte van €1.054.000 per 31 december 2010. Rente en aflossing zijn afhankelijk van het aantal Startersleningen. In september 2010 is door het college besloten om €436.000 over te hevelen van de gemeentelijke depotrekening bij SVn naar de startersleningrekening bij SVn.

3.4. Derivaten

Het gebruik van derivaten* is volgens het treasury statuut uitsluitend toegestaan wanneer deze worden toegepast ter beperking van financiële risico's.

In 2000 is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met een aantal private partijen. Deze overeenkomst heeft als doel het ontwikkelen van de woningbouwlocatie Westeraam.

Op grond van de constructie van de samenwerkingsovereenkomst is het slechts mogelijk dat voor de te verrichten investeringen variabele leningen worden aangegaan. Tot op heden zijn de gedane investeringen dan ook uitsluitend met dit type leningen gefinancierd.

Om de renterisico's te beperken is begin 2002 een Cap overeenkomst afgesloten (een rente-instrument dat de renterisico's afdekt). De omvang van de Cap was destijds afgestemd op een dalende financieringsbehoefte. Echter na 5 jaar bleek dat de looptijd van de Cap niet toereikend was voor de financieringsbehoefte. Daarom is in juni 2007 een nieuwe Cap overeenkomst afgesloten die het renterisico heeft afgedekt tot juni 2009. Omdat de financieringsbehoefte nog zeker 2 jaar zal aanhouden, is een nieuwe Cap afgesloten met een looptijd van 2 jaar.

Voor de Cap, die is aangegaan met de Bank Nederlandse Gemeenten, gelden de volgende voorwaarden en condities:

Omvang:	€ 9,5 miljoen
Ingangsdatum:	22 juni 2009
Afloopdatum:	22 juni 2011
Looptijd:	2 jaar
Cap (renteplafond):	5,25%
Cap premie	€11.700
Onderliggende rente	3 maands Euribor

Door het aangaan van de Cap betaalt de gemeente Overbetuwe nooit meer dan 5,25% aan rente. Indien de rente in de contractperiode boven de 5,25% komt, dan wordt het verschil contant uitbetaald.

* Derivaten zijn financiële instrumenten die valuta- en/of renterisico's afdekken.

Verbonden partijen

1. Hoofdpijnen beleid verbonden partijen

In de “Nota verbonden partijen” (september 2004) is een dwingend kader opgenomen voor de oprichting van en de deelneming in een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie:

A. De gemeente participeert uitsluitend in verbonden partijen indien daarmee een publieke taak wordt gediend;

B. De gemeente participeert uitsluitend in privaatrechtelijke rechtsvormen indien de betreffende taak niet vanuit een publieke rechtsvorm kan worden uitgevoerd.

Ook de beleidskaders met betrekking tot het aanwijzen van gemeentelijke vertegenwoordigers in publiekrechtelijke en privaatrechtelijke organisaties zijn in deze nota opgenomen. Bovendien geeft de nota aan op welke wijze de sturing, beheer, verantwoording en toezicht met betrekking tot de verbonden partijen is geregeld. Het bestuurlijke en financiële belang is niet van alle verbonden partijen even groot. Er is voor gekozen de verbonden partijen in te delen in een A- of een B-categorie. De procedures zijn in de A-categorie scherper geregeld dan in de B-categorie.

2. Overzicht verbonden partijen

Bijgevoegd treft u aan een actueel overzicht aan van de verbonden partijen waaraan onze gemeente zowel bestuurlijk als financieel deelneemt. In de laatste kolom van dit overzicht is vermeld bij welk programma de activiteiten van de verbonden partij een onderdeel is.

Lijst verbonden partijen

Nr.	Verbonden partij	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deel-nemende partijen	Risico's	Vermogen	Werkelijk resultaat 2010	Programma
1.	Bank Nederlandse Gemeenten N.V. te Den Haag. Categorie B	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden door onder andere het aantrekken en uitzetten van gelden, het op andere wijze verlenen van kredieten, het stellen van garanties, het verzorgen van het betalingsverkeer, het verrichten van valutatransacties, het adviseren en bemiddelen bij de uitgifte van en de handel in effecten, het bewaren, beheren en administreren van vermogens-bestanddelen ten behoeve van derden, alsmede het oprichten van en deelnemen in andere ondernemingen en/of rechtspersonen, wier doel in verband staat met of bevorderlijk is voor het hiervoor gestelde.	Wethouder R.W. Mooij vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder. Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.	21.762 aandelen van de 55.690.720 (0,03%)	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van elf Provincies en één Hoogheem-raadschap.	Risico beperkt tot de nominale inleg € 54.405,-	De solvabiliteit is sterk.	BNG blijft stabiel op koers, ondanks de aanhoudende turbulentie op de financiële markten. De nettowinst van BNG over 2010 bedraagt € 257 miljoen.	Algemene dekkings-middelen.
2.	Ondernemerscentrum De Schalm B.V. te Andelst/Valburg. Categorie A	Het bevorderen van het ontstaan en de groei van zelfstandige, startende, doorstartende en bestaande bedrijven in Midden-Gelderland waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de economische ontwikkeling in dit gebied.	Burgemeester E. Tuijnman vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder. Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Wethouder R.W. Mooij is namens de gemeente	Het maatschappelijk kapitaal bedraagt 1.134.450 aandelen à € 1,- nominaal. Hiervan zijn 226.890 aandelen (= € 226.890) geplaatst bij de gemeente Overbetuwe. De overige aandelen zijn niet geplaatst.	Gemeente Overbetuwe	Groot, omdat de gemeente Overbetuwe 100% aandeelhouder is.	Per 31 december 2009 € 938.767,-	De voorlopige cijfers voor 2010 gaan uit van een positief resultaat van € 28.000,-.	Economische zaken.

Nr.	Verbonden partij	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deel-nemende partijen	Risico's	Vermogen	Werkelijk resultaat 2010	Programma
3.	Gemeenschappelijke regeling Stadsregio Arnhem – Nijmegen te Nijmegen Categorie A	Een adequate aanpak van de grootstedelijke problematiek in het gebied alsmede de bevordering van een evenwichtige ontwikkeling van het gebied.	commissaris. F.M.J. van Rooijen is lid van het College van bestuur. Stemrecht in de KAN-raad door vertegenwoordiging van wethouders F.M.J. van Rooijen en R.W. Mooij.	Bijdrage € 141.961,- Bijdrage voor collectief vraagafhankelijk vervoer € 61.332,-.	20 regio-gemeenten.	In principe groot, omdat de deelnemende gemeenten geheel moeten opkomen voor eventuele tekorten.	Geen eigen of vreemd vermogen aanwezig.	De definitieve cijfers over 2010 zijn nog niet bekend. De verwachting is dat 2010 wordt afgesloten met een positief resultaat.	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie. Verkeer en vervoer.
4.	Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Euregio Rijn/Waal te Kleve. Categorie B	Bevordering van de regionale grensoverschrijdende samenwerking.	Stemrecht in de Euregioraad door vertegenwoordiging van wethouder R.W. Mooij (p.v. J. van Baal) en de raadsleden J.J., van Brakel-Huijgen en J.G.M.	Bijdrage € 11.325,-.	50 Duitse en Nederlandse gemeenten en 5 regionale overheden en overige publiekrechtelijke organisaties.	De deelnemende gemeenten geheel moeten opkomen voor eventuele tekorten.	Eigen vermogen € 3,2 mln. Geen vreemd vermogen aanwezig. De solvabiliteit is constant en zeer sterk.	De cijfers over 2010 zijn nog niet bekend.	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie.

Nr.	Verbonden partij	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deel-nemende partijen	Risico's	Vermogen	Werkelijk resultaat 2010	Programma
			van der Heijden (plv. lid J. Beumer).				(100%).		
5.	Start Wijzer regio Arnhem-Nijmegen te Arnhem. Categorie B	Het in contact brengen van instanties die met startende of doorstartende ondernemers te maken hebben en initiatieven op elkaar af te stemmen.	Burgemeester E. Tuijnman als lid van de stuurgroep Start Wijzer.	Bijdrage € 7.254,-.	Gemeenten Arnhem, Nijmegen en Overbetuwe, Kamer van Koophandel en bij de doelgroep betrokken instanties	Risico beperkt tot verstrekte bijdrage.	Geen vermogen aanwezig.	.	Economische Zaken
6.	Stichting Nieuwe Bedrijvigheid (SNB) te Arnhem. Categorie B	De economische bedrijvigheid in Gelderland structureel te versterken door ondersteuning en begeleiding aan te bieden aan (door)startende innovatieve en stuwende bedrijven met bij voorkeur hoogwaardige arbeidsplaatsen.	Medewerker van EZ is afgevaardigde in de Raad van Participanten van SNB. Er is geen bestuurlijke vertegenwoordiging.	Bijdrage € 0,-.	Gemeenten Arnhem, Overbetuwe, Nijmegen en Wageningen en andere (semi-) overheden en bedrijven.	Geen.	Geen vermogen aanwezig.	Geen jaarrekening beschikbaar.	Economische Zaken
7.	Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Orgaan voor Onderwijszaken in de regio Arnhem Volwasseneducatie (GOV) te Arnhem. Categorie B	Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de volwasseneducatie en andere onderwijszaken.	Wethouder F.M.J. van Rooijen als lid van het dagelijks en algemeen bestuur.	Bijdrage € 2.974,-.	10 regio-gemeenten.	Risico is in principe beperkt tot de verstrekte bijdrage.	Geen vermogen aanwezig.	De jaarrekening cijfers over 2010 zijn nog niet bekend. Het GOV werkt jaarlijks met een sluitende begroting.	Onderwijs en Educatie.
8.	Gemeenschappelijke regeling.	Draagt zorg voor de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van openbare	Burgemeester E. Tuijnman als lid Dagelijks Bestuur	Bijdrage 2010 €786.767,-.	16 regio-gemeenten.	Groot. De algemene bedrijfsreserve	Algemene bedrijfsreserve Per 31	Het jaarverslag 2010 is nog niet beschikbaar.	Veiligheid Maat-

Nr.	Verbonden partij	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deel-nemende partijen	Risico's	Vermogen	Werkelijk resultaat 2010	Programma
	Hulpverlening Gelderland Midden te Arnhem. Met ingang van 1 januari 2011 is de naamgeving hernoemt in Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Categorie A	gezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg, preventie, epidemiologie, hulpverlening op het gebied van de brandweer, geneeskundige hulpverlening bij rampen, ambulancehulpverlening, GGD en de meldkamerfunctie van brandweer en ambulancedienst.	en als AB-lid van het Regionaal College. Wethouder F.M.J. van Rooijen als lid van het Regionaal College (AB).			(ABR) wordt gebruikt om exploitatieoverschotten en verliezen te compenseren en de risicoparagraaf af te dekken. Aangezien deze partij zelf geen verdere mogelijkheden heeft om nationale exploitatiesaldi op te vangen komen eventuele hogere tekorten geheel voor rekening van de deel-nemende gemeenten.	december 2009 € 1.145.000,-; Diverse bestemde reserves € 520.194,-.		schappelijke Participatie en Ondersteuning.
9.	Gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking Regio Arnhem (MRA) te Arnhem. Categorie B	Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen zowel in rechtstreekse samenwerking als bij wet toevertrouwde belangen betreffende de bescherming van milieu.	Wethouder F.H.G.M. Witjes als lid van het algemeen bestuur.	Bijdrage € 19.600,-	10 regio-gemeenten	Risico is in principe beperkt tot de verstrekte bijdrage. De MRA voert geen fysieke projecten uit. Eventuele overschrijdingen van bedragen worden opgevangen met de	De solvabiliteit is zeer solide.	De resultaten over 2010 zijn nog niet bekend. Het MRA werkt met een sluitende begroting. Het resultaat zal hier niet veel van afwijken.	Milieuzorg.

Nr.	Verbonden partij	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deel-nemende partijen	Risico's	Vermogen	Werkelijk resultaat 2010	Programma
10.	Gemeenschappelijke regeling. Werkvoorzienings-schap Midden-land (Presikhaaf Bedrijven) te Arnhem. Categorie A	Het bieden van werk onder aanpaste omstandigheden aan personen die (nog) niet kunnen re-integreren in een reguliere baan.	Wethouder F.M.J. van Rooijen als lid van het algemeen bestuur	Bijdrage € 5.133.918,-	11 regio-gemeenten	financiële reserves van MRA. In principe groot, omdat de deelnemende gemeenten geheel moeten opkomen voor eventuele tekorten. Gemeente Overbetuwe is hierdoor voor ca. 8% risicodragend.	Per 31 december 2009 was het eigen vermogen € 9,8 miljoen. Door tekorten over de jaren 2010 en 2014 daalt het weerstands-vermogen dalen tot € 2,0 miljoen. Gewenst is een weerstands-vermogen van € 7,0 miljoen.	Het definitieve resultaat 2010 is nog niet bekend. De laatste prognose is een nadelig resultaat van € 438.000,-.	Maatschappelijke participatie en ondersteuning.
11a	Commandiet Westeraam B.V. te Elst. Categorie A	Als commanditaire vennoot deelnemen in de commanditaire vennootschap GEM Westeraam Elst C.V. Via de commandiet neemt de gemeente voor 48 % deel in de inbreng van de commanditaire vennoten.	Directeur: nog aan te wijzen. De directeur van de commandiet tekent de jaarstukken van de GEM.	910 aandelen van de 910 (100%)	Gemeente Overbetuwe.	In principe groot. Risico bestaat uit mogelijk verlies van de nominale inleg € 217.815,-. Daarnaast is door de commandiet nog een achtergestelde lening verstrekt van € 1,1 miljoen die kan worden	Eigen Vermogen € 21.781,-. Vreemd vermogen € 217.815,-. Solvabiliteits-ratio EV = 10% en daarmee laag.	€ 0,-	Woningbouw.

Nr.	Verbonden partij	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deel-nemende partijen	Risico's	Vermogen	Werkelijk resultaat 2010	Programma
11b	GEM Westeraam Beheer B.V. te Elst. Categorie A	Als beherend vennoot deelnemen in de commanditaire vennootschap GEM Westeraam Elst C.V.	Wethouder F.M.J. van Rooijen vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder. Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.	2400 aandelen van de 4800 (50%).	Gemeente Overbetuwe, Rabo vastgoed BV, Kondor Wessels Projecten BV en Vos-Projecten BV.	aangesproken bij een mogelijk verlies uit de grond-exploitatie. Beperkt. Risico beperkt tot de nominale inleg: € 10.891,-.	Eigen vermogen: € 21.782,-. Vreemd vermogen: nihil. Solvabiliteits-ratio eigen vermogen 100% en daarmee hoog.	Resultaat wordt genomen na afsluiting van de grondexploitatie. De grondexploitatie berekening per 1-1-2010 sluit met een positief saldo.	Woningbouw.
11c	GEM Westeraam Elst C.V. te Elst. Categorie A	Het verkrijgen en vervreemden van onroerende zaken en het bouwen en het exploiteren van onroerende zaken. Alles binnen het exploitatiegebied.	Er vindt geen alzoondelijke vennootverga- ring van GEM CV plaats. De jaarrekening wordt schriftelijk vastgesteld (nadat de stukken van de BV al zijn vastgesteld).	GEM Westeraam Beheer B.V. heeft 4% van de aan- delen. Commandiet Westeraam B.V. heeft een belang van 48% (inleg € 217.814,-) De overige commandieten hebben tezamen ook 48 %.	GEM Westeraam Beheer B.V., Commandiet Westeraam B.V. en overige commandie- ten (drie markt- partijen).	De gemeente heeft via een juridische constructie een belang van 50% in de grondexploitatie van Westeraam.	Eigen vermogen per 31 december 2009 € 453.780,- Vreemd vermogen € 2.268.000,- Solvabiliteits- ratio 20% en daarmee acceptabel.	Zie onder 11b.	Woningbouw.
12.	Gemeenschappelijke regeling. Openbaar lichaam Recreatieschap Overbetuwe te Arnhem. Categorie B	De belangen van de deelnemende gemeenten ten aanzien van openluchtrecreatie en het toerisme, het landschapsschoon en de natuurbescherming, voor zover het de behartiging van de belangen van de openluchtrecreatie betreft, op	Wethouders R.W. Mooij en F.H.G.M. Witjes vertegen- woordigen de gemeente in het algemeen bestuur.	Geen bijdrage. In 2001 is de jaarlijkse bijdrage afgekocht met een eenmalig bedrag.	Gemeenten Arnhem, Overbetuwe en Lingewaard.	Geen. Het Recreatieschap Overbetuwe is één van de drie aandeelhou- ders van de B.V. Recreatie- maatschappij	Geen eigen of vreemd vermogen aanwezig	Vanaf 1 juli 1999 zijn alle overgedragen aan de BV Recreatiemaat- schappij Rivierengebied en voert Recreatieschap	Sport, Cultuur en Recreatie.

Nr.	Verbonden partij	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deel-nemende partijen	Risico's	Vermogen	Werkelijk resultaat 2010	Programma
		bovenlokaal niveau.				Rivierengebied (handelsnaam uitwerwaard). In het geval deze BV niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, gaat ze (uiteindelijk) zonder verdere verplichtingen van de aandeel-houders faliet.		Overbetuwe derhalve geen eigen activiteiten c.q. exploitatie meer uit. Om die reden wordt geen begroting meer opgesteld.	
13.	Vitens N.V. te Zwolle. Categorie B	Het verzorgen van de drinkwatervoorziening.	Wethouder R.W. Mooij vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder. Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.	34.717 aandelen van de 5.022.404 is 0,691%.	107 gemeenten en 3 provincies.	Risico beperkt tot het belang in aandelen (€ 34.717,-).	De solvabiliteit bedraagt 21%.	Winst 2009: € 25 miljoen. Over 2010 zijn nog geen cijfers bekend gemaakt door Vitens.	Algemene dekkings-middelen.
14.	Gemeenschappelijke Regeling Park Lingezegen Categorie A	De realisatie en coördinatie van het beheer Park Lingezegen	Wethouder R.W. Mooij is lid van het Algemeen Bestuur	Te betalen bijdrage aan oprichting Openbaar Lichaam Park Lingezegen € 3,5 miljoen en extra eenmalige kosten ad € 175.000,- M.I.v. 2011 een geïndexeerde jaarlijkse bijdrage van € 240.000,- t.b.v. beheer Openbaar Lichaam.	Provincie Gelderland, gemeenten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe en Waterschap Rivierenland		GR opgericht per 1 december 2010. Nog geen inzicht in resultaat 2010.	GR opgericht per 1 december 2010. Nog geen inzicht in resultaat 2010.	Sport, Cultuur en Recreatie

Paragraaf Grondbeleid

In deze paragraaf Grondbeleid wordt een toelichting gegeven op de financiële stand van zaken van de grondcomplexen per 31 december 2010.

Deze paragraaf is als volgt samengesteld:

1. Verloop boekwaarde
2. Resultaat 2010
3. Te verwachten resultaten van de actieve complexen in exploitatie
4. Algemene toelichting
 - 4.1 Uitgangspunten voor het samenstellen – actualiseren van grondexploitaties
 - 4.2 Het grondbeleid van de gemeente Overbetuwe
 - 4.3 Risico's grondexploitatie

1. Verloop boekwaarde

Het verloop van de boekwaarde over 2010 is:

	(bedragen x € 1.000)					
	Boekwaarde 01-01-2010	Uitgaven	Inkomsten	Boekwaarde 31-12-2010	getroffen voorziening	Balans waarde
Woningbouw						
Actieve woningbouw complexen in exploitatie	1692 €	801 €	2.421 €	72		€ 72
Passieve woningbouw complexen in exploitatie	87 €	164 €	393 €	142-		€ 142-
Nog in exploitatie te nemen actieve woningbouw complexen	9240 €	2.048 €	621 €	10.667 €	3.500 €	7.167
Nog in exploitatie te nemen passieve woningbouw complexen	663 €	227 €	68 €	822 €	829 €	7-
	€ 11.682	€ 3.240	€ 3.503	€ 11.419	€ 4.329	€ 7.090
Bedrijven						
Actieve bedrijven complexen in exploitatie	€ 14.351	€ 1.372	€ 3.115	€ 12.608	€ 2.195	€ 10.413
Nog in exploitatie te nemen actieve bedrijvencomplexen	€ 4.521	€ 422	€ 1.529	€ 3.414	€ 700	€ 2.714
Nog in exploitatie te nemen passieve bedrijvencomplexen	€ 348	€ 467	€ 100	€ 715	€ 137	€ 578
	€ 19.220	€ 2.261	€ 4.744	€ 16.737	€ 3.032	€ 13.705
GEM Westeraam	€ 6.641	€ 85	€ 1.791	€ 4.935	€ 176	€ 4.759
	€ 37.543	€ 5.586	€ 10.038	€ 33.091	€ 7.537	€ 25.554

2. Resultaat 2010

Het nadelige resultaat over 2010 van de grondexploitatie bedraagt € 3.963.000 en is als volgt samengesteld:

	(bedragen x € 1.000)			
	Najaarsnota		Werkelijk	
	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel
Algemene kosten		€ 50		€ 73
Mutaties complexen		€ 439		€ 464
Mutaties voorziening verliesgevende complexen		€ 428		€ 3.572
Storting in de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen			€ 264	
Rente passieve complexen				€ 118
	€ -	€ 917	€ 264	€ 4.227
Per saldo		€ 917	Nadeel	€ 3.963

Bij de MARAP grondexploitatie (opgenomen in de najaarsnota 2010) werd uitgegaan van een geprognosticeerd nadelig resultaat van € 917.000. Het verschil, een nadelig resultaat van ca. € 3.046.000, wordt veroorzaakt door.

Najaarsnota - 2010	€	917	Nadeel
Werkelijk - 2010	€	3.963	Nadeel
	€	3.046	Nadeel
Algemene kosten	€	23	Nadeel
Mutaties complexen	€	25	Nadeel
Mutaties voorziening verliesgevende complexen	€	356	Voordeel
Storting voorziening Elst Centraal	€	3.500	Nadeel
Storting in de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen	€	264	Voordeel
Rente passieve complexen	€	118	Nadeel
	€	3.046	

Op 29 juni 2010 heeft de Gemeenteraad de grondexploitatie van Elst Centraal vastgesteld. Het kaderstellend resultaat van deze grondexploitatie werd hierbij vastgesteld op maximaal € 3,5 mln. negatief. Dit bedrag wordt nu aan de voorziening verliesgevende complexen toegevoegd. Dit nadelig saldo wordt bij de bestemming van het rekeningresultaat gedekt door opheffing van de eerder hiervoor gevormde bestemmingsreserve Elst Centraal ad € 3,5 mln.

3. De te verwachten resultaten van de actieve complexen in exploitatie

Het onderstaande overzicht toont de verschillen ten opzichte van 2009 van de te verwachten exploitatiesaldi van de actieve in exploitatie genomen grondcomplexen, op basis van de geactualiseerde exploitatieopzetten per 31-12-2009 (N = nadelig, V = voordelig).

	PGB 2010	eindwaarde per	PGB 2009	eindwaarde per	netto contante waarde NCW per 31-12-2010
Woningbouwcomplexen					
- Elst Zuid	€	1.726	31-12-2011	€	1.707
- De Breekenhof Driel	€	3.127	31-12-2015	€	3.278
	€	4.853		€	4.985
Bedrijvencomplexen					
- De Merm Elst	€	452	31-12-2012	€	435
- PvMG Zuid Heteren	€	5.423	31-12-2013	€	5.225
	€	4.971		€	4.790
	€	9.824		€	9.775
				€	1.651
				€	2.509
				€	4.160
					N
				€	4.752
				€	4.339
				€	8.499

4. Algemene toelichting

4.1 Uitgangspunten voor het samenstellen – actualiseren van grondexploitaties

Bij het opstellen van de paragraaf Grondbeleid is per complex een inventarisatie gemaakt van de stand van zaken en zijn voor de actieve in exploitatie genomen complexen de grondexploitaties geactualiseerd.

Bij deze actualisatie is rekening gehouden met de volgende financiële parameters:

- Rente 4,5 %
- Kostenstijging 3 %
- Opbrengstenstijging 0 % voor de woningbouw en de bedrijvencomplexen

4.2 Het grondbeleid van de gemeente Overbetuwe

In september 2009 is door de raad de Nota Grondbeleid 2009 vastgesteld. In deze nota worden de (on)mogelijkheden, risico's en keuzen inzake het gemeentelijk grondbeleid beschreven. Ook wordt aangegeven hoe dit beleid als sturingsmiddel en instrument bruikbaar is.

Via vaststelling van deze nota zijn de volgende uitgangspunten bepaald:

- Overbetuwe voert een overwegend facilitair grondbeleid, met de opmerking dat het vanuit het oogpunt van maximale sturing wenselijk kan zijn om voor een andere vorm te kiezen. Dit afhankelijk van de situatie zoals die op dat moment, op basis van een gedegen analyse (ontwikkelstrategie), wordt beoordeeld.
- De gemeente staat bij particuliere exploitatie het privaatrechtelijke spoor van kostenverhaal voor. Dit betekent dat de gemeentelijke inzet er onverminderd op is gericht om met de desbetreffende particuliere exploitanten overeenkomsten te sluiten, waarin afspraken over het kostenverhaal en over de locatie-eisen staan.
- Bij het aangaan van exploitatieovereenkomsten waarbij een betalingsregeling is overeengekomen, zal altijd een verzekering worden overeengekomen voor latere betalingen van overeengekomen bijdragen, ongeacht wie de wederpartij is.
- Bij particuliere ontwikkelingen waarbij (ook) gemeentelijk belangen zijn gediend, streeft Overbetuwe ernaar om een overeenkomst te sluiten over kostenverhaal en locatie-eisen. Als dit niet tot het gewenste resultaat leidt, zal Overbetuwe het niet nalaten om het instrument exploitatieplan in te zetten.
- Overbetuwe bepaalt bij iedere particuliere exploitatie in een vroegtijdig stadium of de gemeentelijke beleidsuitgangspunten voldoende zijn vertegenwoordigd, welke locatie-eisen van belang zijn om op te leggen en of het plan financieel-economisch uitvoerbaar is.
- Als het college een strategische aankoop overweegt, moet dit gebeuren op basis van een goede risicoanalyse.
- Als een slagvaardig optreden noodzakelijk is, informeert de portefeuillehouder de fractievoorzitters (seniorenconvent) vertrouwelijk over een voorgenomen strategische aankoop. Hij laat hen ook op deze wijze kennis nemen van de wensen en bedenkingen van de raad. Daarbij wordt tevens aangegeven op welke wijze in de financiële dekking van de aankoop wordt voorzien.
- Voor het voeren van een actief grondbeleid is het van belang dat ondersteunende instrumenten, zoals de Wvg en onteigening, tijdig worden ingezet.
- Voor een effectieve werking is het een voorwaarde dat gedurende de Wvg-procedure, de ruimtelijke uitwerkingen en procedures tijdig worden opgestart en doorlopen.
- Prettige en ongedwongen verwerving vormt het uitgangspunt van de gemeente. Mocht deze aanpak niet tot het gewenste resultaat leiden, dan wordt overgegaan tot het in een vroegtijdig stadium starten van een onteigeningsprocedure.
- Overbetuwe hanteert marktconforme uitgifteprijsen, tenzij hiervan bij raadsbesluit gemotiveerd vanaf wordt geweken.
- Het college stelt jaarlijks of, als daartoe aanleiding is vaker, de gronduitgifteprijsen vast. Dit gebeurt met toepassing van de methoden, zoals beschreven in deze nota.

- Jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening, of bij tussentijdse beslismomenten, worden de grondexploitaties geactualiseerd.
- Met ingang van 2010 wordt jaarlijks in juni een grondnota aan de gemeenteraad aangeboden.
- Winst wordt genomen zodra alle verkopen/ opbrengsten zijn gerealiseerd. Tussentijdse winstneming vindt niet plaats.

Met betrekking tot het financiële beleid van Overbetuwe gelden de volgende speerpunten voor het grondbeleid:

- Het financiële beleid en de ambities en opgaven van het grondbeleid dienen op elkaar te zijn afgestemd. Dit houdt in dat Overbetuwe een planning & control cyclus inricht, welke voldoet aan de eisen van actieve informatievoorziening en het afleggen van een adequate en tijdige verantwoording.
- Er bestaat tussentijds inzicht in de financiële en inhoudelijke ontwikkeling van de in exploitatie genomen plannen. Dit gebeurt door een periodieke herziening van de exploitaties. Dit geldt ook voor de nog niet in exploitatie genomen plannen.
- Overbetuwe volgt in het grondbeleid de wettelijke kaders voor verslaggeving (BBV). Jaarlijks vindt, ter bepaling van een goed inzicht in de financiële positie, de actualisatie van de grondexploitaties, voorzieningen, risico's en relatie met het weerstandsvermogen plaats, op basis van de gegevens van de jaarrekening.
- Overbetuwe staat, rekening houdend met de vertrouwelijkheid van gegevens, voor een tijdige en zo transparant mogelijke verantwoording en informatievoorziening. Deze informatievoorziening moet voorzien in de behoeften van de gebruikers.
- De weerstandscapaciteit moet van voldoende omvang zijn om de risico's die worden gelopen bij de uitvoering van het grondbeleid, te kunnen opvangen. Voordurende afstemming is hierbij noodzakelijk.

4.3 Risico's grondexploitatie

De risico's die de gemeente Overbetuwe loopt met de uitvoering van de grondexploitatie zijn:

Organisatorische risico's:

- Nagekomen kosten bij de in het verleden afgesloten complexen;
- Het niet kunnen verwerven van gronden;
- De hogere boekwaarde dan de agrarische waarde van de niet in exploitatie zijnde grondcomplexen "De Vinkenhof" en terrein Loeffen;
- Financiering van de geplande hoofdinfrastructuur (o.a. Tangentenstructuur te Elst);
- Het niet (volledig) toekennen van subsidies;
- Bodemverontreiniging;
- Archeologie;
- Het oplossen van de waterhuishoudingsproblematiek aan de Oostzijde van Elst;
- Kosten die verband houden met de ruiming van munitie;
- Onvoldoende ruimte voor de dekking van algemene kosten en rentekosten.

Verhaalrisico's:

- Het niet volledig kunnen verhalen van kosten bij ontwikkelaars (bijdrage voor het fonds "Bovenwijkse voorzieningen", planschade, ambtelijke kosten, e.d.).

Economische risico's:

- Nadelige economische conjunctuur: dit heeft vooral consequenties voor het tempo van gronduitgifte (bij zowel woningbouwgronden als bedrijventerreinen).

Om deze risico's te kunnen dekken, is een weerstandsvermogen noodzakelijk. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen op een zodanige wijze dat het voorzieningenniveau ongestoord kan worden voortgezet. Door aandacht voor het weerstandsvermogen voor grondcomplexen en ruimtelijke projecten, kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigingen.

Door de gemeente Overbetuwe zijn in 2002 de reserves bouwgrondexploitatie van de fusiegemeenten overgeheveld naar de algemene reserve. Hierdoor is er geen afzonderlijke buffer (weerstandsvermogen) meer aanwezig om mogelijke risico's te kunnen opvangen. Op basis van de bovengenoemde uitgangspunten zou het weerstandsvermogen per 31-12-2010 ca. € 4,8 mln. moeten bedragen.

In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt aan dit aspect voldoende aandacht geschonken.

Binnen de gemeente Overbetuwe is ervoor gekozen om de risico's ten aanzien van de grondcomplexen als volgt te dekken:

- Door het in stand houden van een deel van de algemene reserve;
- Het treffen van specifieke voorzieningen voor verliescomplexen;
- Het treffen van een voorziening voor de mogelijk niet door te berekenen kosten.

Per 31-12-2010 is een voorziening aanwezig voor de dekking van het te verwachten nadelig saldo voor de complexen:

53 De Merm Elst	€	452.000
54 MTC Valburg	€	1.742.000
55 De Merm Oost	€	700.000
71 Elst Centraal	€	<u>3.500.000</u>
	€	6.394.000

Daarnaast is er een voorziening getroffen voor:

- Mogelijk niet door te berekenen kosten * € 1.143.000

* Omdat het nog onzeker is of de gemaakte voorbereidingskosten van de grondcomplexen in de toekomst wel (volledig) kunnen worden gedekt, is voor een aantal complexen ter grootte van de geactiveerde kosten waarover nog geen zekerheid bestaat of deze doorberekend kunnen worden, een voorziening gevormd. Eventueel in een later stadium gerealiseerde opbrengsten kunnen worden verrekend met de getroffen voorziening.

Gemeente Overbetuwe

Programmarekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de financiële verordening gemeente Overbetuwe 2007, vastgesteld door de raad op 15 november 2006, laatst gewijzigd op 27 januari 2009, en de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten doorvoert.

In deze toelichting worden de balansposten nader toegelicht.

Verder wordt, voor zover van toepassing, verwezen naar de desbetreffende staten die zijn opgenomen in het bijlagenboek.

1. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten.

Baten

Onder baten worden verstaan de baten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Verwachte baten zijn voorzichtigheidshalve niet als baten verantwoord. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. diensten zijn verricht.

Onder baten worden verstaan:

- de vergoedingen van het Rijk voor het functioneren van de gemeentelijke overheid en voor - de uitvoering van een aantal specifieke taken;
- de belastingopbrengsten uit de heffing van onroerende zaak belasting;
- de geheven leges en retributies voor specifieke overheidstaken die de gemeente uitvoert
- (o.m. reiniging en burgerzaken);
- het rendement op bezittingen (rente, dividenden, huren en pachten);
- het rendement (bespaarde rente) op het eigen vermogen (interne rentevoet 4 %);
- het rendement (bespaarde rente) op voorzieningen (interne rentevoet 4%), met
- uitzondering van de voorzieningen riolering (interne rentevoet 5%)
- de vergoedingen voor specifieke producten en diensten, die de gemeente levert.

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. Deze eigen bijdrage is afhankelijk van de gemeentelijke verordening Wmo en de inkomensgegevens van de aanvrager. In de wet is bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage niet wordt uitgevoerd door de gemeente zelf, maar door het CAK. Door privacyoverwegingen is de gegevensverstrekking van het CAK aan de gemeente Overbetuwe ontoereikend om de volledigheid en juistheid van de eigen bijdragen te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is.

Over het boekjaar 2010 wordt van het CAK een Third Party Mededeling ontvangen. Dit houdt in dat de beheersingsmaatregelen binnen het uitvoeringsproces van de eigen bijdragen WMO van het CAK voldoen aan de daaraan te stellen eisen om de juistheid en volledigheid van de berekende en opgelegde eigen bijdragen aan de aanvragers te waarborgen. Doordat bij het onderzoek voor het geven van deze mededeling de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de gegevens van de Belastingdienst, Gemeentelijke basisadministratie, de gemeente Overbetuwe en de zorgaanbieders echter niet betrokken is, is de Third Party Mededeling niet voldoende om hierop volledig te kunnen

steunen ten behoeve van de volledigheid van de eigen bijdragen in de jaarrekening 2010. Hierdoor heeft de gemeente Overbetuwe onvoldoende zekerheid omtrent de volledigheid van de eigen bijdragen WMO van € 400.893,- in haar jaarrekening 2010.

Wel kan middels de mededeling zekerheid worden verkregen dat het totaalbedrag aan vastgestelde eigen bijdragen gelijk is aan de door het CAK geïnde en doorbetaalde eigen bijdragen aan de gemeente. Hiermee beschikt door de gemeente Overbetuwe in voldoende mate over de zekerheid dat de eigen bijdragen in de jaarrekening 2009 juist zijn verantwoord. Eventuele mogelijke niet verantwoorde eigen bijdragen worden ingeschat als niet significant c.q. materieel.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Onder lasten worden verstaan:

- de direct aan onze producten toe te rekenen kosten
- de afschrijvingslasten
- de lasten van de gemeentelijke organisatie
- de rentelasten

De afschrijvingslasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen voor de immateriële en materiele vaste activa. We beginnen met het afschrijven van activa in het jaar van aanschaf, respectievelijk realisatie. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

De toerekening van de lasten van de gemeentelijke organisatie vindt plaats via de integrale kosten-toerekeningsmethode. De door de medewerkers gepleegde inzet wordt vertaald in gewerkte uren per product. Deze uren worden vermenigvuldigd met een tarief.

Het totaal van de gewerkte uren maal het tarief moet de lasten van de gemeentelijke organisatie dekken.

De verschillen die gedurende het jaar zijn ontstaan door een hogere of lagere toerekening van uren zijn via een begrotingswijziging bugettair neutraal verwerkt in de Programma's.

De rentelasten worden als volgt toegerekend:

- 4,5% wordt toegerekend aan investeringen grondexploitatie,
- 4,03% (gemiddeld) wordt toegerekend aan investeringen waarbij de afschrijving van de investering plaatsvindt op annuïteitbasis,
- 4,76% (omslagpercentage) wordt toegerekend over het overig geïnvesteerd vermogen in materiele vaste activa.

Deze gecalculeerde rentelasten worden toegerekend aan de producten waar bovengenoemde activa aan bijdragen.

2. Balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en de waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden annuïteitsgewijs in maximaal 5 jaar afgeschreven.

Saldi van agio en disagio en kosten van sluiten van geldleningen worden afgeschreven in een termijn die gelijk is aan de looptijd van de lening.

Materiële vaste activa

Deze materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen vervardigings- c.q. verkrijgingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht, waarbij wordt afgeschreven op het saldo.

Materiële vaste activa met economisch nut worden annuïteitsgewijs afgeschreven in:

- a. 60 jaar: aanleg van riolen
- b. 45 jaar: aanleg van pomphutten en persleidingen
- c. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- d. 25 jaar: renovatie, restauratie woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- e. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen; aanleg van pompinstallaties;
- f. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; schoolmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen; groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- g. 5 jaar: automatiseringsapparatuur en programmatuur;
- h. afschrijvingstermijn afzonderlijk vast te stellen: unieke projecten niet vallend onder het bovenstaande, alle kapitaaluitgaven die ten laste worden gebracht van de bestemmingsreserve materieel.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven tenzij de bestemming min of meer definitief is. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemde worden altijd geactiveerd.

Kapitaaluitgaven in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut (aanleg, groot onderhoud en reconstructie van wegen, waterwegen; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken) worden afgeschreven in 20 jaar.

Kapitaaluitgaven met een meerjarig maatschappelijk nut niet gedaan in de openbare ruimte worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves in één keer ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief annuïteitsgewijs afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur.

Financiële vaste activa

De balanspost Kapitaalverstrekking aan overige verbonden partijen heeft betrekking op participatie in het aandelenkapitaal van diverse NV's en BV's. Waardering vindt plaats tegen verkrijgingsprijs van de aandelen.

Indien de waardering van de aandelen onverwacht structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

De langlopende leningen u/g en de overige uitzettingen worden door ons gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen gronden zijn gewaardeerd tegen hun verkrijgingsprijs, dan wel een lagere marktwaarde.

Het onderhanden werk van de grondenexploitatie wordt gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Hierop worden ontvangsten uit verkoop en bijdragen van derden in mindering gebracht. Indien een deel van de kosten wordt gedekt uit een reserve of een voorziening, dan loopt dit via de resultatenrekening.

Uitzettingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen hun nominale waarde onder aftrek van eventuele noodzakelijk geachte voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Voorzover niet anders vermeld, zijn de passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat na bestemming volgens uit de programmarekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die
- Kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand
- begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Investeringskosten waarvoor bijdragen van derden zijn ontvangen en waarvan deze bijdragen nog niet zijn besteed.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten.

Aan voorzieningen wordt geen rente toegevoegd.

Totaaloverzicht programmamarekening

PROGRAMMAMAREKENING OVER BEGROTINGSJAAR 2010

	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie 2010		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Programma									
1 Dienstverlening, Bestuur en Organisatie	930.602	7.990.410	7.059.808	944.159	8.079.129	7.134.970	1.172.370	8.913.498	7.741.128
2 Veiligheid	87.472	2.743.882	2.656.210	175.082	2.744.012	2.568.930	247.155	2.699.033	2.451.878
3 Beheer Openbare Ruimte	9.529.555	16.153.602	6.624.047	9.578.774	28.294.566	18.715.792	8.720.499	27.423.785	18.703.285
4 Verkeer en vervoer	6.667	858.500	851.833	6.667	1.523.641	1.516.974	40.833	1.419.090	1.378.257
5 Economische Zaken	106.100	508.807	402.707	106.537	1.078.133	971.596	178.157	1.061.769	883.612
6 Onderwijs en Educatie	205.129	7.101.793	6.896.664	471.129	6.839.393	6.368.264	375.383	6.580.585	6.205.202
7 Sport, Cultuur en Recreatie	1.174.171	5.498.697	4.324.526	1.249.452	6.310.035	5.060.583	1.267.916	5.935.843	4.667.926
8 Maatschappelijke Participatie en Ondersteuning	10.663.178	21.456.941	10.793.763	15.491.674	27.651.928	12.160.254	15.458.999	27.588.812	12.129.813
9 Milieuzorg	20.156	1.259.904	1.239.748	81.095	1.731.944	1.650.849	74.306	1.676.026	1.601.720
10 Ruimtelijke Ordening	2.586.192	3.701.269	1.115.077	5.039.874	7.512.297	2.472.423	5.372.207	9.783.209	4.411.002
11 Woningbouw	1.209.886	1.384.052	174.166	1.401.098	1.810.977	409.879	2.172.083	2.304.902	132.819
Subtotaal Programma's	26.519.108	68.657.657	42.138.549	34.545.541	93.576.055	59.030.514	35.079.910	95.386.552	60.306.642
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	5.880.008	282.643	-5.597.365	5.964.182	322.237	-5.641.945	6.142.663	317.310	-5.825.353
Algemene uitkeringen	34.965.265	83.113	-34.965.265	35.799.342	83.113	-35.799.342	35.719.619	93.123	-35.719.619
Dividend	215.493	0	-132.380	215.493	0	-132.380	226.581	0	-133.458
Saldo financieringsfunctie	4.074.124	21.528	-4.052.596	4.074.124	28.315	-4.045.809	4.310.038	28.315	-4.281.723
compensabele BTW en uitkering uit	25.000	0	-25.000	25.000	0	-25.000	22.591	0	-22.591
BTW compensatiefonds	825.000	1.422.755	192.964	1.075.000	1.225.331	150.331	1.125.138	1.125.138	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	45.984.890	1.810.039	-44.174.851	47.153.141	1.658.996	-45.494.145	46.421.492	1.563.886	-44.857.605
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	46.084.890	2.819.900	-43.264.990	47.253.141	3.170.442	-44.082.699	46.506.885	2.633.211	-43.873.674
Onvoorzien	100.000	1.009.861	909.861	100.000	1.511.446	1.411.446	85.393	1.069.325	983.932
Totaal algemene dekkingsmiddelen	46.084.890	2.819.900	-43.264.990	47.253.141	3.170.442	-44.082.699	46.506.885	2.633.211	-43.873.674
Resultaat voor bestemming			-1.126.441			14.947.815			16.432.968

PROGRAMMAREKENING OVER BEGROTINGSJAAR 2010

	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie 2010		
	bat	last	saldo	bat	last	saldo	bat	last	saldo
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
1 Dienstverlening, Bestuur en Organisatie									
2 Veiligheid	118.351	243.153	-124.802	4.391.693	3.900.000	-491.693	4.297.841	3.900.000	-397.841
3 Beheer Openbare Ruimte	926.338	1.000.599	-74.261	159.766	259.892	100.126	145.721	250.426	104.705
4 Verkeer en vervoer			0	451.080	219.838	-231.242	1.809.775	1.185.940	-623.836
5 Economische Zaken			0	-200.000	-200.000	0	0	50.000	50.000
6 Onderwijs en Educatie	478.020	376.836	101.184	61.700	0	-61.700	15.122	0	-15.122
7 Sport, Cultuur en Recreatie	90.506		90.506	956.640	376.836	-579.804	852.709	377.258	-475.451
8 Maatschappelijke Participatie en Ondersteuning	17.135		17.135	4.222.820	1.732.882	-2.489.938	4.094.042	1.732.882	-2.361.160
9 Milieuzorg			0	640.345	0	-640.345	649.183	0	-649.183
10 Ruimtelijke Ordening	178.441		178.441	227.017	0	-227.017	104.672	731	-103.941
11 Woningbouw			0	2.192.621	1.777.352	-415.269	4.589.763	1.777.353	-2.812.410
Algemene Dekkingsmiddelen	214.560	1.407.304	1.192.744	0	950.751	950.751	7.392	1.172.711	1.165.319
				12.140.491	3.494.683	-8.645.808	11.894.642	3.619.147	-8.275.496
Subtotaal mutaties reserves	2.023.351	3.027.892	1.004.541	25.244.173	12.512.234	-12.731.939	28.460.861	14.066.448	-14.394.414
Totaal	74.627.349	74.505.449		107.042.855	109.258.731		110.047.656	112.086.211	
Resultaat na bestemming			-121.900			2.215.876			2.038.555

Een positief getal = negatief resultaat
Een negatief getal = positief resultaat

Toelichting Programmarekening

TOELICHTING PROGRAMMAREKENING		
Bij de najaarsnota werd er een negatief rekeningsresultaat verwacht van afgerond	€ 2.216.000	
In het dienstjaar 2010 is een negatief rekeningsresultaat behaald van afgerond	€ 2.039.000	
Per saldo een hoger negatief resultaat dan geraamd van	€ 177.000-	
Oorzaak (benoeming van de producten met een afwijking groter dan € 100.000,-)		
	Voordeel	Nadeel
<u>Programma Dienstverlening, Bestuur en Organisatie (nadeel € 606.000)</u>		
001.01 College B & W		451.000
922.10 Organisatieverliezen		149.000
Overige producten: saldo van de voor- en nadelen		6.000
<u>Programma Veiligheid (voordeel € 117.000)</u>		
Geen producten met een afwijking groter dan € 100.000		
Overige producten: saldo van de voor- en nadelen	117.000	
<u>Programma Beheer Openbare Ruimte (voordeel € 13.000)</u>		
210.00 Wegen		301.000
210.01 Straatverlichting	217.000	
240.00 Waterbeheer		474.000
721.00 Afvalverwijdering	136.000	
722.00 Rioolbeheer	1.150.000	
725.00 Baten Rein. Recht/Afvalstoffenheffing		166.000
726.00 Baten Rioolrechten		563.000
Overige producten: saldo van de voor- en nadelen	14.000	
<u>Programma Verkeer en Vervoer (voordeel € 139.000)</u>		
Geen producten met een afwijking groter dan € 100.000		
Overige producten: saldo van de voor- en nadelen	139.000	
<u>Programma Economische Zaken (voordeel € 88.000)</u>		
Geen producten met een afwijking groter dan € 100.000		
Overige producten: saldo van de voor- en nadelen	88.000	
<u>Programma Onderwijs en Educatie (nadeel € 163.000)</u>		
423.00 Bijz. Basisonderwijs, huisvesting	126.000	
443.00 Bijz. VO/VWO, huisvesting	156.000	
480.02 Leerlingenvervoer		120.000
Overige producten: saldo van de voor- en nadelen	1.000	
<u>Programma Sport, Cultuur en Recreatie (voordeel € 393.000)</u>		
Geen producten met een afwijking groter dan € 100.000		
Overige producten: saldo van de voor- en nadelen	393.000	
<u>Programma Maatschap.Participatie en Ondersteuning (voordeel € 30.000)</u>		
610.02 Fraudebestrijding, terugvordering	155.000	
621.00 Vreemdelingen	104.000	
622.00 WMO Huish. Verzorging		108.000
652.00 Voorziening gehandicapten		228.000
Overige producten: saldo van de voor- en nadelen	107.000	
<u>Programma Milieuzorg (voordeel € 49.000)</u>		
723.04 Overbetuwe naar klimaat neutraal	105.000	
Overige producten: saldo van de voor- en nadelen		56.000
<u>Programma Ruimtelijke Ordening (nadeel € 1.939.000)</u>		
810.01 Planologie en stedenbouw	105.000	
830.00 Grondexploitatie		2.032.000
Overige producten: saldo van de voor- en nadelen		12.000

Beheer Openbare Ruimte	393.000	
Verkeer en vervoer		50.000
Economische Zaken		47.000
Onderwijs en Educatie		104.000
Sport, Cultuur en Recreatie		129.000
Maatschappelijke Participatie en Ondersteuning	9.000	
Milieuzorg		123.000
Ruimtelijke Ordening	2.397.000	
Woningbouw		215.000
Algemene Dekkingsmiddelen		370.000
<i>Subtotaal Reserves</i>	<u>2.799.000</u>	<u>1.137.000</u>
TOTAAL	7.356.000	7.179.000
		177.000
Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de financiële verantwoording van de programma's.		
In het kader van de WOPT melden wij dat wij in 2010 aan een persoon een bedrag van € 235.441,- hebben uitbetaald. Het betreft loonbetalingen over 2010 van € 75.441 en een schadevergoeding ter compensatie van € 160.000. Het betreft een medewerker wiens dienstverband per 1 november 2010 is beëindigd. Het belastbaar loon bedroeg in 2009 € 84.308,-		
.		

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN				
Product-nummer	Omschrijving	Raming 2010 na wijziging	Werkelijk 2010	Voordeel/ Nadeel (-)
	a) Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is:			
931.00	Baten OZB-gebruikers	638.740	696.482	57.742
932.00	Baten OZB-eigenaren	5.030.137	5.128.896	98.759
934.00	Baten Baatbelasting	0		0
937.00	Baten Hondenbelasting	205.016	214.753	9.737
939.00	Baten Precariobelasting	26.839	32.982	6.143
939.01	Baten Recognities	650	48	-602
940.00	Lasten heffingen en invorderingen	-259.436	-247.809	11.627
	Totaal	5.641.946	5.825.353	183.407
	b) Algemene uitkering			
921.00	Algemene uitkering	35.799.342	35.719.619	-79.723
	c) Dividend			
913.00	Deelneming/Dividend BNG	28.591	51.598	23.007
	Deelneming/ Dividend Vitens	104.024	77.148	-26.876
	Deelneming Frauderisico Onderlinge	-19	-21	-2
	Deelneming/Dividend Grondbank	-216	4.734	4.950
	Totaal	132.380	133.458	1.078
914.00	d) Saldo van de financieringsfunctie	4.045.809	4.281.723	235.914
	e) Saldo tussen de compensabele BTW en de uitkering uit het BTW-compensatiefonds	25.000	22.591	-2.409
	f) overige algemene dekkingsmiddelen			
922.020	Stelposten	-1.654.833	-1.849.070	-194.237
922.022	Onderuitputting	1.075.000	0	-1.075.000
	Totaal	-579.833	-1.849.070	-1.269.237
922.000	Onvoorzien	-981.944	-260.000	721.944
	Totaal	44.082.700	43.873.674	-209.026

Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
914.00	<u>Geldleningen voordeel € 236.000</u> Voordelen: - door de hogere saldi van het eigen vermogen per 1 januari 2009 is de rente die wordt bijgeschreven op de algemene reserve en bestemmingsreserves hoger. Feitelijk is dit geen echt voordeel want het volledige bedrag is via functie 980.00 (mutaties reserves) bijgeboekt op de algemene reserve en bestemmingsreserves. Nadelen: - over de overlopende passiva wordt op werkelijke basis geen rente berekend.	313.000 313.000	77.000 77.000	I S

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
922.00	<u>Financiële ruimte voordeel € 722.000</u> Voordelen: - niet aangewend deel van de post onvoorzien 2010. - de volgende bestemde financiële ruimte is in 2010 niet aangewend voor werkelijke uitgaven: a. uitvoeringskosten inburgering + afrekening € 191.225 b. fin. ruimte Huis der Gemeente € 222.500 c. fin. ruimte maatregelen SLOK € 46.790 d. AWBZ-pakketmaatregelen € 137.000 Het bedrag onder a betreft een eenmalig voordeel omdat de financiële ruimte in 2010 niet nodig was voor dit taakveld. Het bedrag onder b wordt in overeenstemming met het informatiestuk nieuwe huisvesting via bestemming rekeningsresultaat toegevoegd aan de bestemmingsreserve voorfinanciering nieuwe huisvesting (behandeld in commissie GFZ 1-2-2011) De financiële ruimte onder c heeft betrekking op uitgaven die functioneel verantwoord zijn op hoofdfunctie 7. De ruimte is in 2010 niet geheel aangewend en wordt op die hoofdfunctie toegelicht. Het bedrag onder d betreft een eenmalig voordeel omdat de financiële ruimte in 2010 niet nodig was voor dit taakveld.	25.000 598.000		S I

- eenmalige ruimte die in 2010 niet is aangewend en dus als eenmalig voordeel wegvloeit in het rekeningsaldo 2010. Het grootste deel van dit bedrag betreft het voordelige begrotingssaldo na het dekkingsplan 2010.	99.000		I
	<u>722.000</u>	<u>0</u>	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
922.02	<u>Stelposten nadeel € 1.272.000</u>			
	Nadelen: - op de inkomstenstelpost "onderuitputting" worden verwachte rente- en afschrijvingsvoordelen geraamd. Op deze post worden in werkelijkheid echter geen inkomsten verantwoord. Het werkelijke voordeel wordt verwerkt in de totale kapitaallasten, die worden doorbelast aan de diverse producten. Omdat er op deze stelpost dus geen werkelijke inkomsten worden verantwoord, ontstaat er op dit onderdeel een "zuiver visueel" nadeel tot het geraamde bedrag. - via het dekkingsplan 2009 is voor een bedrag van € 100.000 aan heroverweging ingeboekt. In 2010 zijn hiervoor voorbereidende werkzaamheden gestart. Deze post krijgt een vervolg bij de Operatie Schatgraven en zal daarin worden meegenomen. - per saldo hogere uitgaven ten behoeve van boven-formatieven en uitkeringen en vergoedingen aan (voormalig) personeel.		1.075.000	I
			100.000	I
			97.000	I
		<u>0</u>	<u>1.272.000</u>	

Product	Toelichting	Voordelen	Nadelen	I / S
980.00	<u>Mutaties reserves voordeel € 1.662.000</u>			
	Voordelen: Programma 1 Hogere onttrekking uit reserves ivm hogere lasten: - integrale toekomstvisie 2009 - kapitaallasten vervanging handgereedschappen - kernprojecten 2008 - verbouw gemeentehuis Andelst - knelpunten huisvesting gem.huis Elst - beschrijven werkprocessen	15.000 1.000 28.000 7.000 18.000 4.000		I I I I I I
	Programma 2			

Lagere storting in reserves:			
- i.v.m. lagere opbrengst	8.000		I
hulpverleningsvoertuig Heteren	4.000		I
ivm nog geen opbrengst verkoop grond			
speeltuin Zetten			
Programma 3			
Hogere onttrekking uit reserves ivm hogere lasten:			
- opstellen landschapsontwikkelingsplan	36.000		I
- waterhuishouding De Aaam	499.000		I
- watergang A37	57.000		I
- groot onderhoud Rijskweg Noord, Griegstr., Gr.Molenstraat	107.000		I
- hogere vrijval bestemmingsreserve Grote Molenstraat	31.000		I
Programma 6			
Hogere onttrekking uit reserves ivm hogere lasten:			
- uitbreiding HPC met 2 noodlokalen	8.000		I
Programma 7			
Hogere onttrekking uit reserves ivm hogere lasten:			
- breedtesport	2.000		I
- seniorensportproject	2.000		I
- project Oostermeint	28.000		I
- Park Lingezen	111.000		I
- nota accommodatiebeleid	3.000		I
Programma 8			
Hogere onttrekking uit reserves ivm hogere lasten:			
-project Koninginnebuurt	59.000		I
Programma 9			
Hogere onttrekking uit reserves ivm hogere lasten:			
- projectplan Wabo	5.000		I
- externe ondersteuning tbv omgevingsvergunning	4.000		I
- energieboxen	4.000		I
Geen uitgaven tbv Cool Nature	15.000		I
Programma 10			
Hogere onttrekking uit reserves ivm hogere lasten:			
- externe inhuur projectopdracht Heinz	20.000		I
- project Aamseplas	25.000		I
Vrijval bestemmingsreserve Elst Centraal	3.500.000		I
Programma 11			
Hogere onttrekking uit reserves ivm hogere lasten:	6.000		I

-extern advies Samenhang in Ontwikkeling Ontvangen bijdrage RWS tbv interne loonkosten project A50	121.000		I
Programma algemene dekkingsmiddelen			
Lagere storting in reserves:	27.000		I
- ivm lager restant saldo onvoorzien	2.000		I
- ivm lagere ontvangen algemene uitkering van voorgaande jaren	25.000		I
- ivm lager rentevoordeel	1.000		I
Afronding			
Nadelen:			
Programma 1			
Lagere onttrekking uit reserves ivm lagere lasten:		4.000	I
- DOP Herveld en Driel		18.000	I
- digitalisering brondocumenten		25.000	I
- concernopleidingen		20.000	I
- aanschaf cyclorama's		100.000	I
- 10 jarig jubileum gemeente Overbetuwe			
Programma 2			
Lagere onttrekking uit reserves ivm lagere lasten:		1.000	I
- opleiding AED-ers		13.000	I
- materieel Brandweer		2.000	I
Meer bijgeschreven rente op reserves			
Programma 3		118.000	I
Storting in reserve bijdrage Provincie t.b.v. herinrichting kruiding Gr.Molenstr.Chopinstr.		68.000	I
Meer bijgeschreven rente op reserves			
Lagere onttrekking uit reserves ivm lagere lasten:		19.000	I
- materieel afd. Openbare Ruimte		125.000	I
- achterstallig onderhoud wegen		7.000	I
- herberekening wateropgave door Waterschap Rivierenland			
Programma 4		50.000	I
Storting in reserve bijdrage Provincie t.b.v. gemeentelijk Mobiliteitsplan			
Programma 5			
Lagere onttrekking uit reserves ivm lagere lasten:		35.000	I
- WION (Wet Info-uitwisseling Ondergrondse Netten)		12.000	I
- aanbesteding EFRO-subsidies Elst Zuidoost			
Programma 6			
Lagere onttrekking uit reserves ivm lagere lasten		58.000	I
		54.000	I

- huurvergoeding noodlokalen Westeraam			
Programma 7			
Lagere onttrekking uit reserves ivm lagere lasten:	17.000		I
- kapitaallasten hockeycomplex De Pas	11.000		I
- kapitaallasten kunstgras Spero	95.000		I
- voorbereidingskosten Park Lingezen	73.000		I
- Cool Nature	18.000		I
- projecten cultureel erfgoed	5.000		I
- cultuurnota	36.000		I
- voorbereidingskosten MFC Valburg	20.000		I
- v/m complex OSC te Oosterhout			
Programma 8			
Lagere onttrekking uit reserves ivm lagere lasten:	14.000		I
- zorgtrajecten	17.000		I
- project achterstanden zorgverzekering	5.000		I
- netwerkondersteuning MEE/St. Samen Zorgen	15.000		I
- opstellen WMO beleid			
Programma 9			
Lagere onttrekking uit reserves ivm lagere lasten:	20.000		I
- subsidie voor duurzame energie	40.000		I
- saneren woningen ivm geluidbeleid	90.000		I
- uitvoering Klimaatnota			
Programma 10			
Lagere onttrekking uit reserves ivm lagere lasten:	139.000		I
- actualisatie bestemmingsplannen	5.000		I
- bijdrage programmabureau Rivierengebied	921.000		I
- planvoorbereiding spoorzone	82.000		I
- kapitaallasten Heteren Centrum			
Programma 11	343.000		I
Storting in reserve bijdrage KAN woningbouwbudget			
Programma algemene dekkingsmiddelen			
Lagere onttrekking uit reserves ivm lagere lasten:	227.000		I
- extra afschrijvingen op Kapitaaluitgaven (operatie Schatgraven)	19.000		I
- Rekenkamerfunctie	149.000		I
Meer bijgeschreven rente op de reserves	31.000		I
Storting ivm hogere vrijval bestemmingsreserve Grote Molenstraat	1.283.000	3.121.000	
Voor het rekeningresultaat heeft dit nadelige saldo geen gevolgen omdat hiertegenover			

	een voordeel staat van de exploitatielasten bij de diverse Programma's. De hogere onttrekkingen uit reserves ivm hogere lasten hebben allen betrekking op de dekking van uitgaven die in voorgaande jaren waren geraamd maar pas in 2010 zijn gerealiseerd.			
--	--	--	--	--

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 2010

ANALYSE BEGROTINGSAFWIJKINGEN EN BEGROTINGSRECHTMATIGHEID 2010										
nr	programma	Begroting na wijziging			Realisatie 2010			Begrotingsafwijking		
		baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
1	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie	944.159	8.079.129	7.134.970	1.172.370	8.913.498	7.741.128	-228.211	-834.370	-606.158
2	Veiligheid	175.082	2.744.012	2.568.930	247.155	2.699.033	2.451.878	-72.073	44.978	117.052
3	Beheer Openbare Ruimte	9.578.774	28.294.566	18.715.792	8.720.499	27.423.785	18.703.285	858.275	870.781	12.507
4	Verkeer en vervoer	6.667	1.523.641	1.516.974	40.833	1.419.090	1.378.257	-34.166	104.551	138.717
5	Economische Zaken	106.537	1.078.133	971.596	178.157	1.061.769	883.612	-71.620	16.364	87.984
6	Onderwijs en Educatie	471.129	6.839.393	6.368.264	375.383	6.580.585	6.205.202	95.746	258.808	163.062
7	Sport, Cultuur en Recreatie	1.249.452	6.310.035	5.060.583	1.267.916	5.935.843	4.667.926	-18.464	374.192	392.657
8	Maatschappelijke Participatie en Ondersteuning	15.491.674	27.651.928	12.160.254	15.458.999	27.588.812	12.129.813	32.675	63.116	30.442
9	Milieuzorg	81.095	1.731.944	1.650.849	74.306	1.676.026	1.601.720	6.789	55.918	49.129
10	Ruimtelijke Ordening	5.039.874	7.512.297	2.472.423	5.372.207	9.783.209	4.411.002	-332.333	-2.270.912	-1.938.579
11	Woningbouw	1.401.098	1.810.977	409.879	2.172.083	2.304.902	132.819	-770.985	-493.925	277.060
	Subtotaal Programma's	34.545.541	93.576.055	59.030.514	35.079.910	95.386.552	60.306.642	-534.369	-1.810.497	-1.276.128
Algemene dekkingsmiddelen										
	Lokale heffingen	5.964.182	322.237	-5.641.945	6.142.663	317.310	-5.825.353	-178.481	4.927	183.407
	Algemene uitkeringen	35.799.342	0	-35.799.342	35.719.619	0	-35.719.619	79.723	0	-79.723
	Dividend	215.493	83.113	-132.380	226.581	93.123	-133.458	-11.088	-10.010	1.078
	Saldo financieringsfunctie	4.074.124	28.315	-4.045.809	4.310.038	28.315	-4.281.723	-235.914	0	235.914
	compensabele BTW en uitkering uit	25.000	0	-25.000	22.591	0	-22.591	2.409	0	-2.409
	BTW compensatiefonds	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Overige algemene dekkingsmiddelen	1.075.000	1.225.331	150.331	0	1.125.138	1.125.138	1.075.000	100.193	-974.807
	Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	47.153.141	1.658.996	-45.494.145	46.421.492	1.563.886	-44.857.605	731.649	95.110	-636.540
	Onvoorzien	100.000	1.511.446	1.411.446	85.393	1.069.325	983.932	14.607	442.121	427.514
	Totaal algemene dekkingsmiddelen	47.253.141	3.170.442	-44.082.699	46.506.885	2.633.211	-43.873.674	746.256	537.231	-209.025
Resultaat voor bestemming		14.947.815			16.432.968			-1.485.153		

ANALYSE BEGROTINGSAFWIJINGEN EN BEGROTINGSRECHTMATIGHEID 2010									
		Begroting na wijziging			Realisatie 2010			Begrotingsafwijking	
		baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten
				saldo			saldo		saldo
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
1	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie	4.391.693	3.900.000	-491.693	4.297.841	3.900.000	-397.841	93.852	0
2	Veiligheid	159.766	259.892	100.126	145.721	250.426	104.705	14.045	9.466
3	Beheer Openbare Ruimte	451.080	219.838	-231.242	1.809.775	1.185.940	-623.836	-1.358.695	-966.102
4	Verkeer en vervoer	-200.000	-200.000	0	0	50.000	50.000	-200.000	-250.000
5	Economische Zaken	61.700	0	-61.700	15.122	0	-15.122	46.578	0
6	Onderwijs en Recreatie	956.640	376.836	-579.804	852.709	377.258	-475.451	103.931	-422
7	Sport, Cultuur en Recreatie	4.222.820	1.732.882	-2.489.938	4.094.042	1.732.882	-2.361.160	128.778	0
8	Maatschappelijke Participatie en Ondersteuning	640.345	0	-640.345	649.183	0	-649.183	-8.838	0
9	Milieuzorg	227.017	0	-227.017	104.672	731	-103.941	122.345	-731
10	Ruimtelijke Ordening	2.192.621	1.777.352	-415.269	4.589.763	1.777.353	-2.812.410	-2.397.142	-1
11	Woningbouw	0	950.751	950.751	7.392	1.172.711	1.165.319	-7.392	-221.960
	Algemene Dekkingsmiddelen	12.140.491	3.494.683	-8.645.808	11.894.642	3.619.147	-8.275.496	245.849	-124.464
	Subtotaal mutaties reserves	25.244.173	12.512.234	-12.731.939	28.460.861	14.066.448	-14.394.413	-3.216.688	-1.554.214
									1.662.474
Totaal		107.042.855	109.258.731		110.047.656	112.086.211		-3.004.801	-2.827.480
Resultaat na bestemming				2.215.876			2.038.555		177.321

Een positief getal = negatief resultaat
Een negatief getal = positief resultaat

Toelichting begrotingsrechtmatigheid programmarekening

Programma 1: dienstverlening, bestuur en organisatie

Op dit programma doet zich bij de lasten een begrotingsoverschrijding van € 834.370,- voor.

De belangrijkste oorzaken zijn:

- hogere storting in de voorziening wethouderspensioenen;
- hogere stortingen in de voorzieningen voor dubieuze debiteuren;
- hogere kostentoedeling (apparaatskosten) aan dit programma.

De lastenoverschrijding past in het beleid dat door uw raad is vastgesteld.

Programma 10: Ruimtelijke Ordening

Op dit programma doet zich bij de lasten een programmaoverschrijding van € 2.270.912,- voor.

De belangrijkste oorzaak is de toevoeging aan de voorziening verliesgevende complexen.

Programma 11: woningbouw

Op dit programma doet zich bij de lasten een begrotingsoverschrijding van € 493.925,- voor.

De belangrijkste oorzaak is:

- de bestede middelen voor versnelling woningbouw waren in 2010 hoger dan geraamd.
- Tegenover dit nadeel is een bijdrage ontvangen van de Stadsregio KAN, waardoor er per saldo geen effect is op het jaarrekeningresultaat.

De lastenoverschrijding past in het beleid dat door uw raad is vastgesteld.

Toevoeging aan reserves

Bij de stortingen in de reserves (lasten) doet zich een begrotingsoverschrijding van € 1.554.214,- voor.

De belangrijkste oorzaken zijn:

- hogere bijgeschreven rente i.v.m. het hogere saldo van diverse reserves op 1 januari 2010
- storting in de bestemmingsreserve woningbouwbudget i.v.m. een ontvangen niet geheel bestede bijdrage van de Stadsregio KAN t.b.v. versnelling woningbouw
- storting in de bestemmingsreserve planmatig onderhoud wegen i.v.m. een ontvangen bijdrage van de Provincie Gelderland voor herinrichting kruising Grote Molenstraat/Chopinstraat. De kosten van deze herinrichting zijn in voorgaande jaren onttrokken uit deze reserve.

De lastenoverschrijding past in het beleid dat door uw raad is vastgesteld.

Toelichting begrotingsrechtmatigheid geactiveerde kapitaaluitgaven

De hierna aangegeven kredieten zijn wegens overschrijdingen nader geanalyseerd.

Alle overschrijdingen passen in het beleid dat door uw raad is vastgesteld.

Programma 1: dienstverlening, bestuur en organisatie

Diverse deel - kredieten nieuwe Huis der Gemeente. Geraamde uitgaven: € 250.000,- .

Werkelijk uitgaven tot en met 31 december 2010 € 483.321,-.

Binnen het totaal-krediet ad € 29,2 miljoen van het Huis der Gemeente zijn voldoende middelen aanwezig waarmee deze overschrijding gecompenseerd kan worden.

Programma 3: beheer openbare ruimte

Het investeringskrediet t.b.v. de reconstructie Grote Molenstraat, aanleg verlengde Rijnstraat en de planologische begeleiding van de aanleg N837 wordt met € 611.871,- overschreden.

Geraamde uitgaven € 3.658.831,- Werkelijke uitgaven € 4.270.702,-.

De overschrijding wordt in 2011 gecompenseerd door een bijdrage uit de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen.

Oorspronkelijk was voor dit investeringskrediet een uitgaaf geraamd van € 6,7 miljoen. Bij de operatie Schatgraven is hierop € 1,6 miljoen in mindering gebracht.

Met bijdragen uit het Fonds Bovenwijkse Voorzieningen kan naar verwachting het investeringskrediet in 2011 binnen de financiële kaders worden afgesloten.

Deel-krediet civiel technische kosten Heteren Centrum. Geraamde uitgaven € 0,00.

Werkelijke uitgaven € 573.022,-.

Voor de civiel technische kosten Heteren Centrum is geen afzonderlijk investeringskrediet beschikbaar gesteld. Binnen het totaal- krediet Heteren Centrum ad € 12,6 miljoen zijn voldoende middelen beschikbaar waarmee deze overschrijding gecompenseerd kan worden.

In de loop van 2011 ontvangt U een integrale rapportage over Heteren Centrum . Dit krediet vormt een onderdeel van deze integrale rapportage.

De investeringskredieten toegankelijkheid bushaltes 2009 en 2010 wordt in totaliteit met

€ 115.263,- overschreden. Geraamde uitgaven € 300.000,-. Werkelijke uitgaven € 415.262,-.

De overschrijding wordt veroorzaakt wegens inhuur van derden ivm het ontbreken van mensterkracht op de afdeling Openbare Ruimte en doordat het aantal aangepaste bushaltes in 2010 groter was dan geraamd. Gevolg hiervan is dat het aantal aan te passen bushaltes in 2011 minder zal zijn.

De overschrijding zal dan ook grotendeels via het laatste deelkrediet 2011 van € 150.000,- worden opgevangen.

Milieumaatregelen riolering (bouwkundig)

Geraamde uitgaven € 869.300,-. Werkelijke uitgaven € 946.256,-.

Zoals in de Programmaverantwoording 2009 gemeld hebben zich bij de uitvoering van de aanleg van een bergbezinkvoorziening tegenvallers voorgedaan, die kostenverhogend gewerkt hebben.

Daarnaast zijn er in 2010 nog een aantal kosten ad € 7.405,- voldaan.

Programma 8: maatschappelijke participatie en ondersteuning

Aanschaf hulpmiddelen. Raming € 1.951.000,- werkelijk € 2.224.027,-

Stijgend aantal ouderen en de opdracht zo lang als mogelijk thuis te wonen, leidde tot een toenemende vraag naar hulpmiddelen. Het betreft een open-eindregeling en overschrijding is daarmee op basis van de regelgeving rechtmatig.

Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht van incidentele baten en lasten				
progr.	prod.	Omschrijving	Lasten	Baten
1	001.01	Toevoeging aan Voorziening Wethouderspansioenen	442.000	
1	922.10	Storting Voorziening dubieuze debiteuren belastingen	151.000	
3	210.00	Hogere kapitaallasten Heteren-Centrum	154.000	
3	722.00	Minder uitgaven onderzoek rioleringen		135.000
6	423.00	Lagere kap.-lasten investeringen Brede School Heteren		185.000
6	443.00	Lagere kap.-lasten ivm achterblijven investeringen HPC		150.000
6	480.02	Vergoedingen leerlingenvervoer	120.000	
8	610.01	Hoger rijksbudget inkomensdeel WWB		163.000
8	610.01	Minder uitkeringen WWB verstrekt		106.000
8	610.01	Hogere afdracht aan Rijk ivm aflossingen Bbz-leningen	132.000	
8	610.01	Hogere uitgaven voor leningen Bbz	138.000	
8	621.00	Vrijval overlopende passiva diverse rijksbijdragen		104.000
8	716.00	Niet-bestede doeluitkering CJG	110.000	
10	830.00	Hogere ontr. aan Voorziening Verliesgevende complexen		791.000
10	830.00	Hogere bijdragen tbv Fonds Bovenwijkse voorzieningen		456.000
10	830.00	Hogere storting in Voorziening MTC	160.000	
10	830.00	Hogere afschrijving diverse complexen	215.000	
AD	922.00	Niet-aangewende financiële ruimte		598.000
			1.622.000	2.688.000

Overzicht aanwending onvoorzien

Overzicht aanwending onvoorzien			
Raadsv.st.	Nr. wijziging	Omschrijving	Bedrag
		Raming oorspronkelijke begroting 2010	104.000
		<i>Beschikking - Toevoeging +</i>	
Januari	56	De algemene begraafplaatsen in Elst, Herveld en Heteren aanwijzen als strooiveld (kap.lasten)	-668
	57	Aanvullend structureel budget voor het jaarlijks vernieuwen van digitale luchtfoto's	-4.154
	67	Financiële bijdrage aan v.v. Elistha uit Elst voor het bouwen van een bergruimte, kalkhok en het uitbreiden van de EHBO-ruimte (kap.lasten)	-1.505
	72	Aanschaf van software voor de publicatie van fotocollectie Valburg op de gemeentelijke website (kap.lasten)	-2.355
	73	Overname mast van vts Politie Nederland op perceel Korte Helster 1 te Elst	-2.309
Maart	82	Structurele verhoging bijdrage Stichting Driel Polen	-4.546
	84	Realisatie speeltuin De Lede te Zetten (kap.lasten en onderhoudslasten)	-1.245
	86	Aanpassen speelruimte Zetten na aanhoudende overlast (kap.lasten)	-2.441
Juni	117	Aanschaf bestelauto met inrichting t.b.v. landmeten (kap.lasten en overige lasten)	-4.494
Augustus	126	Renovatie van het metselwerk, hekwerk en toegangspoorten van de algemene begraafplaats in Elst (kap.lasten)	-1.349
September	13	Schatgraven: halveren post onvoorzien	-52.000
November	135	Aanschaf van een snelheidsdisplay met snelheidsregistratie op zonne-energie (kap.lasten)	-1.761
Restantraming in jaarrekening 2010			25.173

Bestemming rekeningresultaat 2010

In de balans is het negatieve saldo € 2.038.555,- van de rekening van baten en lasten afzonderlijk opgenomen.

Voorgesteld wordt om het niet bestede deel van het budget 2010 van het Ondernemersfonds over te hevelen naar 2011. De middelen in het Ondernemersfonds worden gegenereerd door een OZB-heffing op niet-woningen. De middelen van het fonds zijn bedoeld om ten goede te laten komen aan projecten die door collectieven van ondernemers zijn ingediend. Dit kunnen ondernemersverenigingen zijn, maar ook clusters van agrariërs of toeristische ondernemers.

Voor de dekking van de kapitaallasten van het nieuwe Huis der Gemeente is gerekend met de vermindering van de personele formatie en de verkoop van de bestaande panden. Tijdens de bouw en na ingebruikname van het nieuwe Huis der Gemeente zijn deze twee belangrijke dekkingsmiddelen niet direct (geheel) beschikbaar. Voorgesteld wordt om een bestemmingsreserve voorfinanciering hiervoor te vormen, waarmee deze tijdelijk ontbrekende dekkingsmiddelen kunnen worden opgevangen.

In 2010 zijn bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen ontvangen. Deze bijdragen waren in de begroting niet geraamd. Voorgesteld wordt om dit bedrag in de bestemmingsreserve Bovenwijkse Voorzieningen te storten.

Uitgangspunt van de rioolheffing is dat alle kosten volledig dekkend moeten zijn. Eventuele voor- of nadelen worden verrekend door een storting in of een onttrekking uit de bestemmingsreserve riolering. Voor 2010 was een storting geraamd van € 211.577,-. In 2010 was het verschil tussen de werkelijke lasten en baten van het product Rioolbeheer € 873.103,- voordelig. Het verschil van € 661.526 betreft eenmalige voordelen. Voor de uitvoering van de te nemen maatregelen in het GRP 2008-2012 zijn deze middelen niet nodig. Daarom stellen wij u voor om dit voordeel toe te voegen aan de algemene reserve.

Het saldo van de bestemmingsreserves WMO is gedaald tot beneden de € 150.000,-. Daarom wordt voorgesteld om conform artikel 4a lid 1a van de financiële verordening deze reserve op te heffen.

Jaarlijks wordt het voor-of nadeel van het product planmatig onderhoud wegen gestort in of onttrokken aan de bestemmingsreserve planmatig onderhoud wegen. In 2010 is er een nadeel van € 150.928,- tussen de begrote - en de werkelijke bedragen voor onderhoud wegen. Voorgesteld wordt om dit nadeel te onttrekken aan de bestemmingsreserve planmatig onderhoud wegen.

Op 30 mei 2006 is het Plan Openbare Verlichting (POV) door de raad vastgesteld. In dat plan zijn de noodzakelijke investeringen van toekomstige vervangingen van openbare verlichting geraamd. Er is bij de opstelling van dat plan ook achterstallig onderhoud geconstateerd. Dat achterstallige onderhoud is volgens het plan stapsgewijs uitgevoerd in de jaren 2007 t/m 2010.

De lasten zijn opgevangen uit een hiervoor gevormde bestemmingsreserve. Vanaf 2011 vindt geen achterstallig onderhoud meer plaats. Voorgesteld wordt om de bestemmingsreserve openbare verlichting op te heffen.

Voorgesteld wordt om de bestemmingsreserve Schatgraven op te heffen. In de toelichting op de reserves en voorzieningen is een nadere toelichting vermeld.

Alle bovengenoemde mutaties leveren uiteindelijk een negatief resultaat op van € 262.412,-. Wij stellen u voor om tot dit bedrag een onttrekking uit de algemene reserve te doen.

Rekeningsresultaat 2010	-2.038.555
Toevoeging aan Ondernemersfonds 2011	-34.000
Storting in bestemmingsreserve voorfinanciering Huis der Gemeente	-222.500
Toevoeging aan bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen	-465.813
Onttrekking aan de bestemmingsreserve WMO	45.338
Onttrekking aan de bestemmingsreserve Planmatig onderhoud wegen	150.928
Onttrekking aan de bestemmingsreserve Openbare verlichting	269.786
Onttrekking aan de bestemmingsreserve Schatgraven	2.032.404
Onttrekking aan de Algemene reserve	262.412

Gemeente Overbetuwe

Balans

176

Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa hebben geen balanswaarden.

Materiële vaste activa

MVA met een economisch nut

	Gronden en terreinen	Woon- Ruimten	Bedrijfs- gebouwen	Grond-, weg en waterbouw- kundige werken
Boekwaarde 1-1-2010	8.254.791	906.576	56.518.978	16.334.029
Investerings	410.005	10.059	8.994.654	2.048.219
Desinvesteringen	12.271	3.000	130.034	0
Afschrijvingen	99.554	3.362	1.812.129	474.421
Bijdragen van derden	0	0	72.128	0
Afwaarderingen	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2010	8.552.971	910.273	63.499.342	17.907.827

	Vervoer- middelen	Machines, ap- paraten en installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal
Boekwaarde 1-1-2010	1.454.141	566.599	3.433.858	87.468.972
Investerings	319.561	96.960	1.783.446	13.662.905
Desinvesteringen	0	0	6.120	151.425
Afschrijvingen	230.880	171.571	904.659	3.696.577
Bijdragen van derden	0	0	0	72.128
Afwaarderingen	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2010	1.542.822	491.988	4.306.525	97.211.748

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

	Beschikbaar krediet	Werkelijke uitgaven 2010	Uitgegeven t/m 2010
Westeraam: voorbereidingskrediet	300.000	300.000	310.015
Westeraam: uitbreiding gebouwelijk IHP 2007	2.700.000	200.000	200.000
IHP 2009: uitbreiding HPC	2.915.325	2.263.446	2.263.446
Bredeschool Heteren	9.493.481	3.364.800	8.341.527
Sportzalen/zalencentrum Heteren-Centrum	3.317.868	2.363.743	3.065.901
WMO hulpmiddelen 2006/2010	1.951.000	422.222	2.224.027
Huls der gemeente: voorbereidingskosten	200.000	376.184	376.184
GRP 2006: vervanging/verbetering riolering	1.901.278	349.369	1.438.644
GRP 2008: MMINV Vogelbuurt Heteren	420.908	341.796	348.129
GRP 2008: MMINV BBL Flessestraat Heteren	1.226.092	690.195	714.944

Een overzicht van geraamde kredieten met de hiervoor geïnvesteerde bedragen is opgenomen in het bijlagenboek.

MVA in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

	Grond-, weg en waterbouw- kundige werken
Boekwaarde 1-1-2010	14.474.255
Investerings	6.867.065
Desinvesteringen	1.602.312
Afschrijvingen	14.372.787
Bijdragen van derden	330.155
Afwaarderingen	0
Boekwaarde 31-12-2010	5.036.066

Totaal materiële vaste activa per 31-12-2010

102.247.814

In het kader van de operatie "Schatgraven" hebben op dit onderdeel extra afschrijvingen plaatsgevonden tot een totaal bedrag van 13.318.154.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

	Beschikbaar krediet	Werkelijke uitgaven 2010	Uitgegeven t/m 2010
Reconstructie Grote Molen-/Rijnstraat	3.658.831	1.695.421	4.270.702
Waterhuishouding De Aam e.o.	1.400.000	498.991	559.309
Tangenten Elst: jaarschijf 2009	1.176.471	651.397	1.176.471
Stenenkamerstraat Herveld: wegenplan 2009	608.600	321.586	321.586
Grote Molenstraat: wegenplan 2009	305.800	266.814	307.282
Griegstraat: wegenplan 2009	435.700	378.042	378.042
Reconstructie Rijksw.N/Grieg-/GroteMolenstraat	904.034	700.843	704.303
Wegreconstructie 2010: diverse wegen	350.400	312.544	312.544
Toegankelijkheid bushaltes 2010	150.000	239.162	239.162
Tangenten Elst: jaarschijf 2010	1.176.471	264.779	264.779
Civiel technische kosten Heteren-Centrum	0	573.022	573.022

Een overzicht van geraamde kredieten met de hiervoor geïnvesteerde bedragen is opgenomen in het bijlagenboek.

Financiële vaste activa

	Kapitaalverstrekingen overige verbonden partijen	Kapitaal- verstrekking deelne- mingen	Leningen aan woningbouw corporaties	Overige lang- lopende leningen
Boekwaarde 1-1-2010	549.799	1.775.593	374.062	5.623.974
Investerings	0	2.172	0	497.533
Desinvesteringen	5.082	436.846	0	0
Afschrijvingen/aflossingen	0	0	74.812	253.651
Afwaarderingen	0	0	0	851
Boekwaarde 31-12-2010	544.717	1.340.920	299.250	5.867.005

	Bijdragen aan activa eigendom derden	Totaal
Boekwaarde 1-1-2010	579.536	8.902.964
Investerings	27.691	527.397
Desinvesteringen	0	441.928
Afschrijvingen/aflossingen	25.434	353.897
Afwaarderingen	0	851
Boekwaarde 31-12-2010	581.794	8.633.685

Voor nadere specificatie van de vaste activa wordt verwezen naar de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Grond- en hulpstoffen:

-Niet in exploitatie genomen bouwgronden:

15.294.968

- de boekwaarde 01-01-2010	21.549.615
- overgebracht naar passieve complexen in exploitatie	135.077
- vermeerderingen in begrotingsjaar	2.950.920
- verminderingen in begrotingsjaar	3.727.443
- boekwaarde 31-12-2010	20.638.015
- voorzieningen grondexploitatie	5.343.046
	15.294.968

Specificatie boekwaarde 31-12-2010

Woningbouw actief	10.666.635
Woningbouw passief	823.222
Bedrijven actief	3.626.352
Bedrijven passief	586.823
Westeraam	4.934.983
	20.638.015

Aantal m2 per 31-12-2010	543.683
Gemiddelde boekwaarde per m2	28,13

-Onderhanden werk:

10.343.531

- de boekwaarde 01-01-2010	15.994.798
- overgebracht van in exploitatie te nemen passieve compl.	135.077
- vermeerderingen in begrotingsjaar	2.337.215
- verminderingen in begrotingsjaar	5.929.070
- boekwaarde 31-12-2010	12.538.020
- voorzieningen grondexploitatie	2.194.489
	10.343.531

Specificatie boekwaarde 31-12-2010

Woningbouw actief	71.904
Woningbouw passief	-141.587
Bedrijven	12.607.702
	12.538.020

Voor een nadere uiteenzetting van de grondexploitatie zie de paragraaf Grondbeleid

Uitzettingen korter dan één jaar

	Balanswaarde 31-12-2009	Boekwaarde 31-12-2010	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2010
Vorderingen openbare lichamen	5.013.317	6.014.174		6.014.174
Overige vorderingen	5.296.372	6.678.155	1.611.415	5.066.740
	10.309.689	12.692.329	1.611.415	11.080.914

Per eind februari was van de balanswaarde, exclusief de voorziening oninbaarheid, nog 9.056.686,88 te ontvangen.

Liquide middelen

	Boekwaarde 31-12-2009	Boekwaarde 31-12-2010
Kas gemeentewerf Andelst	150	150
Kas gemeentewerf Elst	150	150
Kas sportcentrum de Helster	100	100
Kas afdeling Publiekszaken	3.299	3.206
Sub kassen afd. Publiekszaken	1.200	1.200
BNG-algemeen	0	0
ABN-AMRO-bank Overbetuwe	260.486	58.894
ABN-AMRO-bank Westeraam	7.628	7.371
Min.Fin. Tunnel Rijksweg Noord	21.414	26.744
Min.Fin. Elst Centraal	2.844.088	876.821
Depositor rekening Tunnel Rijksweg Noord	1.000.000	1.000.000
Depositor rekening Elst Centraal	5.000.000	7.000.000
	9.138.515	8.974.635

Overlopende activa

	Boekwaarde 31-12-2009	Boekwaarde 31-12-2010
Vooruitbetaalde bedragen	33.425	310.234
Van overheidslichamen nog te ontvangen specifieke bestedingsdoelen	100.000	0
	133.425	310.234

Verloop voorschotbedragen voorfinanciering uitkeringen specifieke bestedingsdoelen

Omschrijving	01-01-2010	toevoegingen	ontvangen	31-12-2010
Bijdr.duurzame energiemaatregelen	100.000		100.000	0

Overgebracht naar overlopende passiva

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

	Boekwaarde 31-12-2009	Boekwaarde 31-12-2010
Algemene reserve	24.050.207	15.462.974
Bestemmingsreserves	62.427.404	56.138.331
Nog te bestemmen resultaat	-481.892	-2.038.555
	85.995.719	69.562.750

	<i>Algemene reserve</i>	<i>Bestemmings- reserves</i>	<i>Nog te bestem- men resultaat</i>
<i>Boekwaarde 1-1-2010</i>	24.050.207	62.427.404	
<i>Toevoeging</i>	1.782.791	12.283.657	
<i>Onttrekking</i>	9.493.594	18.967.267	
<i>Vermindering ter dekking van afschrijving</i>			
	16.339.404	55.743.794	
<i>Bestemming resultaat 2009</i>	-876.429	394.537	
<i>Boekwaarde 31-12-2010</i>	15.462.974	56.138.331	2.038.555-

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de staat van reserves en voorzieningen.

Voorzieningen

	Boekwaarde 31-12-2009	Boekwaarde 31-12-2010
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.731.555	6.996.703
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.119.564	3.976.062
Door derden bekleemde middelen	33.379	26.219
	10.884.498	10.998.984

	<i>Verplichtingen verliezen en risico's</i>	<i>Onderhouds- egalisatie</i>	<i>Bekleemde middelen</i>
<i>Boekwaarde 1-1-2010</i>	6.731.555	4.119.564	33.379
<i>Toevoeging</i>	466.664	809.790	0
<i>Vrijval</i>	0	0	0
<i>Aanwending</i>	201.516	953.291	7.160
<i>Boekwaarde 31-12-2010</i>	6.996.703	3.976.062	26.219

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de staat van reserves en voorzieningen.

Vaste schulden

	Boekwaarde 31-12-2009	Boekwaarde 31-12-2010
Onderhandse leningen:		
- binnenlandse banken	33.883.844	41.870.335
- buitenlandse banken	3.266.635	3.102.341
	37.150.479	44.972.675
- waarborgsommen	0	0
Totaal	37.150.479	44.972.675

De rentelast voor 2010 van deze leningen bedraagt 1.554.138.

Voor een specificatie van de onderhandse leningen wordt verwezen naar de staat van geldleningen.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden korter dan één jaar

	Boekwaarde 31-12-2009	Boekwaarde 31-12-2010
- Kasgeldleningen	11.500.000	13.500.000
- Banksaldo BNG Algemeen	495.923	1.575.582
- Banksaldo BNG Elst Centraal	1	0
- Banksaldo BNG Tunnel Rijksweg Noord	2	0
- Banksaldo BNG Belastingen	97	101
- Banksaldo BNG Publiekszaken	0	3
- Banksaldo BNG Werf buitendienst OR	0	2
- Banksaldo BNG de Helster	1	3
- Banksaldo BNG Sociale zaken	1	3
- Overige kortlopende schulden	4.349.141	5.251.439
	16.345.166	20.327.133

Per eind februari was van de kortlopende schulden nog 702.294,00 te betalen.

Overlopende passiva

	Boekwaarde 31-12-2009	Boekwaarde 31-12-2010
Nog te betalen bedragen	130.804	3.359
Van Overheidslichamen ontvangen nog te besteden voorschotten op specifieke uitkeringen	10.678.860	10.885.969
Vooruitontvangen bedragen	69.174	134.912
	10.878.837	11.024.240

Verloop voorschotbedragen voorfinanciering uitkeringen specifieke bestedingsdoelen

Omschrijving	01-01-2010	toevoegingen	vrijval	31-12-2010
Rijksweg Noord	1.021.412	5.332		1.026.744
Elst Centraal	7.844.087	32.734		7.876.821
Wet inburgering	302.636		311	302.326
Inburgering oudkomers	15.759		15.759	0
Arbeidsmarkttoeleiding	404.913	160.150	404.913	160.151
Inburgering nieuwkomers	140.374		140.374	0
Schuldhelpverlening	26.477		26.477	0
Afdracht Rijk inzake SoZa	709.368	132.195		841.563
Rijksbijdrage Pardonners	4.235		4.235	0
Afkoop subsidies RGSNG	39.707		35.715	3.992
Rijksbijdr. Centra Jeugd en Gezin	146.204	109.875		256.079
Stimuleringsuitk.begel.werk WSW	18.000		18.000	0
Prov.bijdrage landschapsbeleid	5.689		5.689	0
Rijksbijdrage RWS A50	0	54.683		54.683
Subsidie afwikkeling A325	0	2.993		2.993
Subsidie frisse scholen	0	306.190		306.190
Subsidie kunstbudget	0	3.380		3.380
Rijksbijdrage BDU / CJG	0	5.879		5.879
x) Bijdr.duurzame energiemaatregelen	0	45.168		45.168
	10.678.861	858.579	651.472	10.885.969

x) Overgebracht van overlopende activa

Overige bepalingen inzake de balans

Buiten de balans opgenomen borg- en garantstellingen

Buiten de telling van de balans wordt het saldo van gewaarborgde geldleningen opgenomen:

	oorspr. bedrag	31-12-2009	31-12-2010
t.b.v. stichtingen	5.925.135	4.564.544	11.938.963
t.b.v. particulieren	27.380.239	20.706.942	19.861.129
t.b.v. WSW achtervang	65.298.852	56.699.000	56.196.500
t.b.v. SWS achtervang	602.000	420.627	392.237
t.b.v. WEW achtervang	159.685.000	136.600.000	159.685.000
	<u>258.891.226</u>	<u>218.991.113</u>	<u>248.073.829</u>

Er zijn in het begrotingsjaar geen betalingen gedaan inzake de borg- en garantstelling.

Voor een risicoinschatting van de gewaarborgde leningen wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen en rechten

De gemeente Overbetuwe is voor 50% aandeelhouder van GEM Westeraam Elst C.V. en hoofdelijk aansprakelijk voor de door GEM Westeraam Elst C.V. aangegane verplichtingen.

Leaseverplichtingen:

Mercedes Sprinter (2 x)	9.796
Lochmann Kipper	3.384
	<u>13.180</u>

Staat van reserves en voorzieningen

Staat van Reserves en Voorzieningen rekening 2010

Reserve/Voorziening	Saldo 1/1-2010	Rek.resultaat	Nw.s. 1/1-2010	Bespaarde rente	Rente bijgeschr
10001 Algemene Reserve	24.050.206,66-	876.429,28	23.173.777,38-	926.951,10-	1.556.115,81-
* Algemene Reserve	24.050.206,66-	876.429,28	23.173.777,38-	926.951,10-	1.556.115,81-
** Algemene Reserve	24.050.206,66-	876.429,28	23.173.777,38-	926.951,10-	1.556.115,81-
12101 BR Kunstwerken	172.541,02-	0	172.541,02-	6.901,64-	0
12102 BR Cultureel Erfgoed	153.725,30-	0	153.725,30-	6.149,01-	0
12104 BR Rec.Gr.Molenstraat	796.312,98-	0	796.312,98-	31.852,52-	0
12106 BR Bovenwijkse voorz.	7.755.145,36-	66.876,00-	7.822.021,36-	312.880,85-	0
12108 BR Opv.weggevalen div.aand	10.640.012,00-	0	10.640.012,00-	425.600,48-	0
12109 BR Afkoopsom Driel-OOst	130.212,72-	130.212,72	0,00	0,00	0
12115 BR Verv.materiaal OR/Brandw	2.699.807,25-	0	2.699.807,25-	107.992,29-	107.992,29-
12122 BR WMO	286.231,11-	6.200,00-	292.431,11-	11.697,24-	0
12123 BR Arbeidsmarkttoeleiding	213.479,54-	0	213.479,54-	8.539,18-	0
12126 BR Elst - Centraal	1.722.646,54-	0	1.722.646,54-	68.905,86-	0
12127 BR Vitens	1.861.920,00-	0	1.861.920,00-	74.476,80-	0
12128 BR Planmatig onderhoud wege	1.872.187,02-	69.154,00-	1.941.341,02-	77.653,64-	0
12129 BR Riolering	11.981.921,56-	408.405,00-	12.390.326,56-	495.613,06-	557.564,70-
12132 BR Openbare Verlichting	361.486,02-	0	361.486,02-	14.459,44-	0
12133 BR Inventaris binnensportac	238.707,46-	0	238.707,46-	9.548,30-	0
12134 BR Klantmanagement	25.884,89-	25.884,89	0,00	0,00	0
12135 BR Woningbouwbudget Stadsre	811.575,73-	0	811.575,73-	32.463,03-	0
12136 BR Schatgraven	0	0	0,00	0,00	0
12137 BR Huis der Gemeente	0	0	0,00	0,00	0
12138 BR Opruimen explosieven	0	0	0,00	0,00	0
* Bestemmingsreserves Algemeen	41.723.796,50-	394.537,39-	42.118.333,89-	1.684.733,36-	665.556,99-
12201 BR Subs.nieuwb.bibliotheek	300.402,50-	0	300.402,50-	12.016,10-	0
12202 BR Kap.I. Helster	279.074,83-	0	279.074,83-	11.162,99-	0
12203 BR Kap.I. Welzijnacc.	724.233,22-	0	724.233,22-	28.969,33-	0
12204 BR Kap.I. Kruisakkers	317.510,02-	0	317.510,02-	12.700,40-	0
12206 BR Kap.I.Ambtshuis	1.442.300,00-	0	1.442.300,00-	57.692,00-	0
12207 BR Kap.I. Proj.Brede Schoo	9.431.446,53-	0	9.431.446,53-	377.257,86-	377.257,86-
12208 BR Kap.I. Hockeycomplex	1.758.949,82-	0	1.758.949,82-	70.357,99-	0
12209 BR Kapitaallasten Heteren C	5.939.510,16-	0	5.939.510,16-	237.580,41-	0
12210 BR Kap.lasten Kunstgrasveld	510.180,00-	0	510.180,00-	20.407,20-	0
12211 BR Kap.lasten sporthal HPC	0	0	0,00	0,00	0
* Bestemmingsreserves tbv kap-lasten	20.703.607,06-	0	20.703.607,06-	828.144,28-	377.257,86-
** Overige bestemmingsreserves	62.427.403,58-	394.537,39-	62.821.940,97-	2.512.877,64-	1.042.814,85-
13000 Saldo jaarrekening	481.891,89	481.891,89-	0,00	0,00	0
* Resultaat na bestemming	481.891,89	481.891,89-	0,00	0,00	0
** Resultaat na bestemming	481.891,89	481.891,89-	0,00	0,00	0
*** Reserves	85.995.718,35-	0,00	85.995.718,35-	3.439.828,73-	2.598.930,66-
21005 VZ Wethouderspensionen	2.412.022,94-	0	2.412.022,94-	96.480,92-	0
21006 VZ Planschades	50.120,81-	0	50.120,81-	2.004,83-	0
21018 VZ Wachtgelden Muziekschool	91.684,00-	0	91.684,00-	3.667,36-	0
21036 VZ Nabestaandenpensioen	317.186,14-	0	317.186,14-	12.687,45-	0
21042 VZ Park Lingezegen	3.500.000,00-	0	3.500.000,00-	140.000,00-	0
23002 VZ Afgesloten complexen	360.541,39-	0	360.541,39-	14.421,66-	0
* Voorz. verplichting, verliezen, ri	6.731.555,26-	0	6.731.555,26-	269.262,21-	0
** Voorz. verplichting, verliezen, ri	6.731.555,26-	0	6.731.555,26-	269.262,21-	0
21030 VZ Groenonderhoud Bomenweid	45.333,91-	0	45.333,91-	1.813,36-	0
* Onderh.egalisatievoorz. algemeen	45.333,91-	0	45.333,91-	1.813,36-	0
22025 VZ. Groot onderh. gem. accom	4.074.229,93-	0	4.074.229,93-	162.969,20-	0
* Onderh.egalisatievoorz. gebouwen	4.074.229,93-	0	4.074.229,93-	162.969,20-	0
** Onderhoudseffisatievoorzieningen	4.119.563,84-	0	4.119.563,84-	164.762,55-	0
21041 VZ. Schenkingen SPAR en SWS	33.379,00-	0	33.379,00-	1.335,16-	0
* Door derden beklemde middelen alge	33.379,00-	0	33.379,00-	1.335,16-	0
** Door derden beklemde middelen	33.379,00-	0	33.379,00-	1.335,16-	0
*** Voorzieningen	10.884.496,12-	0	10.884.496,12-	435.379,92-	0
**** Totaal reserves en voorzieningen	96.880.216,47-	0,00	96.880.216,47-	3.875.208,66-	2.598.930,66-
21008 VZ Dubieuze debiteuren	88.913,84-	0	88.913,84-	3.556,55-	0
21022 VZ Dubieuze debiteuren bela	152.275,00-	0	152.275,00-	6.091,00-	0
21039 VZ. Dubieuze debiteuren SoZ	1.337.143,00-	0	1.337.143,00-	53.485,72-	0
* Voorzieningen wegens oninbaarheid	1.578.331,84-	0	1.578.331,84-	63.133,27-	0
** Voorzieningen wegens oninbaarheid	1.578.331,84-	0	1.578.331,84-	63.133,27-	0
23001 VZ Verliesgevende complexen	5.329.722,57-	0	5.329.722,57-	213.188,90-	0
23003 VZ MTC	1.387.810,97-	0	1.387.810,97-	55.512,44-	0
* Voorz.verliezen ter corr.act.grond	6.717.533,54-	0	6.717.533,54-	268.701,34-	0
** Voorz.verliezen ter corr.act.grond	6.717.533,54-	0	6.717.533,54-	268.701,34-	0
*** Voorzieningen ter corr. Activa	8.295.865,38-	0	8.295.865,38-	331.834,62-	0
**** Voorzieningen ter corr. Activa	8.295.865,38-	0	8.295.865,38-	331.834,62-	0
***** Totaal	105.176.061,85-	0,00	105.176.061,85-	4.207.043,27-	2.598.930,66-

Staat van Reserves en Voorzieningen rekening 2010

Reserve/Voorziening	Vermeerd expl.	Vermeerd. ovg.	Vermind. expl.	Vermind. ovg.	Saldo31/12-2010
10001 Algemene Reserve	226.674,98-	0	9.493.594,15	0	15.462.974,02-
* Algemene Reserve	226.674,98-	0	9.493.594,15	0	15.462.974,02-
** Algemene Reserve	226.674,98-	0	9.493.594,15	0	15.462.974,02-
12101 BR Kunstwerken	0	0	0	0	172.541,02-
12102 BR Cultureel Erfgoed	0	0	57.041,92	0	96.683,38-
12104 BR Rec.Gr.Molenstraat	0	0	796.312,98	0	0,00
12106 BR Bovenwijkse voorz.	0	0	760.236,63	0	7.061.784,73-
12108 BR Opv.weggevalen div.aand	0	0	10.640.012,00	0	0,00
12109 BR Afkoopsom Driel-Oost	0	0	0	0	0,00
12115 BR Verv.materiaal OR/Brandw	430.237,00-	0	354.225,55	0	2.883.810,99-
12122 BR WMO	0	0	247.093,32	0	45.337,79-
12123 BR Arbeidsmarkttoeleiding	0	0	0	0	213.479,54-
12126 BR Elst - Centraal	1.777.353,46-	0	3.500.000	0	0,00
12127 BR Vitens	0	0	155.160,00	0	1.706.760,00-
12128 BR Planmatig onderhoud wege	128.994,82-	0	106.860,00	0	1.963.475,84-
12129 BR Riolering	211.577,00-	0	128,22	0	13.159.340,04-
12132 BR Openbare Verlichting	0	0	91.699,51	0	269.786,51-
12133 BR Inventaris binnensportac	0	0	0	0	238.707,46-
12134 BR Klantmanagement	0	0	0	0	0,00
12135 BR Woningbouwbudget Stadsre	343.355,03-	0	0	0	1.154.930,76-
12136 BR Schatgraven	2.032.403,78-	0	0	0	2.032.403,78-
12137 BR Huis der Gemeente	3.900.000,00-	0	0	0	3.900.000,00-
12138 BR Opruimen explosieven	684.039,00-	0	0	0	684.039,00-
* Bestemmingsreserves Algemeen	9.507.960,09-	0	16.708.770,13	0	35.583.060,84-
12201 BR Subs.nieuwb.bibliotheek	0	0	300.402,50	0	0,00
12202 BR Kap.I. Helster	0	0	279.074,83	0	0,00
12203 BR Kap.I. Welzijnacc.	0	0	724.233,22	0	0,00
12204 BR Kap.I. Kruisakkers	0	0	317.510,02	0	0,00
12206 BR Kap.I. Ambtshuis	0	0	0	0	1.442.300,00-
12207 BR Kap.I. Proj.Brede Schoo	0	0	478.020,00	0	9.330.684,39-
12208 BR Kap.I. Hockeycomplex	0	0	49.089,43	0	1.709.860,39-
12209 BR Kapitaallasten Heteren C	0	0	96.362,06	0	5.843.148,10-
12210 BR Kap.lasten Kunstgrasveld	0	0	13.804,91	0	496.375,09-
12211 BR Kap.lasten sporthal HPC	1.732.882,00-	0	0	0	1.732.882,00-
* Bestemmingsreserves tbv kap-lasten	1.732.882,00-	0	2.258.496,97	0	20.555.249,97-
** Overige bestemmingsreserves	11.240.842,09-	0	18.967.267,10	0	56.138.330,81-
13000 Saldo jaarrekening	0	0	0	0	0,00
* Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0,00
** Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0,00
*** Reserves	11.467.517,07-	0	28.460.861,25	0	71.601.304,83-
21005 VZ Wethouderspansioenen	441.683,00-	0	0	18.194,34	2.835.511,60-
21006 VZ Planschades	20.917,92-	4.062,74-	0	35.101,47	40.000,00-
21018 VZ Wachtgelden Muziekschool	0	0	0	37.040,11	54.643,89-
21036 VZ Nabestaandenpensioen	0	0	0	26.233,99	290.952,15-
21042 VZ Park Lindegezen	0	0	0	0	3.500.000,00-
23002 VZ Afgesloten complexen	0	0	0	84.945,96	275.595,43-
* Voorz. verplichting, verliezen, ri	462.600,92-	4.062,74-	0	201.515,87	6.996.703,07-
** Voorz. verplichting, verliezen, ri	462.600,92-	4.062,74-	0	201.515,87	6.996.703,07-
21030 VZ Groenonderhoud Bomenweid	0	0	0	14.987,00	30.346,91-
* Onderh.egalisatievoorz. algemeen	0	0	0	14.987,00	30.346,91-
22025 VZ. Groot onderh. gem.accom	809.790,00-	0	0	938.304,48	3.945.715,45-
* Onderh.egalisatievoorz. gebouwen,	809.790,00-	0	0	938.304,48	3.945.715,45-
** Onderhoudsegalisatievoorzieningen	809.790,00-	0	0	938.304,48	3.976.062,36-
21041 VZ. Schenkingen SPAR en SWS	0	0	0	7.160,49	26.218,51-
* Door derden beklemde middelen alge	0	0	0	7.160,49	26.218,51-
** Door derden beklemde middelen	0	0	0	7.160,49	26.218,51-
*** Voorzieningen	1.272.390,92-	4.062,74-	0	1.161.967,84	10.998.983,94-
**** Totaal reserves en voorzieningen	12.739.907,99-	4.062,74-	28.460.861,25	1.161.967,84	82.600.268,77-
21008 VZ Dubieuze debiteuren	24.942,57-	0	0	23.143,40	90.713,01-
21022 VZ Dubieuze debiteuren bela	151.137,69-	0	0	88.519,69	214.893,00-
21039 VZ. Dubieuze debiteuren SoZ	0	0	31.333,73	0	1.305.809,27-
* Voorzieningen wegens oninbaarheid	176.080,26-	0	31.333,73	111.663,09	1.611.415,28-
** Voorzieningen wegens oninbaarheid	176.080,26-	0	31.333,73	111.663,09	1.611.415,28-
23001 VZ Verliesgevende complexen	3.733.218,51-	0	3.267.863,70	0	5.795.077,38-
23003 VZ MTC	354.647,18-	0	0	0	1.742.458,15-
* Voorz.verliezen ter corr.act.grond	4.087.865,69-	0	3.267.863,70	0	7.537.535,53-
** Voorz.verliezen ter corr.act.grond	4.087.865,69-	0	3.267.863,70	0	7.537.535,53-
*** Voorzieningen ter corr. Activa	4.263.945,95-	0	3.299.197,43	111.663,09	9.148.950,81-
**** Voorzieningen ter corr. Activa	4.263.945,95-	0	3.299.197,43	111.663,09	9.148.950,81-
***** Totaal	17.003.853,94-	4.062,74-	28.260.058,68	1.273.630,93	91.749.239,58-

Toelichting Reserves en Voorzieningen

Overzicht reserves en voorzieningen 2010 (werkelijke cijfers), inclusief achtergrondinformatie en een toelichting op de volgende mutaties 2010:

- Voor reserves: mutaties > € 50.000
- Voor voorzieningen: mutaties > € 40.000

(financiële ondergrenzen voor toelichting in overleg met de accountant)

I. Reserves

Onderdeel A: Algemene reserve

10001 Algemene Reserve

Bestemming:

- deels buffer voor opvang eenmalige risico's
- andere deel in principe vrij aanwendbare middelen om eenmalige (grote) uitgaven te dekken

Achtergrondinformatie:

In de paragraaf weerstandsvermogen bij deze jaarrekening worden o.a. de risico's, die een mogelijk beslag leggen op eenmalige dekkingsmiddelen zoveel mogelijk uitgedrukt in bedragen en vindt er een confrontatie plaats met de beschikbare eenmalige dekkingsmiddelen, waarvan de algemene reserve de belangrijkste is.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	23.173.777
+ rentetoevoeging	1.556.116
+ storting tlv expl.	226.675
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	9.493.594
Werkelijke stand 31-12-2010	15.462.974

Toelichting mutatie 2010

Zie overzicht in bijlagenboek.

Onderdeel B: Bestemmingsreserves (BR)

Bestemmingsreserves algemeen

12101 BR Kunstwerken

Bestemming: dekking uitgaven nieuwe kunstwerken

Achtergrondinformatie:

Een deel van de reserve bestaat uit restanten van reserves uit Valburg en Elst, die betrekking hadden op de oude 1%-regeling. Tevens zijn ontvangen bedragen van UPC in deze reserve gestort. UPC heeft de voorwaarden gesteld dat de gemeente deze middelen dient te besteden aan kunst- en cultuuroeleinden.

In 2011 wordt door de afdeling MO een voorstel voorbereid voor een uitvoeringsplan.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	172.541
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	
Werkelijke stand 31-12-2010	172.541

Toelichting mutatie 2010

Niet van toepassing.

12102 BR Cultureel Erfgoed

Bestemming: dekking kosten erfgoedplan

Achtergrondinformatie:

Het Erfgoedplan is in juni 2005 door de gemeenteraad vastgesteld. Voor de uitvoering is –naast de middelen van bovenvermelde reserve- verder geen budget opgenomen in de begroting.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	153.725
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-57.042
Werkelijke stand 31-12-2010	96.683

Toelichting mutatie 2010

De mutatie 2010 van € 57.042 betreft met name de kosten van de projecten 'Beschrijvingen Archeologische terreinen' en het 'Zichtbaar maken Romeinse weg Elst-Driel'.

12104 BR Reconstructie Grote Molenstraat

Bestemming: dekking deel toekomstige investering doortrekking/reconstructie Grote Molenstraat

Achtergrondinformatie:

Deze bestemmingsreserve is destijds in de gemeente Elst gevormd uit een bijdrage van de gemeente Arnhem i.v.m. een grenscorrectie en bestemd voor de toekomstige investering van de doortrekking/reconstructie van de Grote Molenstraat. Dit project was opgenomen in jaarschijf 2007 van het PNL (daarin was rekening gehouden met een bijdrage uit deze reserve). Bij de 1e begrotingswijziging 2007 is aangegeven dat de reconstructie van de Grote Molenstraat en de aanleg van de Verlengde Rijnstraat als twee afzonderlijke investeringsprojecten waren opgenomen in jaarschijf 2007 van het PNL 2007-2010 en dat sprake is van een onderlinge kostenverschuiving tussen deze twee projecten. De projecten kunnen worden uitgevoerd binnen de daarin opgenomen totale financiële ruimte. Door rentebijdragen en verkoopopbrengst van gronden is de bestemmingsreserve per 31 december 2009 aangegroeid tot € 796.313.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	796.313
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	796.313
Werkelijke stand 31-12-2010	0

Toelichting mutatie 2010

Bij de Operatie Schatgraven is aangegeven dat deze bestemmingsreserve niet meer nodig is voor het project reconstructie Grote Molenstraat en dat deze daardoor kon vrijvallen. De vrijval is ten gunste gekomen van de in 2010 nieuw gevormde bestemmingsreserve Schatgraven.

12106 BR Bovenwijkse voorzieningen

Bestemming: dekking van kosten van voorzieningen, die niet alleen van belang zijn voor één bepaald gebied maar voor meerdere wijken van nut zijn

Achtergrondinformatie:

In deze reserve worden ten laste van grondexploitaties vaste bedragen per m2 gestort ter bekostiging van -zoals de naam al aangeeft- bovenwijkse voorzieningen.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	7.822.021
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-760.236
Werkelijke stand 31-12-2010	7.061.785

Toelichting mutatie 2010

De vermindering van € 760.236 betreft een onttrekking van € 568.452 ten behoeve van planvoorbereidingskosten van het project Spoorzone conform de 10e begrotingwijziging 2010 en een onttrekking van € 191.784 ten behoeve van complex De Breekenhof in Driel conform de Najaarsnota 2010 (22e begrotingswijziging 2010)

12108 BR Opvang weggevalen dividend aandelen

Bestemming: opvang van weggevalen dividendinkomsten van verkochte aandelen

Achtergrondinformatie:

Deze reserve is destijds gevormd uit delen van opbrengsten van verkoop aandelen van o.a. Bouwfonds, Avira en GGR-gas. De middelen zijn volledig geblokkeerd, omdat de rente structureel wordt toegevoegd aan de exploitatie.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	10.640.012
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-10.640.012
Werkelijke stand 31-12-2010	0

Toelichting mutatie 2010

Deze bestemmingsreserve is in het kader van de Operatie Schatgraven in 2010 opgeheven. De middelen zijn ingezet om restantboekwaarden van investeringen met een maatschappelijk nut extra af te schrijven.

12115 BR Vervanging materiaal OR en Veiligheid

Bestemming: dekking kapitaallasten van investeringen van vervanging van materieel.

Achtergrondinformatie:

Deze bestemmingsreserve is gebaseerd op het in april 2009 door de raad vastgestelde herziene systeem van "vervanging materieel afdelingen Openbare Ruimte en Veiligheid". De reserve wordt gevoed met stortingen ten laste van de exploitatie. Op deze wijze ontstaat er een jaarlijks gelijke belasting van het gemeentebudget, worden grote schommelingen op de afzonderlijke begrotingsposten voorkomen en is er een goede basis voor de jaarlijkse berekening van de uurtarieven van de machines en voertuigen.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	2.699.807
+ rentetoevoeging	107.992
+ storting tlv expl.	430.237
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-354.225
Werkelijke stand 31-12-2010	2.883.811

Toelichting mutatie 2010

In 2010 is een bedrag van € 29.485 onttrokken uit de reserve om de kapitaallasten van investeringen die in 2010 gedaan zijn te dekken. Om de kapitaallasten van investeringen van voorgaande jaren te dekken is een bedrag van € 324.740 onttrokken. De jaarlijkse storting in de reserve bedraagt € 425.237. Daarnaast is dit jaar € 5.000 inruilwaarde in de reserve gestort. Tenslotte is er rente (€ 107.992) op het saldo bijgeschreven.

Hieronder volgt een korte toelichting op de stand van zaken per eind 2010 van de reserve (op basis van het vastgestelde boekwerkje wordt ieder jaar beknopt verslag gedaan).

Voordelen

Een deel van het materiaal is in 2010 conform planning aangekocht. Van een aantal geplande investeringen vindt de levering pas plaats in 2011, of zijn deze langer uitgesteld, gelet op de goede staat van het materieel (zoals bijvoorbeeld twee aanhangers, een auto, een gazonmaaier en

divers klein materieel). De kapitaallasten van de uitgestelde investeringen zullen dan ook pas in 2011 en latere jaren ten laste van de bestemmingsreserve worden gebracht.

De kapitaallasten van de geplande investeringen in 2010 zouden resulteren in jaarlijkse lasten van €119.819. Door uitstel van investeringen is de daadwerkelijke last van de in 2010 geplande investeringen lager. Deze bedragen slechts € 29.485. Tenslotte is er rente bijgeschreven op het saldo van de reserve.

De stand van de bestemmingsreserve is eind 2010 € 329.699 hoger dan geraamd in het vastgestelde boekwerkje.

Nadelen

Er zijn nadelen wegens hogere werkelijke vervangingsinvesteringen dan geraamd in de vervangingsschema's (o.a. onvoorziene uitgaven en prijsstijgingen). Hieruit vloeien hogere jaarlijkse kapitaallasten voort van € 3.987.

12122 BR WMO

Bestemming: opvang eenmalige extra kosten WMO

Achtergrondinformatie:

Betreft een reservering van de niet bestede WMO-middelen tot en met 2007 (nog niet bestede ontvangsten uit de algemene uitkering). Vanaf 2008 wordt het objectieve verdeelsysteem gehanteerd en worden de niet bestede WMO-bedragen niet meer gereserveerd (zie toelichting in Programmabegroting 2008). De middelen van deze reserve zijn de afgelopen jaren ingezet voor specifieke WMO-projecten.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	292.431
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-247.093
Werkelijke stand 31-12-2010	45.338
Afboeking bestemm. rek.resultaat	-45.338
Restant	0

Toelichting mutatie 2010

In 2010 is voor een bedrag van € 247.093 aan middelen onttrokken uit de bestemmingsreserve.

De specificatie van dit bedrag is als volgt:

Onttrekking Operatie Schatgraven	100.000
Koninginnebuurt	69.291
Maaltijdvoorziening	40.000
Elektronisch Kinddossier	17.135
WMO-beleid	10.327
Sociaal vangnetoverleg	8.540
Subsidie Ziezo	1.800
Totaal	247.093

Omdat het saldo van deze bestemmingsreserve eind 2010 lager was dan het vastgestelde minimumbedrag voor reserves van € 150.000 wordt deze reserve via de bestemming van het rekeningsresultaat opgeheven en het restantsaldo van € 45.338 toegevoegd aan de algemene reserve.

12123 BR Arbeidsmarkttoeleiding

Bestemming: opvang eenmalige extra kosten activiteiten arbeidsmarkttoeleiding.

Achtergrondinformatie:

Het bedrag in deze bestemmingsreserve stamt nog uit de Elster tijd. Na de herindeling en het samenvoegen van allerlei reserves en voorzieningen was dit bedrag gestort in de voorziening arbeidsmarkttoeleiding. Omdat die voorziening echter alleen het wettelijke overschot op het werkdeel WWB mag bevatten, is bij de bestemming van het rekeningsresultaat 2005 voor het vrij besteedbare deel van de voorziening deze aparte bestemmingsreserve gevormd. Door de afdeling Sociale Zaken zijn inmiddels plannen opgesteld voor de inzet van de bestemmingsreserve in 2011. Deze plannen worden in de eerste helft van 2011 voorgelegd aan college en raad.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	213.480
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	
Werkelijke stand 31-12-2010	213.480

Toelichting mutatie 2010

Geen mutatie in 2010.

12126 BR Elst-Centraal

Bestemming: opvang nadelige saldo project Elst-Centraal

Achtergrondinformatie:

Ter dekking van het te verwachten nadelige saldo is er in voorgaande jaren een bestemmingsreserve en een voorziening gevormd voor het complex Elst-Centraal (De saldi van de reserve en voorziening zijn gelijk aan het verwachte totale tekort van € 3.500.000.)

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	1.722.647
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	1.777.353
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	- 3.500.000
Werkelijke stand 31-12-2010	0

Toelichting mutatie 2010

Op 29 juni 2010 heeft de Gemeenteraad de grondexploitatie vastgesteld van Elst-Centraal. Het kaderstellend resultaat van deze grondexploitatie werd hierbij vastgesteld op maximaal € 3.500.000 negatief. Dit geraamde negatieve resultaat is in 2010 in het saldo van de voorzienigveliesgevende complexen opgenomen en wordt gedekt door opheffing van deze hiervoor gevormde bestemmingsreserve.

12127 BR Vitens

Bestemming: opvang tekort dat is ontstaan door verkoop aandelen Vitens

Achtergrondinformatie:

In 2006 zijn de preferente aandelen Vitens aan dat bedrijf verkocht voor een bedrag van € 2.327.400. Hoewel dit bedrag gedurende vijftien jaar (in 2007 t/m 2021) in gelijke termijnen zal worden ontvangen, diende op grond van de BBV-voorschriften de gehele verkoopopbrengst te worden verantwoord in boekjaar 2006, het jaar waarin de transactie feitelijk plaatsvond. Met ingang van de begroting 2007 was echter rekening gehouden met een structurele jaarlijkse ontvangst van € 155.160 (= 1/15e deel van de verkoopopbrengst). Om te voorkomen dat vanaf 2007 in de begroting een gat zou ontstaan ter grootte van dit bedrag, is via de bestemming van het rekeningsresultaat 2006 de verkoopopbrengst gestort in een nieuw gevormde bestemmingsreserve Vitens. Gedurende vijftien jaar (voor het eerst in 2007) wordt conform de oorspronkelijke bedoeling jaarlijks een bedrag van € 155.160 aan deze bestemmingsreserve onttrokken om de begroting sluitend te krijgen.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	1.861.920
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-155.160
Werkelijke stand 31-12-2010	1.706.760

Toelichting mutatie 2010

Betreft vaste jaarlijkse beschikking ten gunste van de exploitatie.

12128 BR Planmatig onderhoud wegen

Bestemming: buffer voor het geval de onderhoudskwaliteit van de wegen te wensen overlaat door onvoldoende budget

Achtergrondinformatie:

De bestemmingsreserve is vanaf 2007 voornamelijk bedoeld om als buffer te dienen voor het geval de onderhoudskwaliteit van de wegen te wensen zou overlaten t.g.v. onvoldoende budget. Verder dient de bestemmingsreserve om jaarlijks de overschotten en tekorten op het product onderhoud wegen te egaliseren. In het kader van Schatgraven wordt in de komende jaren 2 x € 0,5 mln onttrokken.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	1.941.341
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	128.995
+ overige toevoegingen	
- verminderings	-106.860
Werkelijke stand 31-12-2010	1.963.476

Toelichting mutatie 2010

In 2010 is een bedrag van € 106.860 onttrokken voor de uitvoering van het project Rijksweg Noord/ Griegstraat/ Grote Molenstraat; groot onderhoud.

De storting heeft betrekking op de jaarlijkse bijdrage (€ 11.344) van een zandleverancier voor het onderhoud van wegen. Verder is voor project Grote Molenstraat/ Chopinstraat; herinrichting kruising een subsidie ontvangen van € 117.651.

Bij het vaststellen van de jaarrekening zal ter egalisatie een bedrag van € 150.928 uit de bestemmingsreserve onttrokken worden. Dit is het tekort op het product onderhoud wegen.

12129 BR Riolerings

Bestemming: beperking noodzakelijke tariefsverhogingen rioolheffing op basis van Gemeentelijke RioleringsPlan 2008 (GRP) en opvang van de kosten van het waterplan in de komende jaren.

Achtergrondinformatie:

Op 30 september 2008 is het GRP 2008-2012 door de raad vastgesteld. In dit GRP zijn de noodzakelijke maatregelen op het gebied van afvalwater, regenwater en grondwater opgenomen en de financiële consequenties die daaruit voortkomen. In 2009 is een herberekening gemaakt van de financiële consequenties omdat een aantal investeringen die opgenomen waren in het GRP vertraagd uitgevoerd zouden worden of geschrapt konden worden. Naar aanleiding van deze herberekening is de rioolheffing verlaagd 10% m.i.v. 2010.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	12.390.327
+ rentetoevoeging	557.564
+ storting tlv expl.	211.577
+ overige toevoegingen	
- verminderings	-128
Werkelijke stand 31-12-2010	13.159.340

Toelichting mutatie 2010

In 2010 is € 211.577 gestort in de bestemmingsreserve. Dit komt overeen met de prognose in de herberekening van het GRP. Op de producten riolering en baten rioolheffing was in 2010 echter een aanvullend voordeel van € 661.516. Dit zal in 2011 via bestemming van het rekeningresultaat 2010 worden gestort in de algemene reserve (zie toelichting hierop in programmarekening).

12132 BR openbare verlichting

Bestemming: opvang extra kosten 2007 t/m 2010 van achterstallig onderhoud openbare verlichting

Achtergrondinformatie

Op 30 mei 2006 is het Plan Openbare Verlichting (POV) door de raad vastgesteld. In dat plan zijn de noodzakelijke investeringen van toekomstige vervangingen van openbare verlichting geraamd en de financiële consequenties opgenomen in de jaarschijven van het PNL.

Er is bij de opstelling van dat plan echter ook achterstallig onderhoud geconstateerd. De kosten van uitvoering van dat achterstallige onderhoud mogen echter op basis van de begrotingsvoor-schriften niet in meerdere jaren worden afgeschreven maar moeten ineens ten laste van het ge-meentebudget worden gebracht. Omdat het achterstallige onderhoud volgens het plan stapsgewijs zal worden uitgevoerd in de jaren 2007 t/m 2010 is besloten om deze op te vangen ten laste van een hiervoor gevormde bestemmingsreserve.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	361.486
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-91.700
Werkelijke stand 31-12-2010	269.786

Toelichting mutatie 2010

In 2010 is € 91.700 onttrokken uit de bestemmingsreserve. In het Plan Openbare Verlichting was een onttrekking begroot van € 217.292. De werkelijke uitgaven zijn echter € 125.598 lager.

Vanaf 2011 vindt geen achterstallig onderhoud meer plaats. Daarom wordt de bestemmingsreserve opgeheven. Het restantsaldo van € 269.786 zal in de jaarrekening 2010 worden toegevoegd aan de algemene reserve.

12133 BR vervanging inventaris binnensportaccommodaties

Bestemming: opvang kosten inventaris binnensportaccommodaties

Achtergrondinformatie:

Deze bestemmingsreserve is in 2008 gevormd onder gelijktijdige opheffing van de volgende be-stemmingsreserves:

12116	BR Inventaris sportzaal Westeraam Elst	€ 8.160
12117	BR Sportinventaris De Helster	€ 66.817
12120	BR Inventaris De Kruisakkers	€ 21.773
00000	BR Materiaal gymnastiek	€ 133.872
	Totaal	€ 230.622

Tevens zijn de vrijgevallen stortingen ad € 8.085 van de eerste drie genoemde bestemmingsreser-ves gestort in deze nieuwe bestemmingsreserve. Het totaal saldo kwam hiermee op € 238.707.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	238.707
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	
Werkelijke stand 31-12-2010	238.707

Toelichting mutatie 2010
Geen mutaties in 2010.

12135 BR Besteding woningbouwbudget Stadsregio Arnhem/Nijmegen

Bestemming: dekking uitgaven besteding van het woningbouwbudget Stadsregio Arnhem/Nijmegen

Achtergrondinformatie: het college kan de ontvangen gelden van de Stadsregio besteden aan projecten en activiteiten ter bevordering van de (ver- en) nieuwbouw van woningen in het algemeen en het realiseren van betaalbare woningen in het bijzonder. Kader is de "Verordening besteding woningbouwbudget KAN gemeente Overbetuwe 2005-2010".

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	811.576
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	343.355
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	
Werkelijke stand 31-12-2010	1.154.931

Toelichting mutatie 2010

In 2010 is vanwege de definitieve eindafrekening in het kader van de versnelling woningbouw een bedrag van € 872.300 ontvangen van de Stadsregio. In 2010 is een bedrag van € 528.945 besteed aan de inhuur van externe projectleiders conform de op grond van de vastgestelde verordening toegestane bestedingsdoelen. Het niet bestede deel van 2010 (€ 343.355) is toegevoegd aan deze bestemmingsreserve.

12136 BR Schatgraven

Bestemming: opvang tekorten

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	0
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	2.032.404
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	
Werkelijke stand 31-12-2010	2.032.404

Toelichting mutatie 2010

In de Kadernota 2011 is aangegeven dat er uit de 1e fase van de operatie Schatgraven voor afgerond € 2,0 mln aan eenmalige voordelen in 2010 zouden zijn. Deze eenmalige voordelen zijn conform de overzichten in de Kadernota toegevoegd aan deze nieuw gevormde bestemmingsreserve.

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2010 wordt voorgesteld om de bestemmingsreserve schatgraven op te heffen om de volgende redenen:

Uit de operatie schatgraven vloeiden -naast structurele voordelen- ook eenmalige voordelen voort. Bij de vaststelling van de Kadernota 2011 is besloten om die eenmalige financiële voordelen als

onderdeel van de resultaten van die operatie in beeld te houden in een bestemmingsreserve schatgraven.

Het uiteindelijke doel van deze bestemmingsreserve was om via nog te bepalen constructies (bijv. extra afschrijving van investeringen) de gereserveerde eenmalige middelen om te zetten in structurele financiële ruimte, om daarmee een deel van de resterende structurele taakstelling van schatgraven te verlagen.

Inmiddels zijn er diverse ontwikkelingen op basis waarvan er aanleiding is om de bestemmingsreserve schatgraven op korte termijn op te heffen en wel bij de vaststelling van de jaarrekening 2010. De middelen van deze reserve zullen dan alsnog via bestemming van het rekeningsresultaat 2010 ten gunste van de algemene reserve komen.

Hiervoor zijn o.a. de volgende argumenten:

- Er is door de gewijzigde financiële omstandigheden geen noodzaak meer om, aanvullend op de structurele maatregelen, tevens eenmalige middelen van de bestemmingsreserve schatgraven in te zetten om tot een sluitend meerjarenperspectief te komen. Uitgangspunt voor bestemmingsreserves is ook dat deze alleen gehandhaafd worden als dit absoluut noodzakelijk is.
- Door het al vooraf afkomen van voordelen ten gunste van de bestemmingsreserve schatgraven, resteren er te weinig compensatiemogelijkheden voor nadelen aan het einde van het jaar. Mede hierdoor is er in 2010 een relatief groot rekeningstekort ontstaan. Door opheffing van de bestemmingsreserve schatgraven kan het rekeningstekort 2010, dat ten laste van de algemene reserve komt, worden verlaagd.
- Er is de laatste maanden tot grote bedragen extra beslag gelegd op de algemene reserve. Door opheffing van de bestemmingsreserve schatgraven komt niet alleen het saldo van deze reserve ten gunste van de algemene reserve, maar worden ook toekomstige voordelige rekeningsaldi weer aan de algemene reserve toegevoegd (dus weer terug naar de “normale situatie”).
- Ook de toekomstige eenmalige voordelen van reeds vastgestelde besluiten in het kader van schatgraven, komen dan ten gunste van de algemene reserve, zoals de overheveling van in totaal € 1.054.000 in 2011/2012 van een deel van de bestemmingsreserve planmatig onderhoud wegen.

Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat:

- er geen noodzaak meer is om de bestemmingsreserve schatgraven te handhaven;
- door de opheffing van de bestemmingsreserve eenmalige voordelen in de loop van het jaar weer gewoon beschikbaar zijn ter compensatie van mogelijke nadelen, waardoor de druk op de rekeningsresultaten wordt verlaagd en daarmee ook de druk op de algemene reserve.

12137 BR Huis der Gemeente

Bestemming: dekking meerkosten Huis der Gemeente

Achtergrondinformatie: in mei 2007 heeft de raad besloten om een investeringsbedrag van € 25,3 mln beschikbaar te stellen voor de realisatie van een nieuw Huis der Gemeente. Bij raadsbesluit van 23 februari 2010 heeft de raad ingestemd met een verhoging van het investeringsbedrag met € 3,9 mln tot € 29,2 mln. Deze verhoging van € 3,9 mln wordt gedekt door deze bestemmingsreserve die is gevormd ten laste van de algemene reserve.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	0
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	3.900.000
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	
Werkelijke stand 31-12-2010	3.900.000

Toelichting mutatie 2010

Op grond van raadsbesluit 10rb000064 is in 2010 deze nieuwe bestemmingsreserve gevormd door een bedrag van € 3,9 mln over te hevelen vanuit de algemene reserve.

12138 BR Opruimen explosieven

Bestemming: dekking kosten van opruimen explosieven

Achtergrondinformatie: tot en met 2009 konden gemeenten voor het opruimen van explosieven bijdragen declareren bij het rijk. Per 1-1-2010 is hiervoor de nieuwe "bommenregeling" in de plaats gekomen en ontvangt onze gemeente een vast bedrag per opgeleverde nieuwbouwwoning over het voorgaande jaar. Op basis van inschattingen is de verwachting dat de jaarlijkse ontvangst niet geheel nodig zal zijn om in de komende jaren eventuele explosieven te ruimen. Daarom is met de in 2010 ontvangen bijdrage (gebaseerd op het aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in 2009) een nieuwe bestemmingsreserve gevormd waaruit de kosten van het opruimen gedekt kunnen worden.

(Zie ook toelichting op pagina 15 en 16 van de Programmabegroting 2011).

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	0
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	684.039
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	
Werkelijke stand 31-12-2010	684.039

Toelichting mutatie 2010

De storting betreft de bijdrage die in 2010 via de algemene uitkering is ontvangen.

Bestemmingsreserves opvang kapitaallasten

12201 BR nieuwbouw bibliotheek Elst

Bestemming: dekking jaarlijkse kapitaallasten deel nieuwbouwkosten (destijds) van bibliotheek Elst
Achtergrondinformatie:

Deze bestemmingsreserve is al jaren geleden ingesteld door de toenmalige gemeente Elst, met als doel om met de rente hierover de jaarlijkse kapitaallasten van (delen van) specifieke investeringen te dekken. In dit geval van een deel van de bouwkosten van de bibliotheek Elst.

De gereserveerde middelen zijn dus "geblokkeerd" en moeten in stand blijven, omdat er anders een structureel tekort in de exploitatie ontstaat.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	300.403
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-300.403
Werkelijke stand 31-12-2010	0

Toelichting mutatie 2010

Deze bestemmingsreserve is in het kader van de Operatie Schatgraven in 2010 opgeheven. De middelen zijn ingezet om restantboekwaarden van investeringen met een maatschappelijk nut extra af te schrijven.

12202 BR Kap.lasten De Helster

Bestemming: dekking kapitaallasten investering verbouw De Helster.

Achtergrondinformatie:

De jaarlijkse rente over deze reserve is bestemd voor dekking van de jaarlijkse kapitaallasten van de betreffende investering.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	279.075
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-279.075
Werkelijke stand 31-12-2010	0

Toelichting mutatie 2010

Deze bestemmingsreserve is in het kader van de Operatie Schatgraven in 2010 opgeheven. De middelen zijn ingezet om restantboekwaarden van investeringen met een maatschappelijk nut extra af te schrijven.

12203 BR kapitaallasten Welzijnaccommodaties

Bestemming: dekking kapitaallasten investering welzijnsaccommodaties Elst

Achtergrondinformatie:

Soortgelijke reserve als BR kapitaallasten De Helster

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	724.233
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-724.233
Werkelijke stand 31-12-2010	0

Toelichting mutatie 2010

Deze bestemmingsreserve is in het kader van de Operatie Schatgraven in 2010 opgeheven. De middelen zijn ingezet om restantboekwaarden van investeringen met een maatschappelijk nut extra af te schrijven.

12204 BR kapitaallasten Kruisakkers

Bestemming: dekking kapitaallasten investering Kruisakkers Elst.

Achtergrondinformatie:

Soortgelijke reserve als BR kapitaallasten De Helster

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	317.510
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-317.510
Werkelijke stand 31-12-2010	0

Toelichting mutatie 2010

Deze bestemmingsreserve is in het kader van de Operatie Schatgraven in 2010 opgeheven. De middelen zijn ingezet om restantboekwaarden van investeringen met een maatschappelijk nut extra af te schrijven.

12206 BR Kapitaallasten Ambtshuis

Bestemming: dekking kapitaallasten investering aankoop Ambtshuis Elst.

Achtergrondinformatie:

De aankoopkosten van het ambtshuis worden in 40 jaar afgeschreven en de jaarlijkse kapitaallasten worden gedekt met de jaarlijkse rente over bovenvermelde bestemmingsreserve.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	1.442.300
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	
Werkelijke stand 31-12-2010	1.442.300

Toelichting mutatie 2010

Geen mutatie.

12207 BR kapitaallasten Project Brede School

Bestemming: dekking van een deel van de kapitaallasten van het project brede school (PBS).

Achtergrondinformatie:

De middelen van de reserve worden conform het BBV niet ineens in mindering gebracht op deze economische investeringen, maar bruto verantwoord via inzet van genoemde bestemmingsreserve.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	9.431.447
+ rentetoevoeging	377.257
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-478.020
Werkelijke stand 31-12-2010	9.330.684

Toelichting mutatie 2010

De rentetoevoeging 2010 bedraagt € 377.258 (4%).

Jaarlijks wordt een bedrag uit deze reserve onttrokken van € 478.020 ter dekking van de kapitaallasten.

12208 BR kapitaallasten Hockeycomplex

Bestemming: dekking van de kapitaallasten van het hockeycomplex

Achtergrondinformatie:

De kapitaallasten van het hockeycomplex worden jaarlijks gedekt door onttrekkingen uit deze bestemmingsreserve. De investeringen in de aanleg van de kunstgrasvelden, was- en kleedaccommodaties en het parkeerterrein worden lineair afgeschreven in resp. 30, 40 en 20 jaar. Over de bestemmingsreserve wordt jaarlijks 4,5% rente berekend. (Rentepercentage afgestemd op percentage dat gehanteerd wordt voor de investering.)

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	1.758.949
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-49.089
Werkelijke stand 31-12-2010	1.709.860

Toelichting mutatie 2010

Vermindering betreft de kapitaallast 2010. De investering in het complex is nog niet volledig gedaan.

12209 BR kapitaallasten Heteren-Centrum

Bestemming: dekking van een deel van de kapitaallasten van het project Heteren-Centrum

Achtergrondinformatie: Op 26 augustus 2008 heeft de raad ingestemd met het project Heteren Centrum. De kapitaallasten van dit project zullen gedeeltelijk gedekt worden door jaarlijkse onttrekkingen aan deze nieuw gevormde bestemmingsreserve.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	5.939.510
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	

+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-96.362
Werkelijke stand 31-12-2010	5.843.148

Toelichting mutatie 2010

De mutatie 2010 betreft het gedeelte van de kapitaallast van het maatschappelijk vastgoed waarover lineair wordt afgeschreven. De investering is nog niet volledig gedaan.

12210 BR kunstgras Spero

Bestemming: dekking van de kapitaallasten van de investering kunstgras bij Spero

Achtergrondinformatie:

De kapitaallasten van één van de kunstgrasvelden van Spero worden jaarlijks gedekt door onttrekkingen uit deze bestemmingsreserve. De investering wordt lineair afgeschreven in 30 jaar.

Over de bestemmingsreserve wordt jaarlijks 4,5% rente berekend.

Indien het 2e trainingsveld van Spero niet omgezet zou zijn in een kunstgrasveld had de gemeente groot-onderhoud aan dit veld moeten uitvoeren. De middelen voor dit groot-onderhoud zijn gestort in deze bestemmingsreserve. Spero betaalt jaarlijks de extra lasten voor een 2e kunstgrasveld ten opzichte van de lasten van een natuurgrasveld. Het bedrag van het niet uitgevoerde groot-onderhoud valt in 15 jaar vrij ten gunste van de exploitatie.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	510.180
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-13.805
Werkelijke stand 31-12-2010	496.375

Toelichting mutatie 2010

De vermindering betreft de kapitaallasten van het veld in 2010.

12211 BR kapitaallasten sporthal HPC

Bestemming: dekking van een gedeelte de kapitaallasten van sporthal HPC

Achtergrondinformatie:

De raad heeft op 26 januari 2010 ingestemd met de bouw van de sporthal bij het Hendrik Pierson College. De extra kapitaallasten van de sporthal worden, zodra de investering is gedaan, jaarlijks gedekt door onttrekkingen uit deze bestemmingsreserve. De investering wordt lineair afgeschreven in 15, 20 en 40 jaar tegen 4,5% rente.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	0
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	1.732.882
+ overige toevoegingen	

- verminderingen	
Werkelijke stand 31-12-2010	1.732.882

Toelichting mutatie 2010

Mutatie 2010 betreft de storting conform raadsbesluit van 26 januari 2010.

II. Voorzieningen

Egalisatievoorzieningen

21005 Voorziening Wethouderspensioenen

Bestemming: opvang van toekomstige pensioenverplichtingen van wethouders

Achtergrondinformatie:

Elk jaar wordt de noodzakelijke omvang van de voorziening berekend door een extern bureau (Raet).

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	2.412.023
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	441.683
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-18.194
Werkelijke stand 31-12-2010	2.835.512

Toelichting mutatie 2010

In 2010 is € 18.194 aan pensioen uitbetaald aan een aantal ex-wethouders. Op basis van de berekening (d.d. november 2010) moet de voorziening € 2.835.512 bedragen per 31 december 2010.

Daarom is een bedrag van € 441.683 in de voorziening gestort.

Waarom is de storting zo hoog?

Van Raet hebben we een toelichting gekregen op de forse toename van het benodigde bedrag in de voorziening. Zij noemen als belangrijkste oorzaken:

- de lage rentestand die hen dwingt een lagere rekenrente toe te passen;
- het toepassen van de nieuwe sterftetabellen 2003-2008.

Er zijn nog andere mogelijkheden waarom de storting zo hoog uitvalt. Deze mogelijkheden zijn beschreven in de bijlage bij de actuariële berekeningen.

Waarom vindt de storting plaats bij de jaarrekening en niet eerder in het jaar (bijvoorbeeld bij de najaarsnota)?

In 2008 hebben we al eens de berekening eerder uit laten voeren. Het idee was om de storting plaats te laten vinden bij de najaarsnota in plaats van bij de jaarrekening. Bij de jaarrekening bleek echter dat de berekeningen (in vier maanden tijd) een totaal ander beeld lieten zien. De storting van € 330.000 ten tijde van de najaarsnota zou teruggedraaid moeten worden met € 260.000. Naar aanleiding van dit "jojo-effect" is met de accountant afgesproken om voortaan een keer per jaar een berekening uit te laten voeren door Raet. Deze berekening vindt plaats in oktober (vast rekenmoment van Raet). Het is dan te laat om een eventuele storting in de voorziening mee te nemen in de najaarsnota. Daarom moet dus bij de jaarrekening een storting/ onttrekking plaatsvinden om het saldo van de voorziening op peil te houden.

Verder is in 2009 de mogelijkheid bekeken om m.i.v. 2010 alvast een structureel te storten bedrag op te nemen in de begroting. Dan zou de storting ten tijde van de jaarrekening minder hoog zijn (en minder ophef veroorzaken). Daarvan is toen afgezien omdat:

- 1) Het kabinet is bezig met een nieuwe wettelijke regeling over wachtgelden en pensioenen van bestuurders en politici. Volgens Raet zou de Kamer hierover eind 2010 een definitief besluit nemen. Op dit moment (februari 2011) is hierover op de website van de VNG geen concrete informatie te vinden.
- 2) BMO moet eerst een BW advies maken met daarin beargumenteerd waarom we kiezen voor een nieuwe werkwijze. Deze werkwijze moet getoetst worden door de accountant, zodat deze bij de controles ten tijde van de jaarrekening niet nog eens een andere werkwijze wil zien.

21006 Voorziening Planschades

Bestemming: opvang kosten van planschades en kosten externe adviezen hierover.

Achtergrondinformatie:

De afdeling RO maakt jaarlijks een actueel overzicht van de verwachte planschades. Het niveau van de voorziening wordt hierop afgestemd bij het samenstellen van de jaarrekening. Het beleid van RO is erop gericht om met ontwikkelaars overeenkomsten te sluiten zodat eventuele planschadeclaims voor risico zijn van de ontwikkelaar.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	50.121
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	20.917
+ overige toevoegingen	4.063
- verminderingsen	-35.101
Werkelijke stand 31-12-2010	40.000

Toelichting mutatie 2010

De vermindering van € 35.101 betreft uitkeringen aan planschade en advieskosten in 2010. De grootste uitkering aan planschade in 2010 was een bedrag van € 15.741.

21018 Voorziening Wachtgelden Muziekschool

Bestemming: verschuldigde wachtgeldbetalingen i.v.m. liquidatie van de stichting Streekmuziekschool.

Achtergrondinformatie:

Het saldo per 31-12-2010 is gebaseerd op een geactualiseerde berekening naar de situatie op die datum.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	91.684
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-37.040
Werkelijke stand 31-12-2010	54.644

Toelichting mutatie 2010

Eind 2010 is een nieuwe berekening opgesteld om de hoogte van de benodigde middelen in de voorziening te bepalen. Er is per 31 december 2010 een bedrag van € 54.644 nodig om te kunnen voldoen aan de toekomstige wachtgeldverplichtingen. De vermindering betreft de betaalde wachtgelden 2010.

21030 Voorziening Groenonderhoud Bomenweide

Bestemming: kosten groenonderhoud wijk Bomenweide in Heteren te dekken over een afgesproken periode.

Achtergrondinformatie:

Bedoeld groengedeelte betreft een perceel dat gezamenlijk eigendom is van de bewoners van 36 woningen in de wijk Melkweide. Volgens het koopcontract komt het onderhoud de eerste 12 jaar (tot einde 2013) voor rekening van deze eigenaars; hiervoor zijn vergoedingen betaald aan de gemeente, die zijn gestort in genoemde voorziening.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	45.334
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-14.987
Werkelijke stand 31-12-2010	30.347

Toelichting mutatie 2010

Niet van toepassing.

21036 Voorziening Nabestaandenpensioen

Bestemming: opvang lasten nabestaandenpensioen wethouders.

Achtergrondinformatie:

De stand van deze voorziening is afgestemd op ontwikkelingen van de ambtenaren CAO. In januari 2010 heeft een herberekening plaatsgevonden als gevolg van de nieuwe ambtenaren CAO. Een extern bureau (Raet) berekent de uitbetalingen aan de nabestaande.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	317.186
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-26.234
Werkelijke stand 31-12-2010	290.952

Toelichting mutatie 2010

Niet van toepassing.

21042 Voorziening Park Lingezegen

Bestemming: dekking investeringsdeel (afkoop) van park Lingezegen.

Achtergrondinformatie:

Op 24 juni 2008 heeft de raad ingestemd met de bestuursovereenkomst Park Lingezegen. In het bijbehorende masterplan en het uitvoeringsprogramma is aangegeven dat de bijdrage van de gemeente Overbetuwe in de investeringskosten voor de realisatie van park Lingezegen een bedrag van € 3,5 miljoen betreft. Dit bedrag is in afwachting van de daadwerkelijke betaling in deze voorziening gestort. Betaling van dit bedrag dient plaats te vinden zodra de GR (Gemeenschappelijke Regeling) Park Lingezegen is opgericht. Naar verwachting zal dit in 2011 plaats vinden.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	3.500.000
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	
Werkelijke stand 31-12-2010	3.500.000

Toelichting mutatie 2009

Geen mutatie in 2010.

Voorzieningen middelen derden (niet van provincie/rijk)

21041 Voorziening Schenkingen SPAR en SWS-P

Bestemming: ontvangen schenking die moet worden ingezet als aanvullend financieringsmiddel voor lokale en regionale arbeidsmarktactiviteiten.

Achtergrondinformatie: het betreft schenkingen van de Stichting Personeelsvoorziening Arnhem en Regio (SPAR) Stichting Werk en Scholing - Projecten (SWS-P). Beide stichtingen waren nauw gelieerd aan de Regionale Werk en Scholing die inmiddels failliet is verklaard. De beide stichtingen hebben na dit faillissement (waar zij overigens zelf niet onder vielen) hun activiteiten afgerond en zijn van plan zichzelf op te heffen. De stichtingen beschikten over een batig saldo en wilden dit batig saldo graag in overeenstemming met de statuten en doelstellingen van de respectieve stichtingen besteden aan één of meerdere projecten op het terrein van werk en scholing. In het kader daarvan heeft een schenking aan de deelnemende gemeenten plaatsgevonden.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	33.379
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-7.160
Werkelijke stand 31-12-2010	26.219

Toelichting mutatie 2010

Niet van toepassing.

Voorzieningen onderhoud gebouwen/inventaris

22025 Voorziening groot-onderhoud gemeentelijke accommodaties

Bestemming: opvang/egalisatie kosten groot-onderhoud van een groot aantal gemeentelijke gebouwen.

Achtergrondinformatie:

Betreft een voorziening, waarbij in 2007 de saldi van een 22-tal oude onderhoudsvoorzieningen aan de nieuwe voorziening zijn toegevoegd. Zie raadsbesluit d.d. 26 februari 2008 en het bijbehorend boekwerkje met meerjaren onderhoudsplannen, toelichtingen, etc.

De eind 2007 opgeheven oude voorzieningen groot-onderhoud gebouwen worden verder niet meer afzonderlijk toegelicht. De eindsaldi per 31-12-2007 van die voorzieningen zijn verwerkt in saldo per 1-1-2008 van de nieuwe voorziening.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	4.074.230
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	809.790
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-938.304
Werkelijke stand 31-12-2010	3.945.716

Toelichting mutatie 2010

De storting van € 809.790 betreft de jaarlijkse structurele storting. De vermindering van € 938.304 betreft tal van onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke gebouwen. De onttrekkingen groter dan € 40.000 staan hieronder vermeld:

- Onderhoud schoolgebouwen o.b.v. MOP 2009	€ 262.954	(3e begr.wijz. 2009)
- Onderhoud schoolgebouwen o.b.v. MOP 2010	€ 303.893	(66e adm. wijz. 2010)
- Groot onderhoud Reijerstraat 39 Elst	€ 134.274	(65e adm. wijz. 2010)

Voorzieningen grondexploitatie

23001 Voorziening Verliesgevende complexen (bestemd)

Bestemming: opvang verliezen grondcomplexen.

Achtergrondinformatie:

Jaarlijks worden actuele berekeningen gemaakt van de grondcomplexen en wordt de stand van de voorziening afgestemd op de te verwachten verliezen.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	5.329.723
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	3.733.218
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	3.267.864
Werkelijke stand 31-12-2010	5.795.077

Toelichting mutatie 2010

De onttrekking van € 3.267.864 heeft betrekking op (gedeeltelijke vrijval) van de complexen; Elst Centraal (€ 1.777.352), Den Hartog (€ 700.000), De Merm Oost (€ 500.000), Molenzicht Valburg (€ 274.724) en Locatie Francissen (€ 15.788).

In de storting van € 3.733.218 zit een storting van € 3.500.000 die betrekking heeft op het complex Elst Centraal. Op 29 juni 2010 heeft de Gemeenteraad de grondexploitatie vastgesteld van Elst-Centraal. Het kaderstellend resultaat van deze grondexploitatie werd hierbij vastgesteld op maximaal € 3.500.000 negatief. Dit bedrag is aan de voorziening verliesgevende complexen toegevoegd.

De resterende storting van € 233.218 betreft de complexen Herontwikkeling Centrum Elst (€ 41.720), Zetten-Zuid (€ 41.433), Westeraam (€ 40.886), De Hoge Wei (€ 33.294), Stenenkamerstraat (€ 26.842), De Merm (€ 16.625) en diverse kleine mutaties (€ 32.418).

23002 Voorziening Afgesloten complexen (vrij)

Bestemming: opvang nakomende kosten uit afgesloten grondcomplexen

Achtergrondinformatie: behoeft geen nadere toelichting.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	360.541
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	-84.946
Werkelijke stand 31-12-2010	275.595

Toelichting mutatie 2010

De onttrekking van € 84.946 betreft in 2010 gemaakte kosten van de volgende afgesloten complexen; De Esdoorn Elst (€ 68.006), Dorpshart Herveld-Andelst (€ 9.191), Tuin van de Burgemeester Heteren (€ 5.902) en Prins Hendrikstraat (€ 1.847).

23003 Voorziening MTC (bestemd)

Bestemming: opvang mogelijke nakomende verliezen uit het project MTC

Achtergrondinformatie:

Heeft betrekking op panden, die destijds zijn aangekocht voor dit project en waarvan afwikkeling nog moet plaatsvinden met de diverse partijen.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	1.387.811
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	354.647
+ overige toevoegingen	
- verminderingen	
Werkelijke stand 31-12-2010	1.742.458

Toelichting mutatie 2009

Op grond van nieuwe berekeningen van het gemeentelijke nadeel heeft in 2010 een aanvullende storting plaats gevonden van € 354.647.

Voorzieningen Debiteuren

21008 Voorziening Dubieuze debiteuren

Bestemming: opvang verliezen uit dubieuze debiteuren

Achtergrondinformatie:

Behoeft geen nadere toelichting.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	88.914
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	24.942
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-23.143
Werkelijke stand 31-12-2010	90.713

Toelichting mutatie 2010

De stand van de voorziening is eind 2010 afgestemd op een geactualiseerde onderbouwing.

21022 Voorziening Dubieuze debiteuren belastingen

Bestemming: opvang verliezen uit dubieuze belastingdebiteuren

Achtergrondinformatie:

Behoeft geen nadere toelichting.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	152.275
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	151.138
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-88.520
Werkelijke stand 31-12-2010	214.893

Toelichting mutatie 2010

De stand van de voorziening is eind 2010 afgestemd op een geactualiseerde onderbouwing.

21039 Voorziening Dubieuze debiteuren Soza

Bestemming: opvang verliezen uit dubieuze debiteuren Soza

Achtergrondinformatie:

Bijstandsvorderingsen moeten op grond van de voorschriften zijn opgenomen op de balans. Omdat naar verwachting van de afdeling Sociale Zaken niet alle vorderingsen kunnen worden geïncasseerd is tegelĳkertĳd een voorziening dubieuze debiteuren gevormd.

Jaarrekening 2010	
Werkelijke stand 1-1-2010	1.337.143
+ rentetoevoeging	
+ storting tlv expl.	
+ overige toevoegingen	
- verminderingsen	-31.334
Werkelijke stand 31-12-2010	1.305.809

Toelichting mutatie 2010

De stand van de voorziening is eind 2010 afgestemd op een geactualiseerde onderbouwing.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van de gemeente Overbetuwe te Elst

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in deze jaarstukken in onderdelen B en C opgenomen jaarrekening 2010 van de gemeente Overbetuwe gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2010 en de programmarekening over 2010 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Overbetuwe is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven, en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 213, lid 2 van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het controleprotocol van de gemeente Overbetuwe d.d. 16 december 2008.

Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daar-

van alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Deze financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door de gemeenteraad op 22 februari 2011 de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid heeft plaatsgevonden in de beheersorganisatie van de gemeente.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Deze goedkeuringstolerantie is door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 16 december 2008 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Overbetuwe een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2010 als van de activa en passiva per 31 december 2010 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Arnhem, 10 mei 2011
Deloitte Accountants B.V.
Was getekend: drs. M. Knip RA